

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

(πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων – Μεσολόγγι)

**«BIOS COOP: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ»**

ΤΟΥΡΛΟΥΜΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ : ΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

2021

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους ανθρώπους που μου πρόσφεραν την βοήθεια τους κατά το διάστημα της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας.

Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω τον καθηγητή κύριο Τάκη Νικολόπουλο, για την ανάθεση πτυχιακής και την κυρία Νίκη Γεωργιάδου που μου πρόσφερε την ευκαιρία να παρουσιάσω και να ολοκληρώσω τη σχολή μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η κοινωνική οικονομία θεωρείται μια εξαιρετική δύναμη ενάντια στη φτώχεια, στην ανεργία και στην κρίση, σαν αυτή που αντιμετώπισε η Ελλάδα. Οι συνεταιρισμοί και οι κοινωνικές επιχειρήσεις υπόκεινται στη Κ.Α.Λ.Ο. Η κοινωνική οικονομία θεωρείται το όπλο ενάντια σε οποιοδήποτε πρόβλημα. Μέσα από συμβούλια και διάφορες οργανώσεις προσπαθούν για την εξέλιξη και τη σωστή ενημέρωση για αποδοτικότερα αποτελέσματα.

Ο συνεταιρισμός είναι μία αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση κοινών οικονομικών, κοινωνικών, και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους διαμέσου μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά οικουμένης επιχείρησης. Ο συνεταιρισμός στηρίζεται στις αξίες της αλληλεγγύης, της αυτοβοήθειας, της ισότητας και της ισοτιμίας.

Οπότε οι πρώτες μορφές οικονομικής συνεργασίας εμφανίζονται ακόμα από τα αρχαία χρόνια και όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά σε όλες τις χώρες. Βέβαια με διαφορετικές μορφές και σε διαφορετικούς τομείς ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του λαού. Στην προσπάθειά τους για την καλύτερευση του βιοτικού επιπέδου τους αλλά και να μην υπάρχει εκμετάλλευση προς το πρόσωπο τους από τους ισχυρούς, φαίνεται ότι οι συνεργασίες τους ήταν κυρίως οικονομικές.

Στην αρχαία Ελλάδα φαίνονται οι συνεργασίες, οι απλές ανταλλαγές για να μπορέσει να επιζήσει ο άνθρωπος κάπως καλύτερα εκείνα τα χρόνια. Έπειτα κάνει την εμφάνιση του ο συνεταιρισμός των Αμπελακίων όπου περιλάμβανε 22 Θεσσαλικά χωριά και η κύρια δραστηριότητά τους ήταν η παραγωγή και κατασκευή ερυθρών νημάτων. Ακολουθούν και άλλοι συνεταιρισμοί που βασίζονται στη γεωργία, στην αλιεία, στην εκμετάλλευση μετάλλων, στο μετάξι και τα υφάσματα και στο ναυτικό.

Η εργασία χωρίζεται σε πέντε κεφάλαια, στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζονται γενικές πληροφορίες για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρονται οι δραστηριότητες της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και των κοινωνικών επιχειρήσεων, στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζεται ο ορισμός και η εξέλιξη γενικότερα του συνεταιρισμού και ειδικότερα η παρουσίαση των καταναλωτικών συνεταιρισμών. Στο τέταρτο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε την σύσταση και ανάλυση του Κοινωνικού Καταναλωτικού Συνεταιρισμού: Bios Coop. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται γενικότερα η συμβολή του συνεταιρισμού στη Θεσσαλονίκη.

Μέσα από την παρούσα πτυχιακή εργασία μαθαίνουμε τους ορισμούς της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας, των συνεταιρισμών με βάση τους νόμους που έχουν θεσπιστεί και διαμορφωθεί. Επίσης μαθαίνουμε την εξέλιξη των συνεταιρισμών από τα παλαιά χρόνια έως και σήμερα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αντλούμε πληροφορίες για τη δημιουργία του Κοινωνικού Καταναλωτικού Συνεταιρισμού: Bios Coop στη Θεσσαλονίκη, για το έργο του και την εγγραφή νέων μελών και οι υποχρεώσεις τους.

Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο προσπαθούμε να προσδιορίσουμε την συμβολή του συνεταιρισμού, δίνουμε έμφαση στις συνεργασίες που έχει καταφέρει είτε με εσωτερικό είτε με το εξωτερικό.

Στη συνέχεια συναντάμε τα Συμπεράσματα που απορρέουν από αυτή την έρευνα για τους Συνεταιρισμούς και ειδικότερα για το Bios Coop. Και τέλος η Βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

Λέξεις κλειδιά: κοινωνική οικονομία, κοινωνική επιχειρηματικότητα, συνεργασία, συνεταιρισμός, καταναλωτικός συνεταιρισμός

Πίνακας περιεχομένων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	7
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	9
1.1. Τι είναι η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία	9
1.2. Ο στόχος της Κ.Α.Λ.Ο.....	11
1.3. Οι αρχές και τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής οικονομίας.....	12
1.4. Η εξέλιξη της Κ.Α.Λ.Ο. στην Ευρωπαϊκή Ένωση	13
1.5. Η ανάπτυξη της Κ.Α.Λ.Ο. στην Ελλάδα.....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	18
2.1. Τι είναι κοινωνική επιχειρηματικότητα	18
2.2. Τι είναι κοινωνικές επιχειρήσεις.....	20
2.3. Τα χαρακτηριστικά και οι αρχές της κοινωνικής επιχείρησης.....	22
2.4. Μοντέλα κοινωνικών επιχειρήσεων.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ.....	26
3.1. Ορισμός των συνεταιρισμών	26
3.2. Χαρακτηριστικά και αρχές συνεταιρισμών	28
3.3. Η εξέλιξη των συνεταιρισμών	30
3.4. Καταναλωτικοί συνεταιρισμοί	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ BIOS COOP	38
4.1. Σύσταση καταναλωτικού συνεταιρισμού Bios Coop.....	38
4.2. Σκοπός του συνεταιρισμού Bios Coop	40
4.3. Βασικές αρχές του συνεταιριστικού παντοπωλείου Bios Coop.....	42
4.4. Επιλογή και έλεγχος προϊόντων.....	43
4.5. Μέλη του συνεταιρισμού.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ BIOS COOP ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	48
5.1. Η κοινωνική συμβολή του Bios Coop	48
5.2. Η οικολογική συμβολή του Bios Coop.....	50
5.3. Παρόμοια συνεταιριστικά εγχειρήματα της Θεσσαλονίκης.....	52
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	57

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	62
ΝΟΜΟΣ 602/1915 ‘‘Περί Συνεταιρισμών’’	62
ΝΟΜΟΣ 1667/1986 ‘‘Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις’’	72
ΝΟΜΟΣ 4019/2011 ‘‘Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις’’	93
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ BIOS COOP	130

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ILO: International Labour Organization

ICA: International Co-operative Alliance Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία

CICOPA: International Organization of Industrial and Service Cooperatives Διεθνής Οργανισμός Βιομηχανικών Συνεταιρισμών και Συνεταιρισμών Προσφοράς Υπηρεσιών και Βιοτεχνών

EMES: International Research Network

Κ.ΑΛ.Ο: Κοινωνική Αλληλέγγυα Οικονομία

ΠΡΩ.Σ.Κ.ΑΛ.Ο. : Πρωτοβουλία Συνεργασίας για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία

ΟΗΕ: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

Α.Ε.: Ανώνυμη Εταιρεία

Ε.Ε. : Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί το τελικό στάδιο των σπουδών μου. Η ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας ήταν ο τελευταίος στόχος για την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης μου και η γνώσεις που αποκόμισα θα αποτελούν σημαντικά εφόδια για το μέλλον.

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η ανάλυση της κοινωνικής οικονομίας και διάφορες μορφές της. Ειδικότερα όμως η γνωριμία με έναν καταναλωτικό συνεταιρισμό τον Bios Coop.

Η επιλογή θέματος ήταν μία επιθυμία να ασχοληθώ και να γνωρίσω τον καταναλωτικό συνεταιρισμό Bios Coop.

Η εργασία όπως αναφέρθηκε αποτελείται από πέντε κεφάλαια.

Αρχικά παρουσιάζεται η κοινωνική οικονομία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Στην συνέχεια ακολουθεί η ενημέρωση για την κοινωνική επιχειρηματικότητα, για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και τις νομικές μορφές των επιχειρήσεων όπως Κοιν.Σ.Επ., Α.Μ.Κ.Ε. και Κοι.Σ.Π.Ε.

Στην συνέχεια στον τρίτο κεφάλαιο γνωρίζουμε την ιστορία των συνεταιρισμών και γίνεται ο λόγος για τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς όπου ανήκει και ο συνεταιρισμός Bios Coop.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται η γνωριμία με το παντοπωλείο Bios Coop. Μαθαίνουμε για την ίδρυση, τους στόχους, τις βασικές αρχές που ακολουθεί πιστά και το κυριότερο μέλημα η ποιότητα και η τιμή του προϊόντος.

Τέλος ολοκληρώνοντας την πτυχιακή θα παρατηρήσουμε την συμβολή του συνεταιρισμού στην κοινωνία της Θεσσαλονίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1.1. Τι είναι η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία

Οι ιστορικές ρίζες της κοινωνικής οικονομίας εμφανίζονται γύρω στο 19^ο αιώνα με την μορφή τοπικών ενώσεων, με συνεταιρισμούς και με ανταλλακτικά δίκτυα. Οι διάφορες αυτές μορφές της δημιουργήθηκαν για να καλύψουν τις ανάγκες της εκάστοτε εποχής.

Συνακόλουθα, απορρέει ότι η φτώχεια, η ανεργία, οι ανάγκες και γενικότερα το επίπεδο ζωής των ανθρώπων ήταν η αφετηρία για την δημιουργία μορφών της κοινωνικής οικονομίας. Στην ουσία γίνεται ο λόγος για μία «Οικονομία των αναγκών», δηλαδή μία δράση από τους πολίτες για τους πολίτες και τις ανάγκες τους (Καλημέρη, 2011, Τακτικός, 2013).

Η κοινωνική οικονομία διαχωρίζεται σε δύο προσεγγίσεις, την άτυπη και την θεσμική. Η άτυπη είναι η οικονομία της φιλανθρωπίας, όπως τα χαριστικά δίκτυα, τα ανταλλακτικά δίκτυα και τα εναλλακτικά νομίσματα που δεν βασίζονται στις χρηματικές συναλλαγές αλλά στις ανταλλαγές.

Ενώ η θεσμική δημιουργεί στην αγορά νέες θέσεις εργασίας και εξασφαλίζει όφελος προς τα μέλη και τους παραγωγούς. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν οι συνεταιρισμοί, οι κοινωνικές επιχειρήσεις και τα αλληλοβοηθητικά ταμεία (Τακτικός, 2013, Νικολόπουλος)

Ο τρίτος τομέας αποδίδει κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά και τοποθετείται ανάμεσα στον πρώτο τομέα που είναι η ιδιωτική οικονομία που κυριαρχείται από επιχειρήσεις που στοχεύουν στο κέρδος και στον δεύτερο τομέα που είναι η δημόσια οικονομία όπου αποτελείται από τα κράτη και τα νομικά πρόσωπα (Ντούλια, 2015).

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ντούλια σ. 30), η κοινωνική οικονομία «αναφέρεται και περιλαμβάνει θεσμοθετημένες οντότητες (συνεταιρισμούς, κοινωνικές επιχειρήσεις, εταιρείες αλληλοβοήθειας, ενώσεις, αυτοδιαχειριζόμενα αλληλοβοηθητικά ταμεία, τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης) οι δραστηριότητες των οποίων ανταποκρίνονται (με την παροχή υπηρεσιών και παραγωγή προϊόντων) σε κοινωνικές ακάλυπτες ανάγκες»

Στην Ελλάδα ο ορισμός της κοινωνικής οικονομίας διέπεται από τον νόμο 4019/2011 « Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.» ΦΕΚ 2016/Α/30.09.11. Σύμφωνα με τον νόμο «ως κοινωνική οικονομία ορίζεται το σύνολο οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων». Κατά διαστήματα (Ντούλια σ. 31) η κοινωνική οικονομία έχει χαρακτηριστεί και ως : «Τομέας της κοινωνικής οικονομίας» ή «Τρίτος τομέας» ή «Μη κερδοσκοπικός τομέας» ή «Συλλογική οικονομία» ή «Αλληλέγγυα οικονομία» ή «Κοινωνία των πολιτών».

Πολλοί μελετητές έχουν αποδώσει διάφορες έννοιες ως προς τον ορισμό της κοινωνικής οικονομίας που είτε ταυτίζονται είτε διασταυρώνονται με τον ορισμό της.

Οι Νικολόπουλος Τ. και Καπογιάννης Δ. (Ντούλια σ. 30) αναφέρουν ότι «η κοινωνική ή αλληλέγγυα οικονομία (που εμπεριέχεται και διασταυρώνεται με τον Τρίτο τομέα, αλλά δεν ταυτίζεται) είναι η πληθυντική οικονομία» (...) στην οποία αναπτύσσονται δραστηριότητες από συλλογικές πρωτοβουλίες ανθρώπων (κοινότητες ή ομάδες) που παράγουν κοινά αγαθά προς ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, τις οποίες δεν καλύπτει ούτε το Κράτος, ούτε ο Ιδιωτικός τομέας».

«Ο Τρίτος τομέας» σύμφωνα με τον Ζακ Ντελόρ (Ντούλια σ. 30), (ο οποίος πρώτος οριοθέτησε με σαφήνεια τον τομέα), «(...) είναι μικρού μεγέθους, αποκεντρωμένος, δημοκρατικά οργανωμένος, διακριτός από την παραδοσιακή Οικονομία της Αγοράς και από το Δημόσιο τομέα και προσβλέπει στην ικανοποίηση αναγκών που δεν καλύπτονται από τους άλλους δύο τομείς».

Σύμφωνα με τον Καρλ Πολάνυι στο Λιερός Γ. (Ντούλια σ. 30), «(...) η Κοινωνική Οικονομία ορίζεται ως η μη Αγοραία οικονομία, η παραγωγή και η διανομή της οποίας τελούν υπό τον έλεγχο της κοινωνίας και όχι της Αγοράς» (Ντούλια, 2015).

Τέλος ο Νόμος 4430/2016 ορίζει ως κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία ως «το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.» Σκοπός είναι

η νομοθέτηση να ενισχύσει, να διαδώσει και να στηρίξει την κοινωνική οικονομία ως μορφή εναλλακτικής οργάνωσης των οικονομικών δραστηριοτήτων.

1.2. Ο στόχος της Κ.ΑΛ.Ο.

Ο Τρίτος τομέας επικράτησε στις τοπικές κοινωνίες και μετέπειτα στη ζωή των πολιτών. Ένας τομέας που ήταν χρήσιμος για την κάλυψη αναγκών, τις οποίες μέχρι πρότινος δεν μπορούσε να καλύψει άλλος τομέας. Η κοινωνική οικονομία αποδίδει προτεραιότητα στα άτομα και στην εργασία παρά στο κέρδος. Προσπαθεί να βελτιώσει το επίπεδο ζωής των ανθρώπων και να εξαλείψει οικονομικές διαταραχές ή κρίσεις.

Οι σκοποί του τρίτου τομέα βασίζονται:

- στις ανάγκες των ανθρώπων που δεν καλύπτονται από κάποιον άλλο παράγοντα
- στην παραγωγή νέων θέσεων μέσα από νέες μεθόδους της κοινωνικής οικονομίας και ταυτόχρονα την μείωση ανεργίας
- στην ένταξη εργασίας ευπαθών ομάδων και την καταπολέμηση του αποκλεισμού
- στην αλληλοβοήθεια και στην ισότητα
- στην προώθηση και στην ενδυνάμωση της κοινωνικής οικονομίας
- στην βελτίωση των τοπικών αγρών
- στην εξάλειψη των τοπικών αποκλίσεων
- στην εξισορρόπηση της προσφοράς και ζήτησης
- στην προώθηση κατανάλωσης και συνάμα στην αύξηση του εισοδήματος
- στην προώθηση του τοπικού κεφαλαίου (Ντούλια, 2015)

1.3. Οι αρχές και τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής οικονομίας

Οι αρχές που διέπουν τον τομέα της κοινωνικής οικονομίας αποτελούνται από:

- δημοκρατική αρχή (ένας εταίρος–μία ψήφος)
- οικονομία των αναγκών, ικανοποίηση βασικών αναγκών και βελτίωση του επιπέδου ζωής
- προτεραιότητα στον άνθρωπο μέσω της αλληλεγγύης και της αλληλοβοήθειας (κοινωνικοποίηση, εξανθρωπισμός)
- συμβολή στην τοπική ανάπτυξη
- η αναδιανομή

Οι διαφορές ανάμεσα στους τρεις τομείς της κοινωνικής οικονομίας (ιδιωτικός, δημόσιος, τρίτος τομέας) δεν είναι πάντα ευδιάκριτες, ωστόσο τα χαρακτηριστικά που διέπουν και ξεχωρίζουν στον τρίτο τομέα της οικονομίας συνοψίζονται στα παρακάτω:

- προτεραιότητα στον άνθρωπο και όχι στο κέρδος
- αντιμετώπιση του αποκλεισμού για ευπαθείς ομάδες
- δημιουργία συνεχούς απασχόλησης
- δραστηριοποίηση του τοπικού κοινωνικού κεφαλαίου
- κάλυψη αναγκών του κοινωνικού συνόλου που δεν καλύπτει ούτε ο ιδιωτικός αλλά ούτε ο κρατικός τομέας
- ανάπτυξη της τοπικοποίησης
- ανάπτυξη συλλογικών εγχειρημάτων
- ανάπτυξη της προσέλκυσης πληθυσμιακών ομάδων
- αυτονομημένες προτεραιότητες από τους τοπικούς πληθυσμούς

- αυτοδιαχείριση (Ντούλια, 2015)

1.4. Η εξέλιξη της Κ.Α.Λ.Ο. στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στη Μεσαιωνική Ευρώπη εμφανίζονται δραστηριότητες με κοινωνικό–οικονομικό χαρακτήρα που δεν ορθοπόδησαν, όμως με το πέρασμα του χρόνου δημιουργήθηκαν συλλογικότητες υπό την μορφή εργατικών ενώσεων και περαιτέρω σε αλληλέγγυες αυτοδιαχειριστικές.

Κατά τον 19^ο αιώνα επικρατούν συνεταιρισμοί, συνδικάτα και ενώσεις που αντιστέκονται στην βιομηχανική αγορά. Αργότερα αναπτύσσονται κυρίως καταναλωτικοί συνεταιρισμοί ενώ μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ανθίζουν και οι οργανώσεις εργαζομένων.

Ο λόγος για την κατάρρευση των παραπάνω δραστηριοτήτων οφείλεται στην ισχυροποίηση των κρατικών παρεμβάσεων.

Την δεκαετία 1950 έως 1970 παρουσιάζονται συλλογικές ενώσεις που εξυπηρετούν τις τοπικές κοινότητες.

Ο προσδιορισμός της κοινωνικής οικονομίας εμφανίζεται στην Γαλλία και συνδέεται με οργανώσεις αλληλοβοήθειας, με ανταλλαγές, με λαϊκές τοπικές ενώσεις και συνεταιρισμούς.

Το 1970 έως 1980 υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για τον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της δημιουργίας της Γενικής Διεύθυνσης της Επιτροπής στην οποία εντάχθηκαν οι δραστηριότητες της κοινωνικής οικονομίας και στην υποστήριξη μιας επιτροπής για τους συνεταιρισμούς, τις ενώσεις, τα ιδρύματα και τα ταμεία. Στην συνέχεια η νέα επιτροπή κατήργησε την προηγούμενη και αποφάσισε να μεταβάλλει τις συλλογικές δράσεις σε ένα τμήμα μαζί με τις επιχειρήσεις (Ντούλια, 2015).

Το 1989 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση με τίτλο «Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας και η υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Αγοράς χωρίς σύνορα» και ακολουθεί η αποδοχή και θεσμοθέτηση της κοινωνικής οικονομίας ως επίσημο όρο.

Στο Βέλγιο το 1990 ο Τρίτος τομέας χαρακτηρίστηκε ως ιδιωτική οργάνωση, η οποία βασίζεται στην εξυπηρέτηση μελών, στην αυτόνομη διαχείριση (ένα μέλος – μία ψήφος), στις ανθρώπινες ανάγκες, στην εύρεση εργασίας και όχι στην αποκόμιση κέρδους και στην εκμετάλλευση.

Πραγματοποιούνται διάφορες συσκέψεις και δημιουργούνται συλλογικές ομάδες. Στα επόμενα έτη προωθείται ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στην Σύνοδο κορυφής του Λουξεμβούργου αναγνωρίστηκε ο ρόλος των κοινωνικών επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας.

Στη συνέχεια διοργανώθηκε η πρώτη Διάσκεψη της Κοινωνίας των Πολιτών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και επιβεβαιώνει τον ρόλο της για την ανάπτυξη ενός κοινωνικού προτύπου (Jahier, Cabra de Luna).

Το 2003, το Συμβούλιο έκδωσε κανονισμό περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας.

Το 2004, η Επιτροπή έκανε λόγο για την ανάπτυξη συνεταιριστικών εταιρειών ειδικά σε χώρες όπου ο συνεταιριστικός τομέας ήταν ανύπαρκτος.

Παράλληλα η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης προωθεί την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική επιχειρηματικότητα. Επίσης προάγει την ανταλλαγή και την συνεργασία σε όλες τις χώρες (Κόκκοτος).

Το 2009, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγκρινε έκθεση όπου η κοινωνική οικονομία αναγνωρίζεται ως κοινωνικός εταίρος και βασικός φορέας στην επίτευξη στόχων της Λισσαβόνας (Jahier, Cabra de Luna).

Το 2011 η Ευρωπαϊκή Ένωση εγκαινιάζει την πρωτοβουλία της για την κοινωνική επιχειρηματικότητα που αποσκοπεί στην ανάπτυξη των κοινωνικών επιχειρήσεων και της ευρύτερης οικονομίας (Κόκκοτος).

Ακολούθως γίνονται συσκέψεις για την προώθηση του Τρίτου τομέα ως το κλειδί για την δημιουργία νέων θέσεων και την βελτίωση επιπέδου ζωής.

Σύμφωνα με τον Μιχαηλίδη Δημήτρη (Ντούλια. σ. 53) «Ο ΟΗΕ με εισήγηση του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO) ανακήρυξε το 2012 ως Διεθνές Έτος Συνεργατισμού. Αντίστοιχα, η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία (ICA) συνέταξε το αναπτυξιακό σχέδιο ΌΡΑΜΑ 2020, για τη “Συνεταιριστική Δεκαετία 2011-2020”».

Σημαντικές πρωτοβουλίες βοήθησαν τον τομέα της κοινωνικής οικονομίας να αναπτυχθεί και να μεταδοθεί.

Μία κοινοτική πρωτοβουλία είναι το πρόγραμμα LEADER που υποστήριξε και βοήθησε την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα (parnonas.gr, 2014).

Στην συνέχεια μία Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία, γνωστή ως INTERREG που προωθεί την κοινωνική, οικονομική και εδαφική ανάπτυξη της Ένωσης. Στα πλαίσια της INTERREG εφαρμόζονται κοινές δράσεις και ανταλλαγές πολιτικής μεταξύ εθνών, περιφερειών και τοπικών φορέων από διαφορετικά κράτη-μέλη. Η πρωτοβουλία αυτή βασίζεται στη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία. Σύμφωνα με τον νέο σχεδιασμό Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής και με βάση τους στόχους της Ευρώπης 2020 η INTERREG διαμορφώθηκε και εστίασε στην απλοποίηση, στην συγκέντρωση και στον προσανατολισμό αποτελεσμάτων για μία βιώσιμη ανάπτυξη (ec.europa.eu).

Στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και αργότερα από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρωτοβουλία αυτή υιοθέτησε ειδικό μέτρο για την κοινωνική επιχειρηματικότητα και έδωσε έμφαση σε καινοτόμους τομείς. Το πρόγραμμα βασίστηκε:

- στην αύξηση απασχόλησης
- στην εξέλιξη της επιχειρηματικότητας
- στην προσαρμοστικότητα
- στις ίσες ευκαιρίες
- στην ένταξη των αιτούντων ασύλου (ec.europa.eu, 2011)

Τέλος η κοινωνική οικονομία εντάσσεται στο σχέδιο αναφοράς της Ευρωπαϊκής ένωσης 2014-2020 που προωθείται ως ένας σημαντικός παράγοντας της οικονομίας (Ντούλια, 2015).

1.5. Η ανάδειξη της Κ.Α.Λ.Ο. στην Ελλάδα

Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα ήταν εξαιρετικά μικρός και ελάχιστα διαδεδομένος ωστόσο συναντάμε διάφορους φορείς όπως συνεταιρισμούς και μάλιστα κυρίως αγροτικούς και γυναικείους, ενώσεις, συνεταιριστικές τράπεζες και αλληλασφαλιστικοί φορείς. Οι παραπάνω φορείς άργησαν να εγκριθούν θεσμικά ως φορείς της κοινωνικής οικονομίας.

Η αμάθεια της έννοιας, η δυσκολία της διάδοσης και εμπέδωσης, οι ελάχιστοι υποστηρικτές και η ανεξαρτησία της από το κράτος ήταν κάποια από τα αίτια για την κάθοδο της κοινωνικής οικονομίας (Αποστολόπουλος, Λιαργκόβας, 2020).

Αντίθετα σημαντικοί παράγοντες όπως οι ανάγκες, η αύξηση της ανεργίας, η έλλειψη εργασιακής ασφάλειας, οι κρίσεις και οι μειωμένες δημόσιες δαπάνες ήταν οι λόγοι για την ανάδειξη και την εξάπλωση της κοινωνικής οικονομίας (Temple, Βαρβαρούσης, Γαλανός, Τσιτσιρίγκος, Μπεκριδάκη, 2017).

Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ευρείας κοινωνικής οικονομίας διαδραμάτισε το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER I και LEADER II που προωθεί την ανάπτυξη και αποτελεί σημαντικό ρόλο για την αγροτική οικονομία (parnonas.gr, 2014).

Ακόμα η κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL όπου οι χρηματοδοτήσεις ήταν η ώθηση για ανάπτυξη των φορέων της κοινωνικής οικονομίας. Το κύριο μέλημα του προγράμματος ήταν η ανύψωση και αναβάθμιση του τρίτου τομέα (Ντούλια, 2015).

Επιπλέον η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία όπου συμμετέχει και η Ελλάδα ως μέλος της Ε.Ε., στο πρόγραμμα INTERREG όπου εφαρμόζει την διασυνοριακή συνεργασία για την άνθιση της οικονομίας. Η Ελλάδα έχει ιδρύσει την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» ώστε να παρακολουθεί το πρόγραμμα (interreg.gr).

Η θεσμοθέτηση της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα θεσπίστηκε με τον νόμο 4019/2011 αλλά υπήρχαν ασάφειες και έτσι ακολούθησε ο νόμος 4430/2016 που παρουσιάζει φορείς και άλλες διατάξεις που εφαρμόζουν δημοκρατικό σύστημα και καλύπτουν κοινωνικές ανάγκες.

Ο τομέας κοινωνικής οικονομίας υποστηρίζεται θετικά από τον προαναφερόμενο νόμο 4019/2011, από το Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας όπου ίδρυσε την Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία επιβλέποντας τις ενέργειες για την ανέλιξη της οικονομίας. Επίσης την δημιουργία του Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας για την χρηματοδότηση κυρίως στο πλαίσιο των ΤΟΠ.Ε.Κ.Ο. (Τοπικές Δράσεις για Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες) (Ντούλια, 2015).

Σήμερα το ΕΣΠΑ (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020 αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη της χώρας με την χρηματοδότηση από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της Ε.Ε (espa.gr, 2014-2020).

Τέλος η δράση της κοινωνικής οικονομίας ενισχύεται ολοένα και περισσότερο διότι είναι ο τομέας που ακόμα και σε μία κρίση μπορεί να ανταπεξέλθει και να βοηθήσει στις εκάστοτε ανάγκες. Είναι ένας σημαντικός σύμμαχος ανάμεσα στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα ενάντια στην κρίση, στην ανεργία και στον αποκλεισμό ευάλωτων ευπαθών ομάδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

2.1. Τι είναι κοινωνική επιχειρηματικότητα

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα διακρίνεται και αναπτύσσεται στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, ωστόσο η έννοια κοινωνική επιχειρηματικότητα έχει μια συγκεχυμένη αντίληψη ως προς τη θεσμική νομοθεσία.

Η έννοια της κοινωνικής επιχειρηματικότητας αποτελείται από την κοινωνική και επιχειρηματική διάσταση που διαδραματίζει την καινοτομία και τον κοινωνικό αντίκτυπο στην κοινωνική οικονομία. Το αντικείμενο της είναι η εκπλήρωση των αναγκών που μένουν ανικανοποίητες.

Πλειάδα ερευνητών αναφέρονται στον όρο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας , αλλά οι απόψεις δίστανται και δεν έχει επέλθει αποσαφήνιση του ορισμού. Οι επικρατέστερες απόψεις είναι:

- οι Seelos και Mair όπου το 2005 διατυπώνουν την κοινωνική επιχειρηματικότητα «ως την οικονομική δραστηριότητα που παρέχει νέα παραγωγικά μοντέλα παροχής προϊόντων και υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις άμεσες ανθρώπινες ανάγκες των φτωχότερων στρωμάτων της κοινωνίας που παραμένουν αναπάντητες από τις σημερινές οικονομικές και κοινωνικές δομές.»
- η οριοθέτηση των Roper και Cheney όπου προβάλλουν τρεις κατηγορίες: την ιδιωτική κοινωνική επιχειρηματικότητα, την κοινωνική επιχειρηματικότητα μη επίτευξης κέρδους και την κοινωνική επιχειρηματικότητα του δημόσιου τομέα. Η συγκεκριμένη διαπίστωση θεωρείται μία θεμελιώδη διατύπωση για τον ορισμό της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Στην Ευρώπη κατά τη δεκαετία του '80 η επιχειρηματικότητα εμφανίστηκε με μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και ο ρόλος τους ήταν η αντιμετώπιση και μείωση της ανεργίας. Στη συνέχεια κατά τη περίοδο του '90 η έννοια της κοινωνικής οικονομίας αρχίζει να αναγνωρίζεται και μέσω αυτής και η κοινωνική επιχειρηματικότητα. Το κύριο αντικείμενο αυτής της δεκαετίας είναι η εύρεση εργασίας σε άτομα που είναι περιθωριοποιημένοι από την κοινωνία.

Τα χαρακτηριστικά που θεμελιώνονται είναι ότι οι αποφάσεις των εργαζομένων προέρχονται από τους ίδιους και το πλεόνασμα επανεπενδύεται στην επιχείρηση και δεν μοιράζεται στους εταίρους.

Μετά το 2000 η κοινωνική επιχειρηματικότητα εστιάζεται στη διευκρίνιση της έννοιας της, στους κοινωνικούς σκοπούς και στην επανεπένδυση του πλεονάσματος.

Στην Ευρώπη οι πρώτες κοινωνικές επιχειρήσεις στα πλαίσια της κοινωνικής επιχειρηματικότητας ήταν κυρίως συνεργατικές.

Αντίθετα στην Ελλάδα η κοινωνική επιχειρηματικότητα δεν ήταν τόσο διαδεδομένη. Η Ελλάδα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αναγέννηση των συνεταιρισμών σε διάφορες χρονικές περιόδους και με διάφορες κατηγορίες συνεταιρισμών. Βέβαια με τον νόμο 4019/2011 εμφανίζονται στην επιφάνεια οι κοινωνικές επιχειρήσεις και ιδιαίτερα γίνεται λόγος για την πιο διαδεδομένη μορφή που είναι η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.). Οι Κοιν.Σ.Επ. χαρακτηρίζονται από διάφορους τύπους και με διαφορετική αποστολή (Νικολάου, 2013).

Η σημαντική ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας προέρχεται από την οικονομική κρίση και την ανεργία. Δεδομένου των προβλημάτων της οικονομίας, το 2010 εφαρμόζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η «Στρατηγική Ευρώπη 2020» που αποσκοπεί στην ανέλιξη μιας καινοτόμου ανάπτυξης στην πράσινη οικονομία και στην προώθηση απασχόλησης, ως αντίκτυπο στην κοινωνική συνοχή (growingsocial.eu, 2019).

2.2. Τι είναι κοινωνικές επιχειρήσεις

Η ιδέα της κοινωνικής επιχείρησης εμφανίστηκε στην Ιταλία περίπου το 1990 με τη μορφή κοινωνικού συνεταιρισμού και προβλήθηκε σε ένα περιοδικό με τίτλο Impresa sociale. Ύστερα από ένα χρόνο ψηφίζεται νόμος περί κοινωνικών συνεταιρισμών και διακρίνεται σε δύο τύπους: αυτών που προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες και αυτών που παρέχουν βοήθεια σε ευπαθή άτομα για την ένταξη τους στην εργασία.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο αναπτύχθηκαν κοινωνικές επιχειρήσεις, τις οποίες η κυβέρνηση τις μετέφρασε ως κοινωνικές επιχειρήσεις με κοινωνικούς στόχους κυρίως και προάγει την επανεπένδυση του πλεονάσματος και όχι το κέρδος.

Επίσης στη Πορτογαλία δημιουργήθηκε μία κοινωνική αλληλεγγύη-συνεταιρισμός και παρέχει βοήθεια σε ευπαθή άτομα.

Στη συνέχεια η Ισπανία δημιουργεί το κοινωνικό συνεταιρισμό πρωτοβουλίας, μία δράση που προσφέρει σε μειονεκτούντα άτομα τη δυνατότητα ένταξης τους σε εργασία.

Στο Βέλγιο ιδρύθηκε η εταιρεία κοινωνικού σκοπού που προάγει την κοινωνική αποστολή και όχι την διανομή των κερδών στα μέλη. Εξίσου ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην καταπολέμηση της ανεργίας μέσω των κοινωνικών επιχειρήσεων ένταξης.

Στην Φιλανδία μετά τον Β` Παγκόσμιο Πόλεμο δημιουργείται μία μονάδα που φροντίζει όποιον έχει ανάγκη και αργότερα μορφοποιείται σε κοινωνική επιχείρηση ένταξης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Στη Γαλλία ο όρος κοινωνική επιχείρηση ήταν σχεδόν ανύπαρκτος, ωστόσο μετά από ημερίδες και διάφορα συνέδρια δεν άργησε να έρθει η άνθιση. Έτσι, η ανάπτυξη των επιχειρήσεων έδωσε βάση στην ένταξη εργασίας ανθρώπων που βρίσκονταν σε μειονεκτική θέση.

Στη Γερμανία η κοινωνική επιχείρηση απαξιώθηκε από τους οικονομολόγους διότι οι όροι επήλθαν από άλλες χώρες. Στην πραγματικότητα είχαν βασιστεί σε συμφωνίες κοινωνικής εταιρικής σχέσης και δεν ήθελαν να αλλάξουν την προσέγγιση τους. Αργότερα αναπτύχθηκαν διάφορες επιχειρήσεις ένταξης, ιδρύματα, ενώσεις και εθελοντικές υπηρεσίες.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις στην Ιρλανδία ήταν ένα δυναμικό κομμάτι της οικονομίας τους. Βέβαια το θέμα ήταν το χρηματοδοτικό μέρος των επιχειρήσεων όπου διαχωρίστηκαν σε

κοινοτικές επιχειρήσεις που βασίζονται από εμπορικά έσοδα, σε κοινωνικές επιχειρήσεις με ανεπάρκεια ζήτησης και σε επιχειρήσεις που βασίζονται σε συμφωνίες με το δημόσιο.

Δυναμική ανάπτυξη ακολούθησε στην Πολωνία με επιχειρήσεις ένταξης εργασίας ενάντια στην αύξηση ανεργίας, στην φτώχεια και στον αποκλεισμό ανθρώπων.

Στη Σουηδία εμφανίστηκαν κοινωνικές επιχειρήσεις με τη μορφή συνεταιριστικής φροντίδας παιδιών, συνεταιρισμών εργαζομένων, συνεταιρισμών γονέων και εθελοντικών ενώσεων που βασίζονται στην ειδική παιδαγωγική.

Στη Δανία η κοινωνική επιχείρηση ήταν ένας νέος ορισμός στην χώρα που συνήθως σχετίζονταν με τις έννοιες της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής καινοτομίας. Ως επί το πλείστον η έννοια της λέξης χρησιμοποιούνταν από άτομα που ήταν κυρίως ερευνητές στον τρίτο τομέα (Defourny, Nyssens).

Συμπερασματικά από τις παραπάνω χώρες διακρίνεται ότι το επίκεντρο των κοινωνικών επιχειρήσεων έδωσε έμφαση στην ένταξη εργασίας ατόμων με προβλήματα υγείας και στα άτομα που ήταν σε μειονεκτική θέση. Θεωρείται ότι ήταν και είναι το αντίδοτο για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας.

Στην Ευρώπη το Δίκτυο EMES μέσα από συζητήσεις με σημαντικούς ανθρώπους από διάφορους κλάδους ανέπτυξε τη πρώτη θεωρητική έννοια της κοινωνικής επιχείρησης. Σύμφωνα με το Δίκτυο EMES ο ορισμός της κοινωνικής επιχείρησης συνεπάγεται μέσα από οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Τα οικονομικά κριτήρια είναι:

- η συνεχής δραστηριότητα που παράγει αγαθά και δεν εμπλέκεται συνήθως στην αναδιανομή χρημάτων
- η αυτονομία δηλαδή οι επιχειρήσεις λειτουργούν και διαχειρίζονται με τα συμμετέχοντα άτομα και όχι από υπηρεσίες ή δημόσιες αρχές
- ο οικονομικός κίνδυνος αναλαμβάνεται εξ' ολοκλήρου ή ένα μέρος της πρωτοβουλίας
- το ελάχιστο ποσοστό αμειβόμενης εργασίας

Τα κοινωνικά κριτήρια είναι:

- η εξυπηρέτηση μίας κοινότητας η μίας ομάδας

- μια πρωτοβουλία από ομάδα πολιτών δηλαδή οι επιχειρήσεις είναι αποτέλεσμα συνήθως από άτομα που ανήκουν είτε στην ίδια ομάδα είτε στην ίδια κοινότητα
- η λήψη αποφάσεων (μία ψήφος-ένα μέλος)
- η συμμετοχή στην επιχείρηση η οποία περιλαμβάνει μέρη και ανθρώπους που επηρεάζονται άμεσα από τις δραστηριότητες
- η περιορισμένη κατανομή κερδών για να αποφευχθεί η μεγιστοποίηση του κέρδους (Defourny, Nyssens, 2012)

Αργότερα, αποδόθηκε ο ορισμός από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ως κοινωνική επιχείρηση ορίζεται «ένας φορέας της κοινωνικής οικονομίας, του οποίου πρωταρχικός στόχος είναι όχι η δημιουργία κερδών για τους ιδιοκτήτες ή τους εταίρους της, αλλά η ύπαρξη θετικού κοινωνικού αντικτύπου. Δραστηριοποιείται στην αγορά παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες με επιχειρηματικό και καινοτόμο τρόπο, και χρησιμοποιεί τα κέρδη κυρίως για κοινωνικούς σκοπούς. Υπόκειται σε υπεύθυνη και διαφανή διαχείριση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή εργαζομένων, καταναλωτών και παραγόντων που επηρεάζονται από τις εμπορικές δραστηριότητες» (Social Business Initiative, Οκτώβριος 2011) (social.developathens.gr, 2018).

Στην Ελλάδα, άγνωστη ήταν η έννοια της κοινωνικής επιχείρησης ωστόσο με τον νόμο 2716/1999 που αναπτύχθηκε γύρω από τον τομέα της ψυχικής υγείας. Το 2000 εμφανίζονται οι πρώτες επιχειρήσεις με τη μορφή Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σαν φορείς ψυχικής υγείας και βοηθούν άτομα με ψυχικά προβλήματα να επανενταχθούν στην εργασία.

Αργότερα θεσμοθετήθηκε ο νόμος 4019/2011 όπου εμφανίζονται οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) όπου απευθύνονται πλέον σε όλες τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Ωστόσο τα προβλήματα, η γραφειοκρατία και τα φορολογικά θέματα είναι κάποια από τα εμπόδια για την ανάπτυξη τους (Νικολάου, 2013, Μπρατσιάκου, 2016).

2.3. Τα χαρακτηριστικά και οι αρχές της κοινωνικής επιχείρησης

Τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι:

- η επιδίωξη κοινωνικών και οικονομικών στόχων
- το επιχειρηματικό πνεύμα
- καινοτόμες λύσεις
- η συμβολή στην οικονομική κοινωνική ανάπτυξη

Οι αρχές των κοινωνικών επιχειρήσεων όπου αρκετές συμπίπτουν με τα κριτήρια του δικτύου EMES που είναι κοινωνικά και οικονομικά.

Οι οικονομικές αρχές είναι:

- η περιορισμένη κατανομή κερδών
- η αυτονομία
- το οικονομικό ρίσκο
- η συνεχείς δράση παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών

Οι κοινωνικές αρχές είναι:

- η εκούσια ελεύθερη συμμετοχή
- η ισότητα των μελών
- η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών
- η συλλογική λήψη αποφάσεων
- η δημοκρατία
- η εθελοντική εργασία
- η προτεραιότητα του συλλογικού οφέλους
- η ποικιλομορφία της εταιρικής σύνθεσης (Ντούλια, 2015)

2.4. Μοντέλα κοινωνικών επιχειρήσεων

Στην Ελλάδα οι επικρατέστερες μορφές κοινωνικής επιχείρησης είναι:

- οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί περιορισμένης ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.)

- η αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Α.Μ.Κ.Ε.)
- η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)

Η Α.Μ.Κ.Ε. διέπεται από το άρθρο 741-748 του Αστικού κώδικα και καθορίζεται από ενώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων που επικεντρώνονται σε κοινωνικούς και οικονομικούς σκοπούς. Τα μέλη καταβάλλουν μερίδα και μπορούν να γίνουν διαχειριστές εταιρείας. Η μορφή αυτής επιχείρησης διακρίνεται σε φιλανθρωπικές, οικονομικές, εμπορικές δραστηριότητες. Βασικό της χαρακτηριστικό είναι η μη διανομή κερδών στους εταίρους αλλά η επανεπένδυση στην εταιρεία.

Ο Κοι.Σ.Π.Ε. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με περιορισμένη ευθύνη. Θεσμοθετήθηκε με τον νόμο 2716/1999 για την αντιμετώπιση και βελτίωση ατόμων με ψυχοκινητικά προβλήματα και την δυσκολία τους στην ένταξη εργασίας. Είναι μία επιχείρηση που είναι εμπορική, παραγωγική αλλά και μονάδα ψυχικής υγείας. Ο Κοι.Σ.Π.Ε. ήταν το μοναδικό μοντέλο κοινωνικής επιχείρησης στην Ελλάδα μέχρι το 2011. Θεωρήθηκε πρωτότυπο και καινοτόμο μοντέλο το οποίο έχει εμπορική ιδιότητα και συνάμα αποτελεί μονάδα ψυχικής υγείας. Βασίζεται στην δημοκρατική λήψη αποφάσεων, στην συμμετοχή των μελών, στην αλληλεγγύη και τέλος έχει κοινωνικό όφελος.

Η Κοιν.Σ.Επ. στην ουσία αποτελεί εξέλιξη των Κοι.Σ.Π.Ε. και των συνεταιρισμών. Θεσμοθετήθηκε με τον νόμο 4019/2011 και ορίζεται ως ένας αστικός συνεταιρισμός με κοινωνικό σκοπό και εμπορική ιδιότητα. Στόχος της επιχείρησης είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας και συγκεκριμένα των ευπαθών ομάδων, η κάλυψη των αναγκών, η καταπολέμηση φτώχειας, η μείωση της ανεργίας, η ελάττωση των διακρίσεων και τέλος η ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης. Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες.

Η πρώτη κατηγορία είναι οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ένταξης οι οποίες δίνουν έμφαση σε άτομα με διάφορα προβλήματα που δυσκολεύονται να ενταχθούν σε εργασία.

Η δεύτερη κατηγορία είναι οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις κοινωνικής φροντίδας οι οποίες αφορούν την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών σε ομάδες ανθρώπων όπως οι ηλικιωμένοι, παιδιά, άτομα με αναπηρία, δηλαδή άτομα που χρειάζονται βοήθεια.

Τέλος η τρίτη κατηγορία είναι οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις συλλογικού και παραγωγικού σκοπού που προάγουν την τοπικοποίηση και το συλλογικό όφελος.

Με βάση τις μεταρρυθμίσεις των νόμων σήμερα οι πιο διαδεδομένες επιχειρήσεις είναι οι Κοιν.Σ.Επ. Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο πλέον στην οικονομία ενάντια σε προβλήματα που προκύπτουν (Ντούλια, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

3.1. Ορισμός των συνεταιρισμών

Ο ορισμός του συνεταιρισμού είναι πολύπλοκος, γι' αυτό πολλοί επιστήμονες έχουν διατυπώσει τις θεωρίες τους γύρω από τον όρο "συνεταιρισμός". Πολλές είναι οι θεωρίες οι οποίες επικεντρώνονται σε διαφορετικά χαρακτηριστικά του συνεταιρισμού. Είναι δύσκολο μία θεωρία ή ένας νόμος να τον καλύψει πλήρως και να εξαλείψει οποιαδήποτε απορία γύρω από τις πτυχές του συνεταιρισμού.

Ο Θεόδωρος Τζωρτζάκης (Καμενίδης σ. 14), γνωστός συνεταιριστής ορίζει τον συνεταιρισμό ως «όργανο αυτοβοήθειας ασθενών οικονομικά προσώπων, δημιουργούμενος με την ένωση των μικρών κατά μέρος δυνάμεων σε μία μεγάλη ομοειδή δύναμη, που τίθεται στην διάθεση του καθενός για την καλύτερη άσκηση της επαγγελματικής και οικιακής του οικονομίας».

Επίσης γνωστός Έλληνας καθηγητής ο Δ. Καλιτσουνάκης (Καμενίδης σ. 14) ορίζει τον συνεταιρισμό ως εξής: «Ο συνεταιρισμός είναι ελεύθερη και ισότιμη τοπική προσωπική ένωση ασθενών οικονομικά ατόμων, προς αυτοβοήθεια με την από κοινού διεξαγωγή επιχειρήσεως, από την οποία ωφελούνται ανάλογα με την συναλλαγή τους μ' αυτή».

Επιπροσθέτως και ο καθηγητής Δ. Μαυρόγιαννης (Καμενίδης σ. 14) δίνει τον εξής ορισμό: «Ο συνεταιρισμός είναι μια ελεύθερη ένωση προσώπων που ασκούν ομοειδή οικονομική επιχείρηση ή είναι της ίδιας κοινωνικής κατηγορίας (αγρότες, καταναλωτές, κ.α.) και αποβλέπει στην προαγωγή της οικονομίας των μελών του, έχει δημοκρατικό χαρακτήρα και μορφωτική αποστολή για τα μέλη του».

Η Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση (Καμενίδης σ. 15), στο συνέδριο του Μάντσεστερ έδωσε τον εξής ορισμό: «Συνεταιρισμός είναι μη αυτόνομη ένωση προσώπων, που συγκροτείται εθελοντικά, για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους, δια μέσου μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενος επιχείρησης».

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή επιτροπή «Ένας συνεταιρισμός είναι μη αυτόνομη ένωση προσώπων ενωμένων για την επίτευξη κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών στόχων. Επιτυγχάνουν τους στόχους τους μέσω μιας κοινής επιχείρησης και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης» (ec.europa.eu).

Στην Ελλάδα ο ορισμός του συνεταιρισμού διέπεται από τον νόμο 602/1915 "Περί Συνεταιρισμών" όπου ορίζει: «Ο συνεταιρισμός είναι εταιρεία η οποία έχει κεφάλαιο μεταβλητό, αποτελείται από συνεταίρους των οποίων ο αριθμός είναι επίσης μεταβλητός και επιδιώκει με την συνεργασία των συνεταίρων την προαγωγή της ιδιωτικής οικονομίας καθενός από αυτούς». Ο συνεταιρισμός αποτελεί ένωση προσώπων, που σκοπεύει στην κοινωνικό-οικονομική ανάπτυξη των μελών τους με ισότιμη συνεργασία και δημοκρατία. Ο συνεταιρισμός συνήθως έχει εμπορικό χαρακτήρα και θεωρείται προσωπική εταιρεία γιατί είναι μία ένωση προσώπων και όχι ένωση κεφαλαίων. Οι συνεταιρισμοί έχουν διακριθεί σε διάφορες κατηγορίες διότι ποικίλουν ως προς το μέγεθος και τον τομέα. Οι κατηγορίες των συνεταιρισμών είναι οι αγροτικοί, αγροτουριστικοί, αστικοί και τέλος οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί. Οι αστικοί συνεταιρισμοί είναι κυρίως παραγωγικοί, καταναλωτικοί, προμηθευτικοί, πιστωτικοί, μεταφορικοί και τουριστικοί. Έτσι οι δραστηριότητες που πραγματοποιεί ο αστικός συνεταιρισμός σχετίζεται ανάλογα με το είδος του συνεταιρισμού.

Στην συνέχεια ακολούθησαν διάφοροι νόμοι επικεντρώνοντας σε διάφορες κατηγορίες συνεταιρισμών. Επίσης έχουν γίνει μεταρρυθμίσεις στους νόμους ώστε να ολοκληρωθεί η έννοια του συνεταιρισμού όσο το δυνατόν καλύτερα.

Σήμερα στην Ελλάδα οι συνεταιρισμοί που συναντάμε περισσότερο είναι οι παραγωγικοί, προμηθευτικοί, οικοδομικοί, αγροτικοί και τέλος οι γυναικείοι συνεταιρισμοί (Καμενίδης, 2005, Ντούλια, 2015).

3.2. Χαρακτηριστικά και αρχές συνεταιρισμών

Στο 31^ο Συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης διατυπώθηκαν και παρουσιάστηκαν οι επτά διεθνείς συνεταιριστικές αρχές. Οι επτά αρχές είναι η εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή, η δημοκρατική διοίκηση, η οικονομική συμμετοχή των μελών, η αυτονομία και ανεξαρτησία των συνεταιρισμών, η εκπαίδευση, πρακτική άσκηση και πληροφόρηση, η συνεργασία μεταξύ των συνεταιρισμών και τέλος το ενδιαφέρον για την κοινότητα.

Αναλυτικότερα:

- Εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή: η είσοδος ενός ατόμου σε συνεταιρισμό είναι ελεύθερη χωρίς διακρίσεις, η συμμετοχή του είναι εθελοντική, δικής του απόφασης. Η ελευθερία εισόδου συνοδεύεται και με την ελευθερία εξόδου.
- Δημοκρατική διοίκηση: η αρχή της Δημοκρατικής διοίκησης των συνεταιρισμών είναι η πιο βασική αρχή. Κυριαρχεί η ισοψηφία στο δικαίωμα λήψης αποφάσεων αφού μία ψήφος αναλογεί σε έναν άνθρωπο. Με βάση ένα μέλος-μία ψήφος κάθε μέλος του συνεταιρισμού έχει δικαίωμα μίας ψήφου σε συμβούλια. Συμπερασματικά ο συνεταιρισμός λειτουργεί και ελέγχεται από όλα τα μέλη.
- Οικονομική συμμετοχή των μελών: οι συνεταιρισμοί για να λειτουργήσουν χρειάζονται οικονομική συμμετοχή, χρειάζονται κεφάλαιο, έτσι τα μέλη καταβάλλουν ισότιμη μερίδα.
- Αυτονομία και ανεξαρτησία των συνεταιρισμών: ο συνεταιρισμός είναι αυτόνομη οργάνωση και ανεξάρτητη από το κράτος. Όλες οι δραστηριότητες βασίζονται στα μέλη και τις ενέργειές. Είναι ανεξάρτητες και δεν συνδέονται με το κράτος σε κανέναν τομέα.
- Εκπαίδευση, πρακτική άσκηση και πληροφόρηση: η αρχή αυτή είναι εξίσου σημαντική διότι κάθε μέλος μέσα από την πληροφόρηση, εκπαίδευση και την πράξη εξασκείται και μπορεί να παίρνει σωστότερες αποφάσεις για την λειτουργία του συνεταιρισμού. Τα μέλη μέσα από την αρχή αυτή γίνονται αποδοτικότερα ως προς τη παραγωγικότητα της εργασίας, γίνεται αποδοτικότερη η λειτουργία του συνεταιρισμού αλλά και αυξάνονται οι ωφέλειες των ιδίων.

- Συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών: η συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών ισχυροποιεί την διαπραγματευτική δύναμη και πετυχαίνει καλύτερη οικονομική συνεργασία. Μέσα από τη συνεργασία αυξάνονται οι εργασίες και επιβιώνει ο συνεταιρισμός.
- Ενδιαφέρον για την κοινότητα: η ανάπτυξη της κοινότητας επηρεάζει την ανάπτυξη του συνεταιρισμού, έτσι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των μελών και η βελτίωση της κοινωνικής κατάστασης των μελών το συνεταιρισμού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη της κοινότητας όπου λειτουργεί ο συνεταιρισμός και κατά συνέπεια επηρεάζει την ανάπτυξη του (Καμενίδης, 2005).

Τα χαρακτηριστικά που διακρίνονται σε έναν συνεταιρισμό είναι:

- η ισοτιμία, ένα άτομο–μία ψήφος
- η κοινωνική ευθύνη
- η διαίρεση του κεφαλαίου σε μερίδες
- η ευθύνη των συνεταίρων ανάλογα με την μερίδα
- η δημιουργία απασχόλησης και η κινητοποίηση των μελών του
- η συλλογική συγκρότηση και το μεταβλητό του αριθμού των συνεταίρων
- η ύπαρξη δύο οργάνων διοίκησης (Γενική Συνέλευση και Διοικητικό Συμβούλιο) και ενός εποπτικού οργάνου (του Εποπτικού Συμβουλίου) (Ντούλια, 2015).

3.3 Η εξέλιξη των συνεταιρισμών

Πολλοί αξιόλογοι άνθρωποι έδρασαν υπέρ του συνεταιρισμού και διαμόρφωσαν τα βασικά στοιχεία για την ανέλιξη του. Οι συγκεκριμένοι άνθρωποι ονομάζονται πρόδρομοι ή πατέρες ή πρωτεργάτες, οι οποίοι είναι ο Robert Owen, ο William King, ο Charles Fourier, ο Herman Schulze και τέλος ο Friedrich Wilhelm Raiffeisen.

Ο Robert Owen (1771-1858) θεωρείται πνευματικός πατέρας του σύγχρονου συνεργατισμού σε όλο τον κόσμο διότι συνέβαλλε στο μέγιστο για τη θεμελίωση των βασικών αρχών. Ο Owen θεωρούσε ότι έπρεπε οι παραγωγοί και οι καταναλωτές να απαλλαγούν από τους μεσάζοντες και να επιτύχουν μία καλύτερη σχέση μεταξύ τους αλλά το κυριότερο να πωλούνται τα προϊόντα σε δίκαιη τιμή. Γεγονός είναι ότι ίδρυσε έναν καταναλωτικό συνεταιρισμό από τους εργάτες για τους εργάτες, προσπαθώντας να μοιράσει τα προϊόντα με βάση την ισότητα και την εργασία που προσφέρθηκε από τους εργάτες. Δυστυχώς διήρκησε δύο χρόνια αλλά η επιτυχία επήλθε από τους οπαδούς του. Οι ιδέες του έθεσαν ισχυρά θεμέλια για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού. Ήταν ένας από τους σημαντικότερους πατέρες των καταναλωτικών συνεταιρισμών (Μαριάδης, 2003, Καμενίδης, 2005).

Ένας σημαντικός συνεταιριστής για τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς ήταν επίσης ο William King (1786-1856) ο οποίος διακήρυξε και προώθησε τους εργαζόμενους να ιδρύσουν καταναλωτικούς συνεταιρισμούς ώστε τα κέρδη να μεταβούν στους ίδιους και όχι στους μεγαλοεπιχειρηματίες (Καμενίδης, 2005).

Επίσης ο Charles Fourier (1772-1837) θεωρείται πρόδρομος του συνεταιρισμού και ειδικά των συνεταιρισμών παραγωγής. Ο τύπος συνεταιρισμού που πίστευε ότι θα ανταπεξέλθει στα κοινωνικό-οικονομικά προβλήματα ήταν οι συνεταιρισμοί παραγωγής ονόματι "φάλαγγες". Ήταν ένας συνεταιρισμός παραγωγής ποικιλίας προϊόντων ώστε μέσα από την ποικιλία εργασιών να αυξηθεί και η παραγωγικότητα. Πρότεινε αυτούς τους συνεταιρισμούς ώστε τα μέλη να εργαστούν σε διάφορες εργασίες με έμφαση στην γεωργία. Το έργο του όμως έμεινε μετέωρο (Καμενίδης, 2005).

Ακόμα ένας αξιέπαινος συνεταιριστής ήταν ο Herman Schulze (1808-1883) ο οποίος θεωρείται ιδρυτής και διαμορφωτής των γερμανικών συνεταιρισμών. Ήταν από τους λίγους πρωτεργάτες που συνδύασε τις κοινωνικό-συνεταιριστικές του ευαισθησίες με τις πολιτικές του φιλοδοξίες. Αφορμή για την κοινωνικό-πολιτική του δραστηριότητα ήταν η φτώχεια και για την κοινωνική του ευαισθησία ήταν η αντιμετώπιση των μεγάλων επιχειρήσεων. Ο Schulze μέσω της

ιδιότητας του ως νομικός ήταν αυτός που πρωτοστάτησε για την θέσπιση του πρώτου συνεταιριστικού νόμου. Προχώρησε στην ίδρυση δύο συνεταιρισμών με προμήθειες πρώτων υλών και πίστευε ιδιαίτερα στην αρχή της Αυτοβοήθειας. Όταν είδε τους φτωχούς αγρότες να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν και κατέφευγαν στα δάνεια αποφάσισε να ιδρύσει αρχικά συνεταιρισμούς και μετέπειτα μία συνεταιριστική τράπεζα δανεισμού ώστε να τους βοηθήσει.

Με τους γεωργικούς συνεταιρισμούς ασχολήθηκε και έδειξε ενδιαφέρον ο Friedrich Wilhelm Raiffeisen. Θεωρείται ο πρωτεργάτης των γεωργικών συνεταιρισμών σε διεθνή κλίμακα. Πρωτοστάτησε για την δημιουργία συνεταιρισμών στον γεωργικό χώρο. Επίσης διαχώρισε τους συνεταιρισμούς σε τρεις κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία είναι οι "Εμπορευματικοί Συνεταιρισμοί" όπου ασχολούνται κυρίως με τα προϊόντα. Η δεύτερη κατηγορία είναι οι "Συνεταιρισμοί Παροχής Υπηρεσιών" όπου παρέχουν διάφορες υπηρεσίες στα μέλη τους. Τέλος η τρίτη κατηγορία είναι οι "Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί" όπου είναι οι "Αυτοπιστωτικοί" φορείς.

Η αρχή των συνεταιρισμών έγινε με τον συνεταιρισμό Rochdale. Το Rochdale είναι μία πόλη στην Δυτική Αγγλία. Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα επικρατούσε μεγάλη ανεργία και φτώχεια λόγω της ανάπτυξης της βιομηχανικής επανάστασης. Όταν οι μηχανές πήραν τις θέσεις των εργαζομένων τότε ξεκίνησε η εργατική δύναμη να μειώνεται όλο και περισσότερο. Έτσι το 1844 μία ομάδα εργαζομένων αποφάσισε να ιδρύσει τον πρώτο καταναλωτικό συνεταιρισμό βασισμένο στις ιδέες του Owen και του King. Ο βασικός λόγος ήταν οι χαμηλοί μισθοί που δεν μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες τους. Για την ακρίβεια ο συνεταιρισμός ονομάστηκε "Rochdale Society of Equitable Pioneers"-Συνεταιρισμός των δικαίων Σκαπανέων (Πιονέρων) της Ροχδάλης. Ο συνεταιρισμός είχε ως στόχο τη δημιουργία προϋποθέσεων ώστε να συμβάλουν στη βελτίωση των μελών τους σε όλους τους τομείς. Δεδομένου ότι πρωτοστάτησαν με τις ιδέες του Owen και του King, οι οποίοι βασίστηκαν στην αρχή της Αυτοβοήθειας, αποφάσισαν η μερίδα κάθε μέλους να αναλογεί σε μία λίρα. Έτσι και εφαρμόστηκε η μία λίρα ως μερίδα και δικαίωμα εγγραφής. Πρέπει να σημειωθεί ότι παρά τον πόλεμο των αντίπαλων εμπόρων και το χλευασμό, ο συνεταιρισμός άνοιξε και μάλιστα στη συνέχεια δημιούργησε ένα υποδηματοποιείο, ένα μηχανουργείο και ένα συνεταιριστικό αλευρόμυλο. Ο συνεταιρισμός αναπτύχθηκε, εξελίχθηκε, αύξησε τα μέλη του και ήταν ο λόγος που άρχισαν να ιδρύονται καταναλωτικοί συνεταιρισμοί. Επίσης μέσα από τον συνεταιρισμό της Rochdale καθιερώθηκαν οι αρχές του συνεταιριστικού κινήματος σε παγκόσμια κλίμακα (Μαριάδης, 2003).

Οι αρχές που βασίστηκαν και καθιέρωσαν οι δίκαιοι Σκαπανέοι ήταν η αρχή της Αυτοβοήθειας όπου τα μέλη για να βοηθήσουν στην ίδρυση του συνεταιρισμού θεώρησαν ότι έπρεπε οι ίδιοι να είναι οι πρώτοι που θα βοηθούσαν στην ουσία τον εαυτό τους και τον συνεταιρισμό με μία μερίδα.

Δεύτερη αρχή είναι η αρχή του Δημοκρατικού Ελέγχου όπου η διοίκηση γίνεται από όλα τα συνεταιριστικά μέλη.

Ακόμα μία αρχή ήταν αυτή της Ανοιχτής Θύρας όπου προέβλεπε την ελεύθερη συμμετοχή νέων μελών εφόσον κατείχαν τις προϋποθέσεις του καταστατικού.

Επίσης ο συνεταιρισμός βασίστηκε στο Περιορισμένο τοκισμό των μερίδων. Θεώρησαν ότι δεν έπρεπε να γίνεται τοκισμός των μερίδων διότι έπρεπε η διάκριση του συνεταιρισμού να διαφαίνεται σε σύγκριση με άλλες κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

Μία σημαντική αρχή ήταν η επιστροφή των πλεονασμάτων, δηλαδή τα οποιαδήποτε πλεονάσματα επέστρεφαν στα χέρια των μελών ανάλογα με τις δοσοληψίες που είχε το κάθε μέλος.

Μία διαφορετική και επαναστατική αρχή για εκείνα τα χρόνια ήταν η Αγορά "τοις μετρητοίς" διότι ένας συνεταιρισμός της περιοχής που πουλούσε επί πιστώσει διαλύθηκε γρήγορα. Έτσι ο συνεταιρισμός της Ροχδάλης αποφάσισε και καθιέρωσε την αγορά "τοις μετρητοίς" ώστε να προστατευθεί ο συνεταιρισμός.

Σημαντική αρχή του συνεταιρισμού ήταν ότι τα προϊόντα έπρεπε να ήταν υψηλής ποιότητας. Η διαλογή της ποιότητας των προϊόντων γινόταν από τα μέλη.

Εξίσου σημαντική αρχή ήταν η αρχή της Παιδείας, είχε καθιερωθεί η επιμόρφωση όλων των μελών πάνω σε συνεταιριστικά θέματα. Με πλεονάσματα του συνεταιρισμού ιδρύθηκε και η πρώτη βιβλιοθήκη ώστε η αρχή της Παιδείας να εξελιχθεί για όλους.

Η τελευταία αρχή ήταν η Ουδετερότητα ως προς τις πεποιθήσεις των μελών. Οι πεποιθήσεις των μελών δεν ενδιέφεραν τον συνεταιρισμό και δεν άφηναν να ασκήσουν επιρροή για να δημιουργήσουν προπαγάνδα.

Ουσιαστικά αυτές ήταν οι αρχές που ακολούθησαν, λειτούργησαν και ανέπτυξαν τον συνεταιρισμό. Βέβαια μετά από εισηγήσεις σε συνέδρια για την αμφιβολία ως προς τις αρχές

της Ροχδάλης, η Διεθνής Συνεταιριστική οργάνωση αναστατώθηκε και έβαλε σκοπό να αναθεωρήσει και να επαναδιατυπώσει τις Αρχές.

Στην Ελλάδα απόστολοι και πρωτεργάτες της συνεταιριστικής ιδέας και πράξης ήταν ο Σωκράτης Ιασεμίδης, ο Δημήτριος Γρηγοριάδης, ο Νικόλαος Μιχόπουλος, ο Θεόδωρος Τζωρτζάκης και ο Κωνσταντίνος Μαλούχος.

Ο Σωκράτης Ιασεμίδης με κατασταλαγμένες αντιλήψεις από την Γερμανία και τη συναναστροφή του με επιστήμονες της γεωργικής και οικονομικής επιστήμης, επεδίωξε την βελτίωση της γεωργίας.

Αρχίζει την προώθηση και την επεξεργασία των γεωργικών συνεταιρισμών. Θεωρείται ίσως ο πιο σημαντικός συνεταιριστής διότι συνέβαλε στην ορθή διατύπωση του νόμου 602/1915.

Ο Δημήτριος Γρηγοριάδης τάχθηκε υπέρ των γεωργικών συνεταιρισμών όταν είδε την άθλια οικονομική κατάσταση των γεωργών και παρακίνησε τον Ν. Μιχόπουλο να κηρύξει τις ιδέες του και εν τέλει να δημιουργηθεί ο γεωργικός συνεταιρισμός.

Ο Ν. Μιχόπουλος έδωσε μεγάλη σημασία στις συνθήκες ζωής στην κοινωνία του Αλμυρού όπου βρισκόταν και μελέτησε την εκμετάλλευση της κοινωνίας. Όταν βρήκε την ευκαιρία προσπάθησε να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των συμπατριωτών του μέσα από την δημιουργία ενός συνεταιρισμού (Μαριάδης, 2003).

Ο Θ. Τζωρτζάκης υπήρξε γνώστης και αγωνιστής των συνεταιρισμών. Προσπαθούσε να εντοπίζει τα προβλήματα και να τα οδηγεί στην λύση τους με τον κατάλληλο τρόπο. Η μελέτη για την συνεταιριστική κίνηση, οι υποδείξεις για την αγροτική πίστη, η υπεράσπιση της αυτοδιοικήσεως του κάθε συνεταιρισμού για τις υποθέσεις του, οι υποδείξεις για τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς ήταν κάποιες από τις συνεταιριστικές του δραστηριότητες. Ο Θ. Τζωρτζάκης θεωρείται ο διάδοχος του Σ. Ιασεμίδα (Κλήμης, 2006).

Ο Κ. Μαλούχος ήταν αφοσιωμένος απόστολος των κοινοτικών ιδεών και κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια για την ίδρυση συνεταιρισμών (Μελετόπουλος, 2011).

Στην Ελλάδα από τα παλιά χρόνια φαίνεται να υπήρχαν ομάδες ανθρώπων που συνεργάζονταν ανάλογα με τις ανάγκες του καθενός. Κατά τον αιώνα της Τουρκοκρατίας δημιουργήθηκαν και αναπτύχθηκαν πολλές συνεργασίες όπου αποσκοπούσαν στην αλληλοβοήθεια και την αλληλεγγύη μεταξύ τους ενάντια στους δυνάστες της εποχής.

Από την σχετική πείρα των ανθρώπων δημιουργούνται συνεργασίες άτυπες, συνεργασίες εξουσίας και οικονομικές συνεργασίες. Αναγνωρίζεται λοιπόν ότι ο Έλληνας ανέκαθεν στηριζόταν στην συνεργασία και τις σχέσεις ανθρώπων για τα ομαδικά οφέλη. Μετά το τέλος της Τουρκοκρατίας αναπτύχθηκε κυρίως η γεωργία, η κτηνοτροφία και μετέπειτα η ναυτιλία και η βιοτεχνία. Οι συνθήκες διαβίωσης και η εκμετάλλευση οδήγησαν τους ανθρώπους να ξανά δημιουργήσουν συνεργασίες μεταξύ τους για τον κοινό σκοπό.

Αργότερα δημοσιεύονται από αξιόλογους ανθρώπους κείμενα σε περιοδικά περί συνεταιρισμών και σιγά σιγά γίνεται η διάδοση του συνεταιρισμού σε όλη την Ελλάδα. Έτσι, δειλά δειλά δημιουργούνται διάφοροι συνεταιρισμοί είτε καταναλωτικοί είτε συνεταιρισμοί βιοτεχνίας είτε πιστωτικοί είτε γεωργικοί.

Στη συνέχεια οι Δ. Γρηγοριάδης, Ν. Μιχόπουλος και Σ. Ιασεμίδης τάχθηκαν υπέρ των γεωργικών συνεταιρισμών και συνέβαλαν όλοι στην διαμόρφωση της γεωργικής συνεταιριστικής κίνησης της Ελλάδος (Κλήμης, 1985).

Σημαντικά συνεταιριστικά εγχειρήματα ήταν η “Κοινή Συντροφία Αμπελακίων”, τα “Τσελιγκάτα” και ο “Καταναλωτής-Consum”.

Στα πλαίσια του πνεύματος του συνεταιρισμού γίνεται λόγος για την “Κοινή Συντροφία των Αμπελακίων” το 1780, θεωρείται ως προδρομική μορφή για τους σύγχρονους συνεταιρισμούς. Στην ουσία πέντε διαφορετικές “Συντροφίες” συνενώθηκαν και δημιούργησαν την “Κοινή Συντροφία και Αδελφότητα των Αμπελακίων” όπου συμμετείχαν σχεδόν όλοι οι κάτοικοι της κοινότητας αλλά και άλλες κοινότητες των Τεμπών. Σκοπός του συνεταιρισμού ήταν η οικονομική και η κοινωνική ενίσχυση των μελών αλλά και η εξέλιξη τους. Τα μέλη ήταν παραγωγοί βαμβακιού και ερυθρόδανου και μέσα από την επεξεργασία τους στα εργαστήρια, παραχωρούσαν στα μέλη διευκολύνσεις. Τα ετήσια κέρδη μοιράζονταν στα μέλη ανάλογα με τα κεφάλαια και την εργασία τους. Ο συνεταιρισμός βασιζόταν στην αρχή της δίκαιης κατανομής όπου όλοι ανεξαιρέτως της τάξης που ήταν απολάμβαναν τα οφέλη του συνεταιρισμού.

Ακόμα μία παραδοσιακή και συνάμα οργανωμένη μορφή συνεταιρισμού ήταν και τα “Τσελιγκάτα”. Τα Τσελιγκάτα ήταν στην πλειοψηφία κτηνοτρόφοι χωρίς μόνιμο μέρος και μετακινούνταν ανάλογα με τις ανάγκες στις πεδιάδες των βουνών. Ο Τσέλιγκας στην ουσία είναι ο αρχηγός και αυτός που κατείχε το μεγαλύτερο κοπάδι. Μέσα από τις υποδείξεις του γίνονται οι εργασίες και στο τέλος της περιόδου γίνεται η Γενική Συνέλευση, όπου η διανομή

των κερδών γίνεται με βάση τον αριθμό ζώων που διαθέτει ο κάθε κτηνοτρόφος. Συμπερασματικά τα "Τσελιγκάτα" να μεν είναι μία πρωτόγονη μορφή αλλά διακρίνεται και ως παραγωγικός – πιστωτικός συνεταιρισμός αφού η μερίδα, στην προκειμένη περίπτωση τα ζώα και με την εργασία τους κατανέμοντας το προϊόν στα καταστήματα από τα οποία τα μέλη προμηθεύονται τα προϊόντα τους (diktio-kapa.dos.gr).

Μία πιο πρόσφατη και διαδεδομένη μορφή συνεταιρισμού είναι ο "Καταναλωτής–Consum". Ένας καταναλωτικός συνεταιρισμός που ανοίγει το πρώτο κατάστημα αυτοεξυπηρέτησης. Ένα κατάστημα λιανικής πώλησης τροφίμων. Ένας συνεταιρισμός που ταρακούνησε την αγορά και τους επιχειρηματίες της Θεσσαλονίκης. Ο "Καταναλωτής–Consum" αποτέλεσε το επίκεντρο της Θεσσαλονίκης διότι ήταν ο πρώτος καταναλωτικός συνεταιρισμός της Ελλάδας. Τα πλεονεκτήματα του συνεταιρισμού ήταν η δίκαιη και σταθερή τιμή των προϊόντων, η επιλογή των προϊόντων και η γρήγορη εξυπηρέτηση που συνεπάγεται με την αυτοεξυπηρέτηση. Ο "Καταναλωτής – Consum" κατάφερε με επιτυχία να αναγκάσει τα παντοπωλεία να μειώσουν τις τιμές και κατά συνέπεια την εκμετάλλευση των καταναλωτών. Ο συνεταιρισμός είχε μεγάλη συμβολή στην κοινωνία και στην οικονομία της χώρας. Κατάφερε να υλοποιήσει με επιτυχία την δίκαιη και την καλύτερη ποιότητα των προϊόντων, τα πλεονάσματα να επιστρέφονται στα μέλη του, η αύξηση της μερίδας των μελών, η εξασφάλιση εργασίας σε ένα σημαντικό ποσοστό της Θεσσαλονίκης μέσα από τους συνεταιρισμούς του και τέλος η συμβολή στην πολιτιστική ανάπτυξη μέσα από την δημιουργία και έκδοση περιοδικού. Ο καταναλωτικός συνεταιρισμός μέσα από την λειτουργία του ωφέλησε το καταναλωτικό κοινό αλλά και τα στελέχη του με σεμινάρια για τους συνεταιρισμούς (Καμενίδης, 1989).

Σήμερα οι συνεταιρισμοί έχουν αναπτυχθεί τόσο νομικά όσο και γεωγραφικά. Παρατηρείται η αύξηση των συνεταιρισμών στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Η συνεταιριστική νομοθεσία στην Ελλάδα έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί με διάφορες διατάξεις για την ορθότερη λειτουργία των συνεταιρισμών και της δημιουργίας ενός άρτιου νόμου. Ο τελευταίος νόμος που θεσπίστηκε είναι για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς ο 4673/2020 "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις".

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί συμμετέχουν στην Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.) όπου είναι μία αγροτική συνεταιριστική οργάνωση και οι κύριες δραστηριότητες της είναι η διάδοση του θεσμού των αγροτικών συνεταιρισμών, η ανάπτυξη της συνεταιριστικής συνείδησης, η εκπροσώπηση των συμφερόντων των συνεταιρισμών, η προσφορά κάθε βοήθειας για την αντιμετώπιση

προβλημάτων, η παροχή εκπαίδευσης των μελών για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και η ανάπτυξη της συνεργασίας (neapaseges.gr, 2017).

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί συμμετέχουν στην Ελληνική Διατροφή–Coop A.E. Η ίδρυση της ήταν αναγκαία για να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες και ξένες επιχειρήσεις. Σκοπός είναι η ανάπτυξη των μικρών ελληνικών επιχειρήσεων και ιδιαίτερα η προώθηση των ελληνικών προϊόντων. Επιδίωξη της Ελληνικής Διατροφής–Coop A.E. είναι η τροφοδοσία με επώνυμα και αγροτικά προϊόντα χωρίς μεσάζοντες, η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, η βελτίωση των συμφωνιών με τους προμηθευτές, η παρακολούθηση και η πληροφορική υποστήριξη των μελών και η διαχείριση των πωλήσεων μέσω δικτύου καταστημάτων λιανικής (elliniki-diatrofi.gr).

3.4 Καταναλωτικοί συνεταιρισμοί

Στην Ελλάδα οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί δεν απέκτησαν την ανάλογη σημασία σε σύγκριση με την Ευρώπη. Η ελληνική κοινωνία εμφάνισε μία χαλαρότητα, δεν αναγνώρισε τις θετικές επιπτώσεις των καταναλωτικών συνεταιρισμών. Η αμάθεια, η αδιαφορία και έλλειψη οργανωτικού πνεύματος δεν βοήθησαν την ανάπτυξη των συνεταιρισμών και όταν δειλά δειλά εμφανίστηκαν οι κεφαλαιούχοι τις εκμεταλλεύτηκαν.

Μετά τη ψήφιση του νόμου 602/1915 για τους γεωργικούς συνεταιρισμούς, θεσπίζεται ο νόμος 1667/1986 για τους αστικούς που υπόκεινται και οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί αλλά και πάλι δεν υπήρξε το ανάλογο ενδιαφέρον όσο το ενδιαφέρον και η προώθηση των γεωργικών συνεταιρισμών.

Ο καταναλωτικός συνεταιρισμός ανήκει στους αστικούς συνεταιρισμούς όπου σύμφωνα με τον νόμο 1667/1986 είναι μία εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία, χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μία κοινή επιχείρηση. Είναι ένας συνεταιρισμός που ανήκει στους καταναλωτές, είναι μία επιχείρηση που προάγει με τις υπηρεσίες και όχι με το κέρδος. Συνήθως λαμβάνουν την μορφή καταστήματος και λειτουργούνται από τους καταναλωτές. Ο σκοπός είναι να παρέχει ποιοτικά προϊόντα σε δίκαιη τιμή.

Τα χαρακτηριστικά ενός καταναλωτικού συνεταιρισμού είναι ότι απευθύνονται σε όλους τους ανθρώπους αφού όλοι είναι καταναλωτές, βέβαια ο συνεταιρισμός είναι πιο διαδεδομένος σε ανθρώπους που βρίσκονται σε δεινή θέση. Επίσης η καταβολή της συνεταιριστικής μερίδας. Ένας συνεταιρισμός χρειάζεται οικονομική συμμετοχή για να μπορέσει να πετύχει τους σκοπούς του. Οι συμμετέχοντες καταβάλουν ένα χρηματικό ποσό γνωστό ως μερίδα.

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό είναι η προσπάθεια του συνεταιρισμού να εξαλείψει τους μεσάζοντες και να δημιουργήσει συνεργασίες μεταξύ παραγωγών–καταναλωτών για καλύτερη ποιότητα και τιμή του προϊόντος.

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί για να έχουν την συνεταιριστική μορφή επιχείρησης πρέπει να ακολουθούν τις αρχές του Rochdale.

Στην πραγματικότητα η εμφάνιση του πρώτου ανοιχτού καταναλωτικού συνεταιρισμού “Καταναλωτή–Consum” στην Θεσσαλονίκη ήταν η αρχή για την ανάπτυξη τους. Σήμερα οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί σίγουρα είναι πιο διαδεδομένοι αλλά δεν έχουν αναπτυχθεί στο έπακρο στην χώρα μας (Καπογιάννης, 1987, Καμενίδης, 2005, cultivate.coop, 2016) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ BIOS COOP

4.1. Σύσταση καταναλωτικού συνεταιρισμού Bios Coop

Το φθινόπωρο του 2011 έπειτα από πρωτοβουλία της ΠΡΩ.Σ.Κ.ΑΛ.Ο. πραγματοποιούνται προσπάθειες για την δημιουργία του καταναλωτικού συνεταιρισμού " Bios Coop".

Έπειτα το 2012 γίνεται η πρώτη συνάντηση των μελών στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας. Στη συνέχεια του ίδιου χρόνου γίνεται η ιδρυτική συνέλευση του συνεταιρισμού στην αίθουσα εκδηλώσεων του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης. Ο αριθμός των μελών είχε ξεπεράσει κατά πολύ τα εκατό άτομα που χρειαζόταν θεσμικά για την ίδρυση του συνεταιρισμού και έφτασε τα τριακόσια μέλη. Στην συνάντηση ακολούθησαν εισηγήσεις από εκπροσώπους της ομάδας πρωτοβουλίας του συνεταιρισμού, της ΠΡΩ.Σ.Κ.ΑΛ.Ο. και της Ελληνικής Διατροφής Coop (συνεταιριστική εταιρεία εφοδιασμού προϊόντων που συγκρότησαν αγροτικοί συνεταιρισμοί από όλη την Ελλάδα).

Πράγματι στις 30 Νοεμβρίου του 2013 ανοίγει επίσημα το συνεταιριστικό-μη κερδοσκοπικό παντοπωλείο " Bios Coop" και ο αριθμός των μελών είχε αυξηθεί κατά πολύ.

Το συνεταιριστικό παντοπωλείο είναι ένα εγχείρημα που ανήκει σε όλα τα μέλη του και προσπαθεί να παραμερίσει τους μεσάζοντες ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να αγοράζει ποιοτικά προϊόντα σε δίκαιη τιμή.

Βέβαια υπήρξαν και κάποια προβλήματα στην πορεία της δημιουργίας του συνεταιρισμού όπως η αδυναμία πληρωμής της μερίδας των 150 ευρώ, η εχθρική στάση, η ανυπαρξία του κράτους και το νομοθετικό πλαίσιο. Ακόμα δυσκολίες γύρω από την εφαρμογή των αρχών του συνεταιρισμού, την ανάγκη για συνεχείς εκπαίδευση των μελών και οι σχέσεις των μελών που έχουν αντίκτυπο όπως είναι φυσικό στον συνεταιρισμό.

Παρ'όλ'αυτά, είναι ένας ζωντανός οργανισμός που σίγουρα θα κάνει λάθη αλλά θα προσπαθήσει να τα επιλύσει και να συνεχίσει τη συλλογική προσπάθεια και να συμβάλλει στην ποιότητα των προϊόντων.

Σήμερα ο συνεταιρισμός έχει συμπληρώσει τα επτά χρόνια λειτουργίας του, έχοντας 430 μέλη. Το κατάστημα βρίσκεται στην οδό Κ. Καραμανλή 42, ένας χώρος με ελληνικά τοπικά προϊόντα αλλά και ξένες συνεργασίες για προϊόντα που δεν παράγονται στην Ελλάδα (bioscoop.gr, Νικολάου, 2012, Καλωνιάτης, 2014, Χατζηνικολάου, 2017).

4.2. Σκοπός του συνεταιρισμού Bios Coop

Ο σκοπός του συνεταιρισμού σύμφωνα με το καταστατικό είναι η άσκηση δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα καταναλωτικού, μεταφορικού, αναπτυξιακού, κοινωνικού, εκπαιδευτικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, με βάση τις αρχές της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και της άμεσης δημοκρατίας.

Ο στόχος είναι η παροχή οικονομικών αλλά ποιοτικών προϊόντων σε λογική και δίκαιη τιμή. Οι φράσεις «από το χωράφι στο ράφι» και «να πάρουμε την τροφή στα χέρια μας» χαρακτηρίζουν τον συνεταιρισμό. Τα προϊόντα είναι κυρίως τοπικά και ποιοτικά, χωρίς την ανάμειξη χονδρεμπόρων και μεσαζόντων, χωρίς έντονο οικολογικό αποτύπωμα είτε στον άνθρωπο είτε στο περιβάλλον.

Είναι αξιοπρόσεκτο ότι το παντοπωλείο δίνει έμφαση τόσο στα προϊόντα, μέσα από ελέγχους για τυχόν μεταλλαγμένα ή αμφιβόλου ποιότητας, όσο στα μέλη και τους καταναλωτές. Έτσι προσπαθεί να δημιουργήσει μία δυνατή συμμαχία παραγωγών-καταναλωτών ώστε να αποκλείσει την κερδοσκοπία εις βάρος των παραγωγών και των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

Μέσα από τη διαρκή εκπαίδευση των μελών και τη μεταλαμπάδευση των αρχών του συνεταιρισμού προς τους καταναλωτές επιδιώκεται μια καλύτερη ποιοτική, βιώσιμη κοινωνία για όλους.

Δεδομένου των παραπάνω, για την επίτευξη του σκοπού ο συνεταιρισμός μπορεί:

- να προμηθεύεται και να διαθέτει προς πώληση κάθε είδους προϊόντα και αγαθά
- να παρέχει υπηρεσίες στα μέλη του και προς τρίτους

- να συμμετέχει σε κάθε είδους κοινωνικής επιχείρησης εφόσον η συμμετοχή αυτή επιτρέπεται από τις ειδικές κατά περίπτωση διατάξεις
- να συμμετέχει σε αναπτυξιακά προγράμματα, σε επιδοτούμενα προγράμματα ή να συμμετέχει με άλλες επιχειρήσεις με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή με εταιρείες όπου θα υπάρχει κοινός σκοπός για τη δραστηριότητα του συνεταιρισμού
- να αναπτύσσει δραστηριότητες, μέσα στα πλαίσια της εκάστοτε νομοθεσίας ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί ως προς τα μέλη του
- με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ο συνεταιρισμός μπορεί για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του να ιδρύει και να διατηρεί υποκαταστήματα ή καταστήματα πώλησης οπουδήποτε (Καλωνιάτης, 2014, bioscoop.gr)

4.3. Βασικές αρχές του συνεταιριστικού παντοπωλείου Bios Coop

Ο καταναλωτικός συνεταιρισμός βασίζεται στην αρχή της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Βασικά χαρακτηριστικά αυτής της αρχής είναι η δημοκρατική λήψη αποφάσεων, η μία ψήφος αναλογεί σε έναν πολίτη ανεξάρτητα από τις μερίδες, η προστασία του περιβάλλοντος, η εναλλαγή ρόλων και η οριζόντια οργάνωση.

Επιπλέον σημαντική αρχή είναι και η Άμεση Δημοκρατία όπου η εξουσία υπάρχει σε όλα τα μέλη που έχουν μία ψήφο ανεξαρτήτως αριθμού μεριδίων.

Επίσης έχει μεγάλη βαρύτητα το οικολογικό αποτύπωμα του ανθρώπου και του περιβάλλοντος διότι προϊόντα τα οποία είναι μακριά από την Θεσσαλονίκη μέχρι να καταφθάσουν θα έχουν μολύνει την ατμόσφαιρα και στην συνέχεια και τον άνθρωπο.

Τελευταία είναι το δίκαιο και αλληλέγγυο εμπόριο που αγωνίζεται για την καταπολέμηση της φτώχειας, τη δίκαιη τιμή, τη δίκαιη πληρωμή παραγωγών, την στήριξη μικρών παραγωγών και συνεταιρισμών και τέλος η έντιμη αντιμετώπιση των εργαζομένων (Χατζηνικολάου, 2017).

4.4. Επιλογή και έλεγχος προϊόντων

Ο καταναλωτικός συνεταιρισμός επικεντρώνεται κυρίως στην δίκαιη τιμή και ταυτόχρονα στην ποιότητα του. Σκοπός η ποιότητα του προϊόντος να είναι χωρίς τροποποιημένες ύλες και χωρίς οικολογικό αποτύπωμα. Τα μέλη προσπαθούν να μειώσουν το ποσοστό των διαμεσολαβητών και να αναπτύξουν μία συνεργασία παραγωγών και καταναλωτών. Εκ των πραγμάτων με αυτή τη συνεργασία κερδίζουν και οι δύο, οι μεν έχουν μεγαλύτερο κέρδος και οι δε καταφέρνουν και λαμβάνουν τα προϊόντα από το χωράφι στο ράφι χωρίς επεξεργασία. Επιπρόσθετα γίνεται προσπάθεια να αυξάνεται ολόένα και περισσότερο το ποσοστό των παραγωγών παρά των προμηθευτών. Βέβαια υπάρχουν κάποιες ελάχιστες συνεργασίες με προμηθευτές διότι τα προϊόντα των παραγωγών δεν επαρκούν για την συνεχόμενη λειτουργία του συνεταιρισμού. Αλλά το μεγαλύτερο ποσοστό είναι συνεργασίες με παραγωγούς κυρίως από την Κεντρική Μακεδονία.

Μία σημαντική συνεργασία είναι με την "Ελληνική Διατροφή-Coop A.E." που αφορά την προώθηση προϊόντων από μικρές παραγωγικές μονάδες, με μονωμένους παραγωγούς και από αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Είναι αλήθεια ότι έχουν δημιουργηθεί και συνεργασίες με το εξωτερικό. Βέβαια είναι κυρίως συνεργασίες με εναλλακτικές δράσεις οικονομίας και πρεσβεύουν το συλλογικό όφελος. Οι συναλλαγές με το εξωτερικό γίνονται διότι η Ελλάδα δεν παράγει κάποια προϊόντα και πρέπει να τα προμηθευτεί από το εξωτερικό.

Επίσης ο συνεταιρισμός μπορεί να συνεργαστεί με άλλους συνεταιρισμούς με κοινό σκοπό ώστε να μην είναι ασύμφορη η παραγγελία και να έχουν όφελος.

Παράλληλα έχει συγκροτηθεί ειδική επιτροπή εργασίας για τον έλεγχο των προϊόντων. Η Επιτροπή ποιότητας και συμβατότητας προϊόντων πραγματοποιεί έλεγχο στα προϊόντα πριν οδηγηθούν στα ράφια για πώληση.

Επίσης η Επιτροπή οικονομικών και εμπορικών θεμάτων που ασχολείται με την διαχείριση των οικονομικών, των σχεδίων, των τιμών, των εμπορευμάτων, των προμηθευτών και των πελατών.

Ακόμα και η Επιτροπή εκδηλώσεων που διοργανώνει εκδηλώσεις με παραγωγούς – προμηθευτές, εντός και εκτός του καταστήματος.

Άλλες ομάδες για την προώθηση των στόχων του Bios Coop είναι η Επιτροπή εκπαίδευσης, ερευνών και μελετών όπου φροντίζει για τις εκπαιδευτικές διαδικασίες, για την διεκπεραίωση εργασιών–μελετών φοιτητών και διάφορων φορέων.

Η Επιτροπή αξιολόγησης που αξιολογεί τους υποψήφιους εργαζομένους που θέλουν να εργαστούν στον συνεταιρισμό.

Η Επιτροπή προβολής και επικοινωνίας όπου είναι υπεύθυνη για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και για την επικοινωνία με τα μέλη.

Η Επιτροπή υποστήριξης καταστήματος που επιτελεί έργο όταν ο συνεταιρισμός χρειάζεται βοήθεια κυρίως χειρωνακτικής εργασίας.

Τέλος η Επιτροπή διαχείρισης συγκρούσεων, σκοπός της είναι να μπορεί να επιλύσει ένα συνεταιριστικό πρόβλημα ανάμεσα στα μέλη της. Η συγκεκριμένη επιτροπή δεν είναι ανοιχτή όπως είναι όλες οι προηγούμενες αλλά στελεχώνεται από άτομα που προκύπτουν από ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Χατζηνικολάου, 2017, Νικολάου, 2012, bioscoop.gr).

4.5. Μέλη του συνεταιρισμού

Σύμφωνα με το καταστατικό του συνεταιρισμού η συμμετοχή είναι ανοιχτή προς όλους χωρίς διακρίσεις. Η είσοδος του μέλους αποφασίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέλη του συνεταιρισμού μπορούν γίνουν φυσικά πρόσωπα τα οποία υποστηρίζουν τους σκοπούς του συνεταιρισμού και φυσικά πρόσωπα που δεν τελούν υπό δικαστική απαγόρευση. Το νέο μέλος πρέπει να υποβάλλει γραπτή αίτηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει για την αποδοχή του και έπειτα όπως προαναφέρθηκε η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για την έγκριση του. Στην περίπτωση μη αποδοχής, το μέλος μπορεί να προσφύγει στο Ειρηνοδικείο που εδρεύει ο συνεταιρισμός. Επίσης για την εγγραφή του το κάθε μέλος πρέπει να καταβάλλει τη συνεταιριστική μερίδα. Βέβαια υπάρχει περίπτωση να θέλει να αποχωρήσει το μέλος ή ο συνεταιρισμός να θέλει τη διαγραφή του. Οι περιπτώσεις που μπορεί να γίνει αυτό:

- πρέπει να παρέλθει μία τριετία και να υποβληθεί γραπτή αίτηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον τρεις μήνες πριν
- το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να επιτρέψει την αποχώρησή του μέλους πριν ολοκληρωθούν τα τρία χρόνια που απαιτούνται για την αποχώρησή του
- το μέλος μπορεί να διαγραφεί από τη Γενική Συνέλευση σε περίπτωση που παραβαίνει τις υποχρεώσεις του
- η συνεταιριστική μερίδα μπορεί να μεταβιβαστεί σε άλλο μέλος της οικογενείας με απλή απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου
- σε περίπτωση θανάτου η μερίδα μεταβιβάζεται στους κληρονόμους του θανούντος

Τα δικαιώματα των μελών είναι το δικαίωμα συμμετοχής στις συνελεύσεις ανεξαρτήτως από τις μερίδες, το δικαίωμα να ζητεί πληροφορίες για την πορεία του συνεταιρισμού και τέλος έχει το αναλογικό δικαίωμα επί των καθαρών πλεονασμάτων.

Οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των μελών είναι:

- η συμμετοχή του στις δραστηριότητες

- η συνεργασία στη λειτουργία του συνεταιρισμού
- η τήρηση του καταστατικού
- η ευθύνη για τα χρέη του συνεταιρισμού, μέχρι το ποσό της μερίδας
- μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών, εφόσον υπάρχει απαρτία μπορεί να ψηφιστεί ειδική εισφορά για την αγορά περιουσιακών στοιχείων

Συμπληρωματικά το κάθε μέλος μετά από την αποχώρησή του ή την διαγραφή του, χάνει την ιδιότητα του και του αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα που εισέφερε το αργότερο τρεις μήνες από την έγκριση του ισολογισμού μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση. Επιπλέον μπορεί να γίνει μεταβίβαση της μερίδας προς τρίτους με τη διαδικασία εισδοχής νέων μελών. Τέλος η συμμετοχή στα όργανα και στις επιτροπές του συνεταιρισμού είναι εθελοντική και δεν ανταμείβεται (bioscoop.gr).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

"Βίος Coop"

ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ / ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Επώνυμο:

Όνομα: Ον. Πατρός :

Διεύθυνση:

Τ.Κ.:

Περιοχή:

Πόλη:

Αρ. Δελτ. Ταυτ.: Εκδ. Αρχή :

ΑΦΜ: ΔΟΥ :

Επάγγελμα:

Τίτλος:

Τηλ. Οικίας:

Τηλ. Κινητό:

e-mail:

Γνωρίζω τις αρχές του Κοινωνικού Καταναλωτικού Συνεταιρισμού και :

Θέλω να γίνω μέλος του Καταναλωτικού Συνεταιρισμού

Θέλω να ενημερώνομαι για τις δράσεις του Καταναλωτικού Συνεταιρισμού

Θεσσαλονίκη / / 2021

Υπογραφή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ BIOS COOP ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

5.1. Η κοινωνική συμβολή του Bios Coop

Ο συνεταιρισμός προσπαθεί να εξασφαλίσει και να συνδυάσει για τους καταναλωτές ένα ποιοτικό προϊόν με την χαμηλότερη και δίκαιη τιμή. Προσπαθεί για μία καλύτερη οικονομία μέσα από την εξάλειψη των κερδοσκόπων και μέσα από το συλλογικό όφελος για όλους.

Μία συνεταιριστική δύναμη που αναλαμβάνει δράση για όφελος των καταναλωτών, που προωθεί τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις, που βοηθάει τα μέλη της μέσα από σεμινάρια επιμόρφωσης και πληροφόρησης για τους συνεταιρισμούς και γενικότερα της κοινωνικής οικονομίας.

Είναι ένας συνεταιρισμός που πάντα θα απλώσει την χείρα βοήθειας του σε όποιον το έχει ανάγκη είτε στην Ελλάδα είτε διεθνώς. Έχει δημιουργήσει διάφορα καλάθια αλληλεγγύης για να βοηθήσει τους ανθρώπους που χρειάζονται βοήθεια. Μερικά από αυτά είναι το καλάθι αλληλεγγύης για τους πληγέντες της Καρδίτσας, ενισχύοντας το κοινωνικό παντοπωλείο της Καρδίτσας όπου ήταν στην πρώτη γραμμή δίνοντας τρόφιμα στους πολίτες.

Ένα καλάθι αλληλεγγύης για την Αλβανία και τους ανθρώπους της λόγω του μεγάλου σεισμού και τις καταστροφές που δημιούργησε.

Ακόμη ένα καλάθι αλληλεγγύης για το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης ΑΜΕΑ του σωματείου "Δράση για το κάτι άλλο" για τη διασφάλιση λειτουργίας του.

Επιπλέον το καλάθι αλληλεγγύης για το Λίβανο, που υπέστησαν καταστροφική έκρηξη και χρειαζόντουσαν κάθε δυνατή βοήθεια.

Μία σημαντική πρωτοβουλία του 30^{ου} ΓΕΛ Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Bios Coop υλοποιήθηκε και συγκέντρωσαν τρόφιμα όπου τα παρέδωσαν στον "Φάρο του Κόσμου".

Επίσης δημιούργησε καλάθι αλληλεγγύης για το Ελληνικό Παιδικό Χωριό, όταν αντιλήφθηκαν τις ανάγκες του διότι αντιμετώπιζαν την μείωση της κρατικής επιχορήγησης.

Αξιοπρόσεκτη η πρωτοβουλία τους να συνεισφέρουν στους νοσηλευόμενους στο νοσοκομείο Ιπποκράτειο. Αποφάσισαν να ρωτήσουν και να μάθουν τι ήταν αυτό που θα μπορούσε να χρειάζεται ένας ασθενής με COVID-19, η απάντηση ήταν ότι η επικοινωνία με τους ανθρώπους

τους ήταν ένα μεγάλο πρόβλημα. Έτσι αποφάσισαν ότι θα δωρίσουν κάποια tablets για να βοηθήσουν την επικοινωνία με τις οικογένειες τους.

Επιπρόσθετα ο Bios Coop είναι αλληλέγγυος με τη Βιομηχανική Μεταλλευτική BIO.ME A.E. Ο συνεταιρισμός έχει ταχθεί υπέρ της προσπάθειας των εργαζομένων να αναλάβουν την λειτουργία και τη διαχείριση του εργοστασίου με μία διαφορετική κοινωνικό-οικονομική οργάνωση. Τα προϊόντα του BIO.ME βρίσκονται στα ράφια του Bios Coop προς πώληση.

Εξίσου σημαντική η συνεργασία του Bios Coop με τις "Ακυβέρνητες Πολιτείες Συνεργατικό Βιβλιοπωλείο-Καφέ" για συνεταιριστικές εκδόσεις στον συνεταιρισμό.

Επίσης ο συνεταιρισμός είναι αλληλέγγυος με το "Πελίτι" και γίνεται η διανομή σπόρων στους καταναλωτές του συνεταιρισμού για τη δημιουργία οικολογικής κοινότητας με πρωτοβουλία τη διατήρηση των παραδοσιακών σπόρων.

Επιπλέον ο συνεταιρισμός προάγει τον εθελοντισμό. Δημιουργεί ημέρες εθελοντισμού και μέσα από αυτές οι πολίτες ίσως αποχωρούν πιο ενημερωμένοι για τους συνεταιρισμούς και τα πλεονεκτήματά τους. Ακόμα και ο συνεταιρισμός προθυμοποιείται να βοηθήσει στην ίδρυση νέων συνεταιριστικών εγχειρημάτων. Αυτή η κίνηση είναι ένα είδος εθελοντισμού.

Τέλος η συμβολή του στους πολίτες μέσα από την ενημέρωση για τον συνεταιρισμό, τις αξίες, τους στόχους για μια καλύτερη οικονομία για όλους και όχι για τους λίγους. Προσπαθεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Σημαντική η συμμετοχή τους σε διάφορα συνέδρια για την προάσπιση της κοινωνικής οικονομίας και τη διάδοσή τους για το συνεταιρισμό. Γεγονός είναι ότι έχει επιλεγεί και βραβευθεί για την επιτυχία του στα οικονομικά αποτελέσματα (Νικολάου, 2013, 2020, 2019, 2020, 2020, 2019, 2020, 2021, 2017, 2019, 2018, 2018, 2019).

5.2. Η οικολογική συμβολή του Bios Coop

Ο συνεταιρισμός Bios Coop σέβεται και αγαπάει το περιβάλλον. Γι' αυτό προσπαθεί οι συνεργασίες με τους παραγωγούς να είναι κυρίως από την κεντρική Μακεδονία διότι σε περίπτωση που χρειαστεί να προμηθευτούν κάποια προϊόντα από μακρινό μέρος θα αυξηθεί το διοξείδιο του άνθρακα και μέχρι να φτάσει στη Θεσσαλονίκη θα έχει μολύνει το περιβάλλον και κατ' επέκταση και τον άνθρωπο. Γι' αυτό το λόγο γίνονται προσπάθειες για τη στήριξη τοπικών παραγωγών και συνεταιρισμών όσο το δυνατόν πιο κοντά στη πόλη της Θεσσαλονίκης. Έτσι οι παραγωγοί είναι κοντά και μπορεί να γίνει έλεγχος των προϊόντων και παραγωγών και μπορούν να συμβουλέψουν τον παραγωγό για μια πιο περιβαλλοντική φιλική μέθοδο παραγωγής.

Επιπλέον η καμπάνια για τις πλαστικές σακούλες. Ο συνεταιρισμός από την αρχή της λειτουργίας του προωθεί τις επαναχρησιμοποιούμενες σακούλες για τα ψώνια. Στόχος είναι η μείωση του πλαστικού και η αύξηση της επαναχρησιμοποίησης των υλικών. Μέσα από τη καμπάνια ενημερώνει τους καταναλωτές για τη γραμμή ζωής που θα ακολουθήσει η πλαστική σακούλα. Γενικότερα η ρίψη πλαστικού έχει μεγάλη χρονική διάρκεια ζωής αφού χρειάζεται 400 χρόνια για να λιώσει ενώ έχει χρησιμοποιηθεί το πολύ 20 λεπτά. Δυστυχώς αρκετά μεγάλο ποσοστό καταλήγει στο περιβάλλον και στις θάλασσες. Πολλά είδη ζώων παγιδεύονται, τραυματίζονται και πεθαίνουν από τις σακούλες. Ένας τόνος σακούλες αναλογεί σε έντεκα βαρέλια πετρέλαιο, οι σακούλες κατασκευάζονται από προϊόντα πετρελαίου. Ο καταναλωτικός συνεταιρισμός χρησιμοποιεί βιοαποικοδομήσιμες και κομποστοποιήσιμες σακούλες. Έτσι μειώνεται το πλαστικό και η ρύπανση του περιβάλλοντος. Ο Bios Coop υποστηρίζει ότι η μείωση της πλαστικής σακούλας είναι η αρχή για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης.

Από τα τελευταία επιτεύγματα είναι η διάθεση ενός μέρους από το πλεόνασμα της προηγούμενης χρονιάς για να αλλάξουν τα φωτιστικά του καταστήματος με νέα χαμηλότερης κατανάλωσης. Με αυτή την ενέργεια μειώθηκε η κατανάλωση και οι ρύποι που προέρχονται από τον φωτισμό. Είναι ακόμη ένα βήμα της οικολογικής τους συνείδησης (Χατζηνικολάου, 2018, Νικολάου, 2018, 2016, 2021).

10 λόγοι για να πεις

ΟΧΙ

στις πλαστικές σακούλες

1. Ο καθένας μας πετάει περίπου 300 πλαστικές σακούλες κάθε χρόνο και πάνω από 22.000 πλαστικές σακούλες στη διάρκεια της ζωής, που καταλήγουν στο περιβάλλον.

2. Πάνω από 60.000 τόνοι πλαστικού στην Ελλάδα, καταλήγουν διαμέσου της πλαστικής σακούλας σε χώρους ταφής απορριμμάτων ή στις θάλασσες, στις ακτές, στις λίμνες και στα ποτάμια.

3. Κάθε τετραμελές νοικοκυριό πετάει στη διάρκεια της ζωής 0,5 τόνο πλαστικές σακούλες, για τις οποίες πληρώνει 1.500 ευρώ για να τις αγοράσει.

4. Κάθε τετραμελές νοικοκυριό στη διάρκεια της ζωής, θα πρέπει να πληρώσει επιπλέον 2.000 ευρώ για να ανακυκλωθούν οι πλαστικές σακούλες του, ενώ αυτές οι ανακυκλωμένες θα πουληθούν στο ράφι μόνο 15 ευρώ!

5. Η πλαστική σακούλα κατασκευάζεται σε 1 δευτερόλεπτο, χρησιμοποιείται για 20 λεπτά και «λιώνει» σε 400 χρόνια!

6. Οι ελληνικές παραλίες ακόμα και οι πιο απομακρυσμένες κατακλύζονται από κάθε μεγέθους και είδους πλαστικά, φαινόμενο που ονομάζεται «σούπα πλαστικών».

7. Το αλλοιωμένο πλαστικό στη θάλασσα γίνεται τροφή του πλαγκτόν, των ψαριών και τελικά του ανθρώπου διαμέσου της τροφικής αλυσίδας.

8. Πολλά είδη στη θάλασσα παγιδεύονται στις πλαστικές σακούλες ή καταπίνουν κομμάτια τους και τραυματίζονται ή βρίσκουν μαρτυρικό θάνατο από ασφυξία.

9. Οι πλαστικές σακούλες για τα ψώνια κατασκευάζονται από προϊόντα του πετρελαίου. Η μείωσή τους θα μειώσει και την εξάρτηση από το εισαγόμενο πετρέλαιο.

10. Το κόστος των πλαστικών σακουλών περνάει μέσα από τα προϊόντα στον καταναλωτή και τελικά στον οικογενειακό προϋπολογισμό.

1 ΤΟΝΟΣ ΣΑΚΟΥΛΕΣ = 11 ΒΑΡΕΛΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΣ
www.mep.kit.gov.gr

5.3. Παρόμοια συνεταιριστικά εγχειρήματα της Θεσσαλονίκης

Ένα συνεταιριστικό εγχείρημα της Θεσσαλονίκης είναι επίσης ο Αγροτικός Καταναλωτικός Συνεταιρισμός (ΑΓΡΟ.ΚΑ.Σ.) με διακριτικό τίτλο "Ο Αγροκαταναλωτής". Είναι ένας συνεταιρισμός που αποτελείται από αγρότες και καταναλωτές. Οι αγρότες διαθέτουν τα προϊόντα τους σε καταναλωτές-μέλη και σε μη μέλη.

Ο "Αγροκαταναλωτής" είναι δημιούργημα αλληλοσεβασμού μεταξύ αγροτών και καταναλωτών. Η ιδέα της ίδρυσης του συνεταιρισμού γεννήθηκε νωρίς αλλά η ολοκλήρωση της ίδρυσης του επήλθε τρία χρόνια αργότερα λόγω της αποχής των δικηγόρων.

Ο σκοπός του συνεταιρισμού είναι η διάθεση των προϊόντων των αγροτών προς τους καταναλωτές με δίκαιο τρόπο. Με αποτέλεσμα οι αγρότες-παραγωγοί να σέβονται τους καταναλωτές, προμηθεύοντας τους με ποιοτικά προϊόντα σε δίκαιη τιμή και οι καταναλωτές να σέβονται την εργασία των παραγωγών, οι οποίοι είναι αυτοί που τους προσφέρουν ποιοτικά αγαθά.

Είναι ένας συνεταιρισμός που βασίζεται και αποτελείται από αγρότες και καταναλωτές. Προωθεί την συνεργασία μεταξύ τους για μεγαλύτερα οφέλη και για μία βιώσιμη ανάπτυξη. Τα οφέλη που καρπώνονται οι καταναλωτές είναι:

- η αγορά προϊόντων σε χαμηλή δίκαιη τιμή
- η αγορά μεγαλύτερης ποσότητας διότι τα αγαθά είναι πιο οικονομικά
- η κατανάλωση μη τροποποιημένων προϊόντων
- η βελτίωση της διατροφής διότι τα προϊόντα είναι ποιοτικότερα
- η προστασία της υγείας των καταναλωτών
- η συνεχής άμεση διάθεση προϊόντων προς τους καταναλωτές
- η άμεση συνεργασία δίνει το πλεονέκτημα στους καταναλωτές να μπορούν να δείξουν τις προτιμήσεις τους
- η αύξηση του εισοδήματος διότι με το ίδιο κεφάλαιο αγοράζουν μεγαλύτερες ποσότητες
- η αύξηση της διάθεσης των βιολογικών προϊόντων

- ότι προμηθεύονται προϊόντα καλύτερης ποιότητας

Τα οφέλη των αγροτών είναι:

- η μείωση του χρόνου συγκομιδής των προϊόντων μέχρι την πώληση του, οι αγρότες πλέον δεν χρειάζονται να αποθηκεύουν τα προϊόντα τους μέχρι να πουληθούν με αποτέλεσμα να καταστρέφεται η σοδιά του
- η μείωση της εμπορίας αφού οι ίδιοι διαχειρίζονται την συγκομιδή τους χωρίς μεσάζοντες
- η αύξηση των γεωργικών τιμών, διότι η πώληση γίνεται χωρίς μεσάζοντες
- η πώληση μεγαλύτερων ποσοτήτων
- η πληρωμή γίνεται άμεσα
- η απόκτηση ρευστότητας χρημάτων διότι πληρώνονται άμεσα
- οι καταναλωτές μπορούν να διαδώσουν τις προτιμήσεις τους άμεσα στους παραγωγούς
- η αύξηση του εισοδήματος αφού αυξάνονται και οι ποσότητες των πωλήσεων
- η εξασφάλιση άτοκης χρηματοδότησης τους δίνει την δυνατότητα να έχουν προαγορές στην αγορά των προϊόντων τους

Είναι ένας συνεταιρισμός που στηρίζεται στην συνεργασία, στην αλληλεγγύη και στην αλληλοβοήθεια για τους καταναλωτές και τους αγρότες. Η επιτυχία διαφαίνεται μέσα από την ικανοποίηση και των δύο πυλώνων του συνεταιρισμού (Καμενίδης, 2019).

Ακόμα μία συνεταιριστική δράση της Θεσσαλονίκης είναι ο Καταναλωτικός-Παραγωγικός Συνεταιρισμός "Κουκούλι". Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η άσκηση δραστηριοτήτων καταναλωτικού, αγροτικού, μεταποιητικού, μεταφορικού, αναπτυξιακού, κοινωνικού, εκπαιδευτικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού χαρακτήρα με βάση τις αρχές της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Υποστηρίζει την συνεργασία μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών και προσπαθεί μέσα από την ενημέρωση να πετύχει την είσοδο νέων παραγωγών στον συνεταιρισμό.

Οι καταναλωτές μέσα από τον συνεταιρισμό έχουν την δυνατότητα να γνωρίζουν την ποιότητα των προϊόντων και να έχουν άμεση επαφή με τους παραγωγούς για τα προϊόντα.

Επίσης σημαντικό χαρακτηριστικό είναι ότι οι παραγωγοί που συμμετέχουν στον συνεταιρισμό μπορούν να έχουν δικό τους πρατήριο δηλαδή να αποκτήσουν τις δικές τους υποδομές που θα στηρίζουν την οικολογική καλλιέργεια, να μπορούν να παραμερίζουν τους μεσάζοντες, να ελέγχουν τα προϊόντα τους και τις τιμές και να ελέγχουν το πως θα φτάσει το προϊόν στα χέρια του καταναλωτή. Από την στιγμή που παραμερίζονται οι μεσάζοντες δημιουργείται μεγαλύτερο κέρδος για τους παραγωγούς, έτσι εξασφαλίζουν και καλύτερες τιμές και καλύτερη ποιότητα αγαθών για τους καταναλωτές.

Επιπλέον ο συνεταιρισμός προσπαθεί να μεταδώσει την οικολογική καλλιέργεια δηλαδή να ενημερώσει τους αγρότες για την πολυκαλλιέργεια με φυσικούς τρόπους και τη μη χρησιμοποίηση βλαβερών ουσιών στα αγαθά.

Τέλος στη Θεσσαλονίκη υπάρχουν συνεταιρισμοί με διαφορετικές μορφές, ίσως δεν είναι τόσο διαδεδομένες ακόμα ωστόσο υπάρχει πληθυσμός που γνωρίζει και υποστηρίζει τους συνεταιρισμούς και τις αρχές τους (tokoukouli.gr).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι μορφές της κοινωνικής οικονομίας και ιδιαίτερα η εμφάνιση των συνεταιρισμών αποτέλεσαν το βασικό θέμα της παρούσας μελέτης. Η επιλογή του θέματος βασίστηκε στις μορφές του συνεταιρισμού και κυρίως στον καταναλωτικό συνεταιρισμό Bios Coop και στη σπουδαιότητα και στα πλεονεκτήματα που έχουν αποδώσει οι συνεταιρισμοί όλα αυτά τα χρόνια. Συγκεκριμένα αναφερόμαστε στο παντοπωλείο Bios Coop, στη σύστασή του, στον σκοπό του, στις αρχές και την συμβολή του στην κοινωνία.

Παρατηρούμε ότι οι συνεταιρισμοί αποτελούν μεγάλο μέρος της οικονομίας. Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί στην Ελλάδα εμφανίστηκαν κυρίως με την ίδρυση του συνεταιρισμού "Καταναλωτή-Consum" και δύο χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου 1667/1986 που είναι αποκλειστικά για τους αστικούς συνεταιρισμούς όπου υπόκεινται και οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί.

Η συγκεκριμένη εργασία επικεντρώνεται στην ίδρυση του καταναλωτικού συνεταιρισμού Bios Coop. Παρακολουθούμε την σύστασή του μέχρι τη λειτουργία του, επικεντρώνουμε στους σκοπούς του παντοπωλείου και αναγνωρίζουμε τις αρχές που ακολουθούνται πιστά.

Είναι ένας συνεταιρισμός που δίνει βαρύτητα στην ποιότητα των προϊόντων και την τιμή τους. Μέσα από την δράση τους προσπαθούν να μειώσουν τους μεσάζοντες ώστε τα αγαθά χωρίς επεξεργασία να φτάνουν στα ράφια του παντοπωλείου. Μέσα από το έργο τους προσπαθούν να αναπτύξουν την έντιμη συνεργασία των παραγωγών με τους καταναλωτές. Εστιάζει στην επιλογή των παραγωγών και στην επιλογή των προϊόντων για τους καταναλωτές.

Επιπλέον παρατηρήθηκε ότι αποδίδει κυρίως θετικά αποτελέσματα ακόμα και στα οικονομικά, αν δούμε τους ισολογισμούς που αναρτώνται στην σελίδα τους στο διαδίκτυο. Τα θετικά αποτελέσματα έχουν αντίκτυπο σε όλους μας διότι οι καταναλωτές είμαστε όλοι, μέλη και μη μέλη.

Επίσης αναλύσαμε παραπάνω τα οφέλη που προσδίδει στην κοινωνία και στην οικολογία. Ως επί το πλείστον τα οφέλη του είναι θετικά μέσα σε μία κοινωνία.

Συνοψίζοντας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι γενικότερα οι συνεταιρισμοί και ειδικότερα ο καταναλωτικός συνεταιρισμός Bios Coop, είναι αναγκαίοι για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας. Ο καθένας από εμάς σαν καταναλωτής μπορεί να ερευνήσει

πραιτέρω τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, να τους γνωρίσει και αν θελήσει γιατί όχι να τους υποστηρίξει για μία καλύτερη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μαριάδης, Σ., 2003. «Συνεργατισμός-Συνεταιρισμοί ΙΣΤΟΡΙΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΑΠΟΣΤΟΛΗ-η εναλλακτική λύση», Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Γιαχούδη. (4^η Έκδοση)
- Καμενίδης, Χ., 2005. «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ», Αθήνα, Εκδόσεις Αδελφοί Κυριακίδη α.ε. (Αρχική Έκδοση 2001)
- Ντούλια, Θ., 2015. «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα», Αθήνα, Εκδόσεις Οσελότος
- Νικολόπουλος, Τ., Εισαγωγή στην Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, Παραδόσεις μαθήματος στο τμήμα ΔΙΚΣΕΟ, ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΛΟΓΙΟΥ
- Καπογιάννης, Δ., 1987. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ, Ενημερωτικές Προσεγγίσεις στο Θεσμό. Παραδόσεις στο τμήμα ΔΙΚΣΕΟ, ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Διαδικτυακή Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσσα

- Νικολόπουλος, Τ., 2011. Η Οικονομία της Αλληλεγγύης. Συνέντευξη στην Τζούλη, Ν., Καλημέρη, <https://www.in.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://www.in.gr/2011/09/09/economy/i-oikonomia-tis-allileggyis/>
- Τακτικός, Β., 2013. Τι είναι η Κοινωνική Οικονομία. <https://socialpolicy.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://socialpolicy.gr/2013/08/%CF%84%CE%B9-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1.html>
- Κόκκοτος, Α., Η εικόνα των κοινωνικών συνεταιρισμών στην Ευρώπη. <http://socialactivism.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://socialactivism.gr/h-eikona-twn-koinwnnikwnn-synetairismwn-sthn-evrwph/>
- <https://www.parnonas.gr/> 2014. Τι είναι το πρόγραμμα CLLD/LEADER [Online] Διαθέσιμο στη: <https://www.parnonas.gr/ti-ine-to-programma-leader/>
- Αποστολόπουλος, Ν. και Λιαργκόβας, Π., 2020. Κοινωνική Οικονομία στην Ελλάδα: Συγκλίσεις και Αποκλίσεις με την ΕΕ. <https://www.inegsee.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2020/04/keimeno_paremvasis_3.pdf
- Temple, N., Βαρβαρούσης, Α., Γαλανός, Χ., Τσιτσιρίγκος, Γ. και Μπεκριδάκη, Γ. 2017. Έκθεση για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία στην Ελλάδα. <https://foreis-kalo.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: https://foreis-kalo.gr/sites/files/SSE_in_Greece_GR.pdf
- Η Διαχειριστική Αρχή. <https://interreg.gr/#Welcome> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://interreg.gr/%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AE/>

- ΕΣΠΑ, 2014-2020. <https://www.espa.gr/el/Pages/default.aspx> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://www.espa.gr/el/Pages/staticESPA2014-2020.aspx>
- Νικολάου, Ι., 2013. “Κοινωνική Οικονομία – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα”. <https://www.openbook.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://www.openbook.gr/koinwniki-oikonomia-koinwniki-epixeirimatikotita/>
- 2019. Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη του 2020. <http://growingsocial.eu/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://growingsocial.eu/el/story/i-koinoniki-epiheirimatikotita-stin-ellada-kai-stin-eyropi-toy-2020>
- 2018. Τι είναι η κοινωνική επιχείρηση. <https://social.developathens.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://social.developathens.gr/%CF%84%CE%B9-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7/>
- Μπρατσιάκου, Ι., 2016. Είναι οι κοινωνικές επιχειρήσεις λύση στην Ελληνική κρίση; <https://athens.impacthub.net/> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://athens.impacthub.net/ta-nea-mas/koinwnikes-epixeiriseis-lush-stin-elliniki-krisi/?fbclid=IwAR1MJPBIGr5zR3Zf3XSbWzI2AFK5LVWRFacPjtlZsCUF2An6RaA4IPVJYLc>
- Κλήμης, Α., 2006. Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα. Τόμος Έκτος, Οι μεγάλοι νεότεροι Συνεταιριστές Θεόδωρος Γ. Τζωρτζάκης (1892-1971). <https://www.diktio-kapa.dos.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/CoopGreeceVI.pdf>
- Μελετόπουλος, Μ., 2011. Ο Ντίνος Μαλούχος και η επιθεώρηση “Κοινότητας”. <https://ardin-rixi.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <https://ardin-rixi.gr/archives/1091>
- Κλήμης, Α., 1985. Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα. Τόμος Πρώτος, Συνεργασίες-Προσυνεταιρισμοί-Συνεταιρισμοί από την αρχαιότητα μέχρι και το 1922. <https://www.diktio-kapa.dos.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/CoopGreeceI.pdf>
- <https://www.diktio-kapa.dos.gr/> Ιστορική Αναδρομή στην Ελλάδα. [Online] Διαθέσιμο στη: [http://www.diktio-kaba.dos.gr/?page_id=860](http://www.diktio-kapa.dos.gr/?page_id=860)
- Καμενίδης, Χ., 1989. «ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ - KONSUM» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 25 χρόνια συνεχούς προσφοράς. [https://www.diktio-kaba.dos.gr/](https://www.diktio-kapa.dos.gr/) [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.diktio-kaba.dos.gr/keimena/16D1989SynPoreia.pdf>

- 2017. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ.. <https://www.neapaseges.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: https://www.neapaseges.gr/el/products/details/STOXOI-KAI-EPIDIOKSEIS/STOXOI-KAI-EPIDIOKSEIS?fbclid=IwAR1-Z4c8rR3fnIJ3St0t_D22sWe1i3n61-WOuLAoIsuF30mEvU9Nh_RUSk
- <https://www.elliniki-diatrofi.gr/company> Προφίλ Ελληνικής Διατροφής Α.Ε. [Online] Διαθέσιμο στη: <https://www.elliniki-diatrofi.gr/company/article/32-Profil-Ellinikis-Diatrofis-A.e>
- <http://www.bioscoop.gr/> Ο Συνεταιρισμός. [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/p/blog-page_30.html
- Νικολάου, Κ., 2012. Η Θεσσαλονίκη αποκτά το πρώτο της συνεταιριστικό σούπερ μάρκετ! <http://enoiko.blogspot.com/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://enoiko.blogspot.com/2012/03/blog-post.html>
- Καλωνιάτης, Κ., 2014. Ο «Βίος Coop» αναλαμβάνει κοινωνική δράση. Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, 5 Ιανουαρίου, <http://www.enet.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.enet.gr/?i=news.el.ellada&id=407855>
- Χατζηνικολάου, Α., 2017. 2013-2017: 4 χρόνια ΒίοςCoop! <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2017/10/2013-2017-4-coop.html>
- <http://www.bioscoop.gr/> ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/p/blog-page.html>
- Νικολάου, Κ., 2013. Το 1ο σεμινάριο του "Βίος Coop". <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2013/03/1-coop.html>
- Νικολάου, Κ., 2020. Καλάθι αλληλεγγύης για τους πληγέντες της Καρδίτσας. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/2020/09/blog-post_24.html
- Νικολάου, Κ., 2019. Αλληλεγγύη στον αλβανικό λαό. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2019/11/blog-post.html>
- Νικολάου, Κ., 2020. Καλάθι αλληλεγγύης για το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης ΑμεΑ του σωματείου "Δράση για το κάτι άλλο". <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2020/02/blog-post.html>
- Νικολάου, Κ., 2020. Καλάθι αλληλεγγύης για τον Λίβανο στον Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/2020/08/coop_31.html
- Νικολάου, Κ., 2019. Δράση αλληλεγγύης από το Βίος Coop στον "Φάρο του Κόσμου". <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2019/05/coop.html>
- Νικολάου, Κ., 2020. Καλάθι αλληλεγγύης στον Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/2020/12/coop_5.html
- Νικολάου, Κ., 2021. Για τους νοσηλευόμενους με COVID στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2021/01/covid.html>

- Νικολάου, Κ., 2017. Ψήφισμα αλληλεγγύης στον αγώνα της ΒΙΟ.ΜΕ. από τον Κοινωνικό Καταναλωτικό Συνεταιρισμό Θεσσαλονίκης “BiosCoop”. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2017/06/bioscoop.html>
- Νικολάου, Κ., 2019. Συνεταιριστικές εκδόσεις στο Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/2019/12/coop_12.html
- Νικολάου, Κ., 2018. Ημέρα εθελοντισμού - Απογραφή 2019 στο Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2018/12/2019-coop.html>
- Νικολάου, Κ., 2018. Διανομή σπόρων από το Πελίτι στο Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2018/12/coop.html>
- Νικολάου, Κ., 2019. Απονομή Βραβείου Αριστείας στον Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2019/11/coop.html>
- Χατζηνικολάου, Α., 2018. 6 ερωτήσεις και απαντήσεις για τις πλαστικές σακούλες. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/2018/01/6_6.html
- Νικολάου, Κ., 2018. Βιοαποικοδομήσιμες και κομποστοποιήσιμες σακούλες στο Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: <http://www.bioscoop.gr/2018/08/coop.html>
- Ραφαήλ Αντωνίου, Νικόλαος Γιλαντζής και Ελένη Καραγιά, 2016. “Βίος Coop: Βιώσιμη διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας και κοινωνική συμβολή ενός συνεταιριστικού παντοπωλείου”. Μεταπτυχιακό. Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος. Νικολάου, Κ., 2016. Πανεπιστημιακή έρευνα για τη βιώσιμη διαχείριση εφοδιασμού και την κοινωνική συμβολή του Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.bioscoop.gr/2016/09/coop_24.html
- Νικολάου, Κ., 2021. Μείωση κατανάλωσης ενέργειας στον Βίος Coop. <http://www.bioscoop.gr/> [Online] Διαθέσιμο στη: [http://www.bioscoop.gr/2021/02/coop_24.html?m=1&fbclid=IwAR2bkVvjdteκGLH3FXDoDd4LWhqdEr1KAR9Z3WSMnrins2dM8YS6RGOwHo](http://www.bioscoop.gr/2021/02/coop_24.html?m=1&fbclid=IwAR2bkVvjdteklGLH3FXDoDd4LWhqdEr1KAR9Z3WSMnrins2dM8YS6RGOwHo)
- Καμενίδης, Χ.,. 2019. "Αγροτικός και Καταναλωτικός Συνεταιρισμός". Περιοδικό "Κοινωνική Οικονομία". https://isem-journal.blogspot.com/p/blog-page_18.html [Online] Διαθέσιμο στη: https://isem-journal.blogspot.com/2019/05/blog-post_37.html?m=1&fbclid=IwAR3yghSJ6A4sVETdoePtJNftsWyCs-wcq_h91hfYHZgQUKE8iXYepcT5q1w
- <http://www.tokoukouli.gr/> Ο Συνεταιρισμός μας. [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.tokoukouli.gr/?fbclid=IwAR1C_n189fs2LA_1FkRIUJH4HpmPkEhhsDI0bWkECrri6cZ2nsoodsSR080

Ξενόγλωσση

- Luca Jahier και Miguel Ángel Cabra de Luna, Η Κοινωνική Οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. <https://www.eesc.europa.eu/> [Online] Διαθέσιμο στη: https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/a_ces11042-2012_00_00_tra_etu_el.pdf
- Interreg : European Territorial Cooperation, <https://ec.europa.eu/> [Online] Διαθέσιμο στη: https://ec.europa.eu/regional_policy/el/policy/cooperation/european-territorial/
- <https://ec.europa.eu/> 2011. About EQUAL [Online] Διαθέσιμο στη: https://ec.europa.eu/employment_social/equal_consolidated/about.html
- Defourny, J. και Nyssens, M. Social Enterprise in Europe: Recent Trends and Developments. <https://emes.net/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.emes.net/site/wp-content/uploads/WP_08_01_SE_WEB.pdf
- Defourny, J. και Nyssens, M. 2012. The EMES approach of social enterprise in a comparative perspective. <https://emes.net/> [Online] Διαθέσιμο στη: http://www.emes.net/site/wp-content/uploads/EMES-WP-12-03_Defourny-Nyssens.pdf
- Cooperatives. <https://ec.europa.eu/> [Online] Διαθέσιμο στη: https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/cooperatives_en
- https://cultivate.coop/wiki/Main_Page 2016. Consumer cooperative. [Online] Διαθέσιμο στη: https://cultivate.coop/wiki/Consumer_cooperative?fbclid=IwAR2k2BYx9WoDmE WYhMnqw7h8H8DfM1hEjL7GIH85aGK9FvAv0qpkpzIXbx8

Για τη νομοθεσία και τα παραρτήματα

- <https://www.e-nomothesia.gr/kat-epikheireseis/n-4019-2011.html>
- <https://www.e-nomothesia.gr/inner.php/kat-somateia-sundikalistik-es-leutheries/n-1667-1986.html?print=1>
- <http://www.et.gr/idoes-nph/search/lawForm.html>
- <https://www.e-nomothesia.gr/kat-oikonomia/nomos-4430-2016.html>
- <http://www.bioscoop.gr/p/blog-page.html>

Βίντεο

- https://www.youtube.com/watch?v=TBVf_4v6tB8&t=43s&ab_channel=BiosCoo
- https://www.youtube.com/watch?v=6XunQ0_XDXw&ab_channel=BiosCoop

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΝΟΜΟΣ 602/1915 "Περί Συνεταιρισμών"

231

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

1915

Περί συνεταιρισμών.

Νόμος 602

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Υφιστάμενοι ύστερον μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάξαντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Σύστασις τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Ἄρθρον 1.

Συνεταιρισμὸς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου εἶναι ἡ ἑταιρεία, ἣτις ἀποτελεῖται ἐκ συνταίρων, ὧν ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ εἰσφορὰ εἶναι μεταβλητὰ καὶ σκοπὸν τὴν διὰ συνεργασίας τῶν συνταίρων προαγωγὴν τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ἑκάστου αὐτῶν.

Τοιοῦτοι συνεταιρισμοὶ εἶναι ἰδίᾳ οἱ πιστωτικοί, οἱ συνεταιρισμοὶ ἀγορᾶς, πωλήσεως, καταναλώσεως, οἱ παραγωγικοί, οἱ οἰκοδομικοί.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς σύστασιν συνεταιρισμοῦ ἀπαιτεῖται, ὅπως τὸ καταστατικὸν 1) συναρθῆ ἰσχυρῶς μεταξὺ ἐπὶ τοῦλάχιστον πρῶτον, μὴ ἀπαιτουμένου τύπου τυπῶς, καὶ 2) ἐγκριθῆ, ὑποκείμενον ἐν πρώτῳ, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἐξετάζον τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων (ἰδίᾳ ἀρθρὰ 1 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου) σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ καὶ τὴν σκοπιμότητα τῶν διατάξεων αὐτοῦ, τροποποιεῖ αὐτὸ μόνον ἐφ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τοὺς νόμους, ὑποδείκνυσι δὲ ἀπλῶς τὴν κατὰ τὴν κρίσιν του σκοπιμωτέραν διατύπωσιν τῶν ὄρων αὐτοῦ.

Τὸ ἐγκριθὲν ἢ τροποποιηθὲν καταστατικὸν δημοσιεύεται δωρεάν ἐπιμελείᾳ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 3.

Ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ ὁ συνεταιρισμὸς ἀποκτῆ νομικὴν προσωπικότητα.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀποστέλλει ἐπίτευπον τοῦ δημοσιευθέντος καταστατικοῦ εἰς τὸν συνεταιρισμὸν καὶ εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τῆς ἰδίας τούτου.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὸ Εἰρηνοδικεῖον συρράπτουν κατ' ἔτος εἰς βιβλίον τὰ κατὰ τὰ ἀρθρὰ 3, 9, 35, 58 καταστατικά, ἐγγράφα καὶ γνωστοποιήσεις καὶ καταρτίζουν εὐρετήριον αὐτῶν.

Τὰ βιβλία καὶ εὐρετήρια ταῦτα εἶναι ἐλευθέρως εἰς πάντας προστά.

Διὰ Β. Δικτάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, καθορίζεται ὁ τρόπος τῆς τηρήσεως τῶν βιβλίων τούτων.

Ἄρθρον 5.

Τὸ καταστατικὸν ἀπαιτεῖται πάντως νὰ περιέχῃ, πλὴν τῶν εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου περιεχομένων προαιρετικῶν ἢ ὑποχρεωτικῶν ὄρων, (ἀρθρὰ 8, 14, 15 16—18, 20, 23, 28—31, 34, 37, 41—43, 46, 48, 49 55, 59, 67, 68, 76) τὰ ἑξῆς:

- 1) Τὴν ἰπωνυμίαν τοῦ συνεταιρισμοῦ.
- 2) Τὴν ἰδραν.
- 3) Τὸν σκοπὸν καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν αὐτοῦ, ἣτις δύνανται νὰ εἶναι καὶ ἀπεριόριστοι.
- 4) Τοὺς ὄρους τῆς παραδόχῃς καὶ τῆς ἐξόδου τῶν συνταίρων.
- 5) Τὸν τρόπον, καθ' ὃν καταρτίζεται ἡ μέλλει νὰ καταρτισθῆ βραχύτερον τὸ κεφάλαιον τοῦ συνεταιρισμοῦ, τὸ ἀνώτατον ποσόν, μέχρι τοῦ οὗοῦ δύνανται νὰ φθάσῃ ἡ εἰσφορὰ ἑκάστου συνταίρου (τὴν συνεταιρικὴν μερίδα), τὴν προκαταβολὴν τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦλάχιστον τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς τοῦ ὑπολοίπου.
- 6) Τὸν τρόπον τῆς ὀργανώσεως, διοικήσεως καὶ ἐκπροσωπήσεως τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως.
- 7) Τὴν ἑκτασίαν τῆς εὐθύνης τῶν συνταίρων, ἣτοι εἰάν θὰ εὐθύνωνται διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ μὴ ἄλλων τῶν τὴν περιουσίαν ἢ μέχρις ὀρισμένου μόνου ποσοῦ ἢ μέχρι πολλαπλασίου τινὸς τῆς μερίδος τῶν (ἀρθ. 22).
- 8) Τὸν τρόπον τῆς συντάξεως καὶ ἐξελίξεως τοῦ ἰσολογισμοῦ.
- 9) Τὸν τρόπον τῆς τοποθετήσεως καὶ ἐκσφικτίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ συνεταιρισμοῦ.

10) Τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν κερδῶν καὶ ζημιῶν, τῆς διανομῆς αὐτῶν μεταξὺ τῶν συνεταίρων, ἐφ' ὅσον δὲν τὴν ἐποικλείει τὸ καταστατικόν, τοῦ σχηματισμοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, χρησιμεύοντος πρὸς κάλυψιν ἰσορροπημένων ζημιῶν, τῆς διακρίσεως τοῦ συνεταρισμοῦ καὶ τῆς διαθέσεως κατ' αὐτὴν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου.

11) Τὸν τρόπον τῆς συλλήσεως συναλεύσεως τῶν συνεταίρων, τῆς ἀπαιτημένης διὰ τὴν ἀξίαν ἀποφάσεων πλειοψηφίας, τῆς προεδρίας καὶ τῆς ψήφοφόρίας κατ' αὐτὴν.

12) Τὸν τρόπον, καθ' ὃν γίνονται αἱ γνωστικοῦσες καὶ προσκλήσεις τοῦ συνεταρισμοῦ.

13) Ἐάν θὰ εἶναι δεκτοὶ ἴσχυι, ἢ ὑπὸ πᾶσι ὅροις, αἱ συντάξεις πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐν αὐτοῦν ἐν τῇ περιφέρειᾳ τοῦ συνεταρισμοῦ ἢ εἰς συλλογῆν ἐκ τῶν συνεταίρων μὴ συστατοῦν, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται ὁ νόμος (ἀρθρ. 48).
*Ἀρθρον 6.

Ἡ ἱκανότης τοῦ συνεταρισμοῦ λαμβάνεται ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καὶ περιέχει συμπῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 22 τὰς λέξεις «μὴ περιορισμένην εὐθύναν, ἢ «μὴ ἀπικριότατον εὐθύναν» ἢ μόνον τὰ στοιχεῖα Συν-Π-Ε ἢ Συν-Α-Ε.

Ἡ ἱκανότης δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ τὸ ὄνομα συνεταίρου ἢ ἄλλου προσώπου, διακρίνεται δὲ πάντως κατὰ τρόπον σαφῆ ἀπὸ τὰς ἱκανότητας ἄλλων συνεταρισμῶν, ἰδρυμένων ἕδη.

Πιστωτικὸς συνεταρισμὸς, ἰδρυμένος ἐν κοινότητι, δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἱκανότητα «Ἀγροτικῆς Λαϊκῆς Τράπεζας τῆς κοινότητος . . .», ἢ «Λαϊκῆς Τράπεζας τῆς κοινότητος . . .», ἢ «Γεωργικῶν Ταμιεῖων τῆς κοινότητος . . .» μετὰ τῶν ἀρχικῶν Συν-Π-Ε ἢ Συν-Α-Ε.

*Ἀρθρον 7.

Πρὸς μεταβολὴν τοῦ καταστατικοῦ, ἢ πρὸς συνέχισιν συνεταρισμοῦ, οὗ ἡ διάρκεια περιορισθῆ δι' ὀριζόμενον χρόνον, ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνέλευσεως τῶν συνεταίρων.

*Ἀρθρον 8.

Πρὸς μεταβολὴν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ πρὸς ἀξίαν τῆς ἰτακτικῆς μερίδος ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 41 συγκροτούμενων τῶν ἀπικριτῶν ἐν τῇ συνέλευσιν τῶν συνεταίρων. ἐφ' ὅσον δὲν ὀρίζονται ἐν τῷ καταστατικῷ καὶ ἄλλοι ἄλλοι ὅροι.

Δι' ἄλλας μεταβολὰς τοῦ καταστατικοῦ ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ἐπιεικισθῆντων συνεταίρων, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίζει ἄλλους ὅρους.

*Ἀρθρον 9.

Πᾶσα μεταβολὴ τοῦ καταστατικοῦ ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτους νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, ἱκανοποιήτων καὶ ἐνταῦθα ἀναλόγως τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3.

*Ἀρθρον 10.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἱνασκεῖ ἱκανότητα διὰ τὴν τήρησιν τῶν νόμων καὶ τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἐπιγινῶν ἐπὶ τῆς διαχειρήσεως τῶν συνεταρισμῶν παρέχει δὲ εἰς τοὺς ἰθακρομένους ὑποδείγματα καταστατικῶν καὶ βιβλίων τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ πάσαν ὁδηγίαν.

Πᾶς συνεταρισμὸς ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ βιβλίον περιέχον ἐν ἀρχῇ τὸ καταστατικὸν καὶ κατὰ συνέχισιν α') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν συνεταίρων, β') τὴν χρονολογίαν τῆς παραδοχῆς καὶ τῆς ἐξόδου αὐτῶν. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἀριθμεῖται, μονογραφεῖται καὶ θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπιεικισθῆντος ἀνεξοδῶς. Ἡ μονογραφή δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ τῆς ἀρχαίας τοῦ δικαστηρίου.

Τὰ εἶδη τῶν λοιπῶν τηρητῶν ὑπὸ τῶν συνεταρισμῶν

ἀβδίων καὶ τὸν τρόπον τῆς τήρησεως αὐτῶν καθορίζει ὁ νόμος.

Β. Διατάξεις.
Τὰ νομίμως τηρούμενα βιβλία ἔχουσι τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν ἱθακρικῶν βιβλίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Νομικαὶ ὁχλοὶ τοῦ συνεταρισμοῦ καὶ τῶν συνεταίρων.

*Ἀρθρον 11.

Αἱ σχέσεις τοῦ συνεταρισμοῦ καὶ τῶν συνεταίρων διέκονται ὑπὸ τῷ καταστατικῷ.

Τὸ καταστατικὸν δύνει ν' ἀποκλίνῃ τῶν δικταίων τοῦ παρόντος νόμου μόνον ὅπου τούτο πρῶτος ἐν τῷ νόμῳ ἐπιτρέπεται.

Εἰς συμπλήρωσιν τοῦ παρόντος νόμου ἐφεροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἑμπορικοῦ ἀκτοῦ καὶ τοῦ συμπληρωματικοῦ αὐτοῦ ἀκτοῦ.

*Ἀρθρον 12.

Ὁ συνεταρισμὸς ἔχει ἑμπορικὴν ἰδιότητα.

Διὰ τὴν χρήση τοῦ συνεταρισμοῦ δὲν ἀπὸργεῖται προσωπικὴ ἐκτίμησις κατὰ τῶν συνεταίρων.

Διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἐσφορᾶς δύναται νὰ ἐκινήσῃ ὁ συνεταρισμὸς τοὺς συνεταίρους ἐνάπητο τοῦ ἑξουσιοδοτήσεως τῆς ἔδρας τῶν ἱθακρομένων ἀναλόγως τῆς δικαιοσύνης τοῦ νόμου, Γε.Ο.Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1913 περὶ ἐκκαταστάσεως τῶν μετὰ τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἐργασίαν διαφορῶν περὶ ἐκκαταστάσεως ἱθακτικῶν μετῶν καὶ ἡμετέρας ἀξίον, ὅπως ὁ συντεταρισμὸς ἐπεὶν θέσιν ἐξάτου.

*Ἀρθρον 13.

Διὰ τὸ γίνουσι συνεταίροι καὶ νὰ συλλέξωσιν αὐτὴν τοῦ συνεταρισμοῦ ἐν ἑπιεικισθῆντων τῆς συνανήσεως τοῦ συζύγου αἱ γυναῖκες, οὐδὲ τῆς σείας τοῦ πατρὸς, τοῦ ἐπιτρόπου ἢ ἀνεκτόμου, οἱ ἀνήλικοὶ ἢ συμπληροῦντες τὸ 18ον ἔτα τῆς ηλικίας τῶν.

*Ἀρθρον 14.

Ὁ συνεταρισμὸς ὑποχρεοῦται νὰ σχηματίζῃ ἀπικριτικὸν κεφάλαιον, εἰς τὸ ὅπου περιγινῶνται εἰς τὸν ἑκκατὸν τοὺλάχιστον ἐκ πᾶσι ἰθακτικῶν κερδῶν κερδῶν, μέχρις οὗ τούτο φθάσῃ τὸ σὺνολον τῶν μετῶν πρὸς ταῦτα, καὶ ἐκ χρηστικῆς αἰτίας, εἰς τὸν ἀνεταίρετον διδόμενα καὶ τὰ τυχόν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ προβλεπόμενα πρόστιμα, δικαιώματα ἱθακτικῆς ἢ ἄλλης ἔσοδα.

Διὰ τοῦ καταστατικοῦ δύναται νὰ ὀρισθῇ α') ἐν τῷ ἀνήκον ἐπὶ τὸν συνεταίρον κέρδος, ἐφ' ὅσον καθορίζεται ἐσφορᾶ, κατὰλογεῖται εἰς αὐτὸν β') ἵνα δὲν θὰ γίνεταί ποτὸς διανομὴ κερδῶν εἰς τοὺς συνεταίρους, ἀλλ' ἵνα αὐτὰ θὰ κατανέμονται ἐλάττω εἰς τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον.

*Ἀρθρον 15.

Διὰ νὰ γίνῃ τις μέλος συνεταρισμοῦ ἀπαιτεῖται 1) νὰ ἔχη βλευθέρην τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του, 2) νὰ δηλώσῃ ἱθακτικῶς, ὅτι ἀποδέχεται τὸ καταστατικὸν ἀνεπιεικισθῆντος ἑπιεικισθῆντος, καὶ 3) νὰ μὴ ἀντιβαίνει, ἢ παρεδοχῆ αὐτοῦ ὡς συνεταίρου εἰς ἄλλους τυχόν ὄρους τοῦ καταστατικοῦ.

Ἡ διοίκησις, ἐν παρεδοχῆ τῶν αὐτοῦ, ἱθακτικῶν αὐτῶν εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἰδ. 2 βιβλίων. Ὁ ἀπικρισθῆντος δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν κρίσιν τῆς ἐπιεικισθῆντος συνέλευσεως.

ὑπὸ τῆς διοικήσεως ἢ ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 41 ἰδ. 2 ἀριθμοῦ συνεταίρων δύναται νὰ ζητηθῇ παρὰ τῆς συνέλευσεως ἢ διασχρῆ πάντες συνεταίρου, ὅστις α') δεικνύει συμπεριφορᾶν ἑθνητικὴν πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ

συνεταιρισμού, β') καταδικάσθη διά κακούργημα ή πλημμέλημα εκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 καὶ 24 τοῦ Πον. Νόμου, γ') εἶναι μέλος ἄλλου συνεταιρισμοῦ, ὅστις ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐπιδικάζει ἐν αὐτὸν σκοπὸν. Ἡ διαγραφή δύναται νὰ ζητηθῆ καὶ ἀνεκλήθη διὰ προβλεπθῆ τὸς λόγους τοῦτους τὸ καταστατικόν.

Ἐνεπιτοῦς αἰτήσεως διαγράφεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὁ συνεταιρὸς ὁ ἀπολίσει τὰς διὰ τὴν ἔγγραφὴν τοῦ ἀπαιτούμενος ἰδιότητας· δύναται δὲ νὰ διαγραφῆ καὶ ὁ καθυστερῶν τὴν καταβλητέαν εἰσφοράν του πλεόν τῶν ἐξ μηνῶν, ἢ ἐκεῖνος, κατὰ τοῦ ὁποῖου ἤρχισεν ἐκτέλεσις πρὸς εἰσπραξίν ἄλλης πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν ὀφειλῆς του.

Ἄρθρον 16.

Πᾶς συνεταιρὸς δύναται νὰ ἀποχωρήσῃ τοῦ συνεταιρισμοῦ, μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς ἔγγραφῆς του, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως, δι' ἔγγραφου εἰδοποιήσεως γενομένης πρὸ τριῶν τοιλάχιμον μηνῶν. Τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὀρίσῃ μακροτέραν προθεσίαν, πρὸ τῆς παρόδου τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἀποχωρήσῃ ὁ συνεταιρὸς, αὐτῇ ὅμως ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβῆ τὰ δέκα ἔτη. Ἡ δήλωσις γίνεται πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ πρὸς τὸ Ἐπιτροδικεῖον.

Ἄρθρον 17.

Ὁ ἐξελεθὼν συνεταιρὸς δὲν δύναται νὰ μετέχῃ τῶν συνεδριάσεων τῶν συμβουλίων ἢ τῶν γενικῶν συνελεύσεων. Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ συνεταιρισμοῦ. Τὸ καταστατικὸν ὀρίζει τὰ λοιπὰ δικαιώματα, ἅτινα δύναται νὰ ἔχῃ ὁ ἐξερχόμενος τοῦ συνεταιρισμοῦ συνεταιρὸς ἢ οἱ κληρονόμοι του ἐπὶ τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας. Ἐλλείψει τοιοῦτου κληρονομοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 18.

Ἄρθρον 18.

Ἡ μετὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐκκαθάρισις τοῦ λογαριασμοῦ τῆς μερίδος τοῦ ἐξερχομένου συνεταιροῦ γίνεται εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας (ἐν ἣ δὲν συνυπολογίζεται τὸ ἀποθεματικόν) καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνεταιρῶν, ὡς ταῦτα δεικνύονται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τοῦ τελευταίου ἔτους.

Ἡ μερίς τοῦ συνεταιροῦ καταβάλλεται αὐτῷ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐξόδου. Τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὀρίσῃ μακροτέραν προθεσίαν καταβολῆς πρὸς τοὺς προκρινθέντας ἢ ἀποβληθέντας, ἀλλ' ἔχει πέρα τῶν τριῶν ἐτῶν. Μετὰ δὲ τὴν καταβολὴν τῆς μερίδος του οὐτε ἐπὶ τοῦ ἀποθεματικοῦ οὐτε ἐπὶ τῆς ἄλλης περιουσίας τοῦ συνεταιρισμοῦ ἔχει ὁ ἐξελεθὼν ἀξίωσίν τινα.

Ἡ προθεσίμια τῆς καταβολῆς, ἐν περιπτώσει ἀποβολῆς, ἔρχεται, ἀρ' ἢς ἡμέρας ὁ ἀποβληθείς εἰδοποιήσῃ περὶ αὐτῆς διὰ συστημένης ἐπιστολῆς ἢ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Ἐὰν δὲν ἐπαρῆ ἢ ἑταιρικὴ περιουσία, συνυπολογίζομενων τοῦ ἀποθεματικοῦ καὶ ὅλων τῶν ἑταιρικῶν μερίδων, πρὸς κάλυψιν τῶν ὑπαρχόντων τυχόν χρεῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ, ὁ ἐξερχόμενος ὑποχρεούται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν συνεταιρισμὸν τὸ ἀναλογουῦν αὐτῷ μέρος ἐκ τοῦ ἰλλείμματος, ὑπολογιζόμενον ἰλλεῖψις ἄλλου ὀρισμοῦ τοῦ καταστατικοῦ, κατὰ κεφαλῆς μὲν, ἐρ' ὅσον πρόκειται περὶ συνεταιρισμοῦ μὲ ἀπεριόριστον εὐθύνην, ἀναλόγως δὲ τῶν μερίδων τῶν συνεταιρῶν, ἐρ' ὅσον πρόκειται περὶ συνεταιρισμοῦ μὲ περιορισμένην εὐθύνην.

Ἄρθρον 19.

Ἡ ἀγωγή τοῦ ἐξερχομένου συνεταιροῦ πρὸς πληρωμὴν τῆς μερίδος του παρρηγράφεται μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς καταβολῆς.

Ἐὰν ὁ συνεταιρισμὸς διαλυθῇ ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐξόδου τοῦ συνεταιροῦ, αὐτῇ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

Ἄρθρον 20.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις τῆς ἑταιρικῆς μερίδος εἰς τρίτον μὴ συνεταιρὸν. Ἀπαγορεύεται ἐπίσης εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς νὰ ἀγοράζουσι ἢ νὰ δέχωνται εἰς ἐνέχων τὰς μερίδας τῶν συνεταιρῶν.

Τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὀρίσῃ, α') ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις τῆς ἑταιρικῆς μερίδος καὶ εἰς συνεταιρὸν, β') ὅτι δικαιοῦται τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἢ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ὑπὸ τινος συνεταιροῦ ἐκχώρησιν τῆς ἐν τῷ συνεταιρισμῷ μερίδος αὐτοῦ, ἐνεπιτοῦς ἀποκαθάρσεως τοῦ λογαριασμοῦ αὐτῆς, εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦτο καθίσταται συνεταιρὸς καὶ ὑπειστέχεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκχωροῦντος, ἐξερχομένου οὗτος τοῦ συνεταιρισμοῦ, γ') ἂν ἐπιτρέπεται μετὰ τὴν ἐξόδου τοῦ συνεταιροῦ, νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἀνέχουσαν εἰς αὐτὸν μερίδα εἰς τρίτον μὴ συνεταιρὸν καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους.

Ἐπὶ συνεταιρισμῶν μὲ ἀπεριόριστον εὐθύνην ἀπαγορεύεται ἡ εἰς ἕνα συνεταιρὸν συγκέντρωσις μερίδων περισσοτέρων τῆς μιᾶς. Ἐπὶ συνεταιρισμῶν δὲ μὲ περιορισμένην εὐθύνην τὸ καταστατικὸν ὀρίζει πόσαι τὸ πολὺ μερίδας δύνανται εἰς οὐδεμίαν λόγῳ, νὰ συγκεντρωθῶσι εἰς τὸ πρόσωπον ἐνὸς συνεταιροῦ· ἀν ὅμως τὰς ἀρχικῶς ληθηθείσας μερίδας δὲν ἔχῃ ἀποπληρώσῃ ὁ συνεταιρὸς, δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ μεταγενεστέρως μερίδας.

Ἄρθρον 21.

Ἐν περιπτώσει θανάτου συνεταιροῦ θεωρεῖται ὅτις ὡς ἐξελεθὼν τοῦ συνεταιρισμοῦ εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως, καθ' ἢν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Μέχρι τοῦ χρόνου τούτου συνεχίζεται ἡ ἑταιρικὴ ἰδιότης τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῷ προσώπῳ τῶν κληρονόμων του, ὑποκαθισταμένων εἰς τὰ κατὰ τῆς ἄρθρα 17, 18 καὶ 19 δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις. Ἐπὶ πλειόνων κληρονόμων δύναται τὸ δικαίωμα τῆς ψήρου νὰ ἀνεκκληθῇ ὑπὸ πάντων ἢ τῶν ἀντιπροσωπευόντων τὸ μᾶλλον μέρος τῆς κληρονομίας δι' ἀντιπροσώπου συνεταιροῦ.

Ἄρθρον 22.

Ὁ συνεταιρισμὸς ἰδρύεται μὲ ἀπεριόριστον ἢ μὲ περιορισμένην τῶν συνεταιρῶν εὐθύνην.

Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσηιν εὐθύνεται ἕκαστος συνεταιρὸς μὲ ὅλην τὴν περιουσίαν καὶ ἀλληλεγγύως διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ. Ἐρ' ὅσον οἱ θανταὶ δὲν ἔβησαν ἰκανοποιηθῆ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς μερίδος του ἢ μέχρι τοῦ ὀρεζομένου ἐν τῷ καταστατικῷ ποσοῦ ἢ πολλαπλασίου τῆς μερίδος (ἄρθρον 5, ἀριθμὸς 7).

Ἄρθρον 23.

Ὁ εἰσερχόμενος εἰς συνεταιρισμὸν εὐθύνεται, ὡς οἱ λοιποὶ συνεταιροὶ, διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ τὰς συναρθεύσας πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ συνεταιροῦ, μὴ ἰσχυούσης ἐναντίας συμφωνίας. Τὰ δικαιώματα τοῦ εἰσερχομένου ἐπὶ τῆς κεκτημένης περιουσίας τοῦ συνεταιρισμοῦ κανονίζονται κατὰ τοὺς ὄρους τοῦ καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 24.

Ἐπὶ συνεταιρισμῶν μὲ ἀπεριόριστον εὐθύνην, ἐὰν ὁ συνεταιρὸς πάσῃ νὰ εἶναι τοιοῦτος, συνετεία θανάτου, ἀποβολῆς, παρατηρήσεως, ἀπαγορεύσεως, ἢ πτωχεύσεως, ἢ ἄλλης αἰτίας, ἐξακολουθεῖ ἡ εὐθύνη τῶν κληρονόμων του ἢ αὐτοῦ διὰ τὰς πρότερον συναρθεύσας ἑταιρικὰς ὑποχρεώσεις. ἐπὶ δύο ἀκλήρη ἔτη ἀρ' ὅτου ἔπαυσε νὰ εἶναι συνεταιρὸς.

Ἄρθρον 25.

Ἡ εὐθύνη παύει διὰ πάντας τοὺς συνεταιροὺς, ἐὰν παρῆλθῃ διετίς ἀπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ συνεταιρισμοῦ.

*Άρθρον 26.

Πάσα αξίωσις,στηριζομένη εις εὐθύνην τῶν συνεταίρων, ἔν δὲν ἀποσπίθη ἤδη κατὰ τοὺς ὅρους τῶν άρθρων 24 καὶ 25, παραγράφεται ἐντός ἑτους ἀπὸ τοῦ πέρας τῶν εργασιῶν τῆς πτωχεύσεως.

*Άρθρον 27.

Οἱ προσωπικοὶ δανείσται συνεταίρου δὲν ἔχουσι πρὸς ἀσφάλειαν ἢ πληρωμὴν αὐτῶν οὐδὲν δικαίωμα ἐπὶ τῆς εταιρικῆς περιουσίας ἢ τῶν μερισμάτων· δύνανται νὰ ἐπιδιώξωσιν ἀσφάλειαν ἢ ἐκτέλεσιν μόνον μετὰ τὴν παύσιν τῆς εταιρικῆς ιδιότητος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀναλογούσης ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ μερίδος εἰς τὸν συνέταρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὁργανισμὸς τοῦ συνεταρισμοῦ.

*Άρθρον 28.

Ὁ συνεταρισμὸς ἔχει διοίκησιν, ἐκπροσωποῦσιν αὐτὸν εἰς τὰς δικαστικὰς καὶ τὰς ἐξωδικαστικὰς σχέσεις, καθ' ὅν τρόπον ὀρίζει τὸ καταστατικόν.

*Άρθρον 29.

Ἡ διοίκησις ἀποτελεῖται ἐκ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐκ τριῶν τοὐλάχιστον συνεταίρων, ἐκλέγεται δὲ ὑπὸ τῆς συνελεύσεως.

Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐκλέγεται ὁ πρόεδρος ἢ καὶ ἀντιπρόεδρος, ἢ καὶ ὁ γραμματεὺς καὶ ταμίας ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ἢ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀριζόμενα. Ἐρ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ἔχει περιορισμὸν τινα, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀπορροεῖται περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀριθμοῦ καὶ μισθοῦ τῶν προσλαμβανόμενων ὑπαλλήλων καὶ λογοδοτεῖ εἰς τὴν συνέλευσιν.

*Άρθρον 30.

Πάσα δήλωσις ἢ πράξις τῆς διοικήσεως καὶ πᾶσα ὑπογραφή γίνεται τοὐλάχιστον ὑπὸ δύο μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐρ' ὅσον δὲν ὀρίζει ἄλλο τι τὸ καταστατικόν.

*Άρθρον 31.

Ἐἰς τὸ καταστατικὸν ὀρίζεται πάντως, ὅτι ἀντιπροσωπεύει τὸν συνεταρισμὸν ὁ πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ ἄλλο τι τῶν μελῶν διὰ τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ἑποίας τρίτον θέλουσιν ἢ στραφεῖν κατὰ τοῦ συνεταρισμοῦ.

*Άρθρον 32.

Ἡ διοίκησις ἐνεργεῖ ἐγκύριως πᾶσαν πρᾶξιν ἐντός τοῦ σκοποῦ τοῦ συνεταρισμοῦ.

Ἡ διοίκησις εὐθύνεται ἀπέναντι τοῦ συνεταρισμοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν περιορισμῶν τοῦ πρὸς ἐκπροσώπησιν δικαίωματος αὐτῆς, τοὺς ὁποίους θέτει τὸ καταστατικὸν ἢ αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως.

*Άρθρον 33.

Πᾶς περιορισμὸς τοῦ δικαίωματος τῆς διοικήσεως ὡς πρὸς τὴν ἐνεργεῖαν πράξεων ἐπ' ὀνόματι τοῦ συνεταρισμοῦ, μὴ ἀναγραφόμενος ἐν τῷ καταστατικῷ, δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τῶν καλῆς πίστεως τρίτων, ἐρ' ὅσον αἱ πράξεις γίνονται ἐντός τοῦ σκοποῦ τοῦ συνεταρισμοῦ.

*Άρθρον 34.

Ἡ διοίκησις εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν τακτικὴν τήρησιν τῶν ἀπαιτουμένων βιβλίων καὶ τῶν πρακτικῶν, εἰς ἃ καταχωροῦνται αἱ διάφοροι ἀποφάσεις.

Ἐν γίνῃ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν καλὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ συνεταρισμοῦ, ἰδίως δ' ὀφείλει ἡ διοίκησις καὶ δὴ ὁ ταμίας νὰ καταθέτουν, κατὰ τὰ ἐν άρθρῳ 70 ὀριζόμενα, αὐτοῦσιον ἐπὶ τόκῳ ἢ ἐνδεδομένον εἰς ἔθνικὰ χρεώγραφα πᾶν περίσσευμα ὑπερβαῖνον τὸ διὰ τοῦ καταστατικοῦ ὀριζόμενον εὐλόγιστον ποσόν.

*Άρθρον 35.

Ἡ διοίκησις, εὐθὺς ὡς καταρτισθῇ, ὑποβάλλει εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τῆς ἑδρᾶς τοῦ συνεταρισμοῦ καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομικῆς δὴλωσιν, περιέχουσαν τὰ ὀνόματα καὶ αὐτογράφους τὰς ὑπογράφας τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τοῦ κατὰ τὸ άρθρ. 37 ἑποπτικοῦ συμβουλίου, γνωστοποιούσα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πᾶσαν ἐπερχομένην εἰς αὐτὴν ἢ τὸ ἑποπτικὸν συμβούλιον μεταβολὴν ἢ τὴν λήξιν τοῦ πρὸς ἐκπροσώπησιν δικαίωματος μέλους τινὸς τῆς διοικήσεως. Ἡ διοίκησις γνωστοποιεῖ ὁμοίως τὴν σύστασιν καὶ τὴν ἔδραν ὑποκαταστημάτων ἢ πρακτορείων.

Ἐντός ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως ἐκάστης χρήσεως γνωστοποιεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸν ἐγκαταρμένον ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ἀπολογισμὸν.

Ἡ διοίκησις ὑποχρεοῦται νὰ καταθέτῃ εἰς τὸ αὐτὸ Εἰρηνοδικεῖον ἀνὰ πᾶν ἔτος ὀνομαστικὸν κατάλογον περιέχοντα τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν συνεταίρων, κατ' ἀλφαριθμητικὴν τάξιν, τὴν κατοικίαν καὶ τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῆς διοικήσεως.

Ἡ διοίκησις ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τὴν ἔξοδον παντὸς συνεταίρου.

*Άρθρον 36.

Ἡ μεταβολὴ εἰς τὴν διοίκησιν, ἢ λήξις τοῦ πρὸς ἐκπροσώπησιν δικαίωματος μέλους τινὸς αὐτῆς, καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ καταστατικοῦ ὡς πρὸς τὸν τύπον, καθ' ὅν ἐκδηλοῦται ἡ θήλησις καὶ ἀπόφασις τῆς διοικήσεως, δὲν δύνανται ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῶν καλῆς πίστεως τρίτων πρὸ τῆς κατὰ τὸ άρθρ. 35 γνωστοποιήσεως.

*Άρθρον 37.

Ἡ συνέλευσις ἐκλέγει ἑποπτικὸν Συμβούλιον ἐκ τριῶν τοὐλάχιστον μελῶν, πρὸς ἑποπτείαν καὶ ἔλεγχον τῶν πράξεων καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς διοικήσεως.

Δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσι μέλη τοῦ ἑποπτικοῦ Συμβουλίου πρόσωπα συνδεδεμένα πρὸς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ συγγενείας ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγγιστείας μέχρι τέταρτου βαθμοῦ.

Τὸν τρόπον, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ἐποπτείας καὶ τοῦ ἔλεγχου καθορίζει τὸ καταστατικόν. Τὸ ἑποπτικὸν Συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως ἐκτάκτου συνελεύσεως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνεταρισμοῦ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκπροσώπησεως τοῦ συνεταρισμοῦ, ἐν ἣ περιπτώσει ἡ διοίκησις ἢ μέλη αὐτῆς εἶναι συμβαλλόμενοι ἢ διάδοχοι ἀπέναντι τοῦ συνεταρισμοῦ. Τὸ καταστατικὸν δύνανται νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἑποπτικὸν Συμβούλιον τὸ δικαίωμα τῆς συμπράξεως μετὰ τῆς διοικήσεως εἰς σπουδαίας τινὰς πράξεις.

*Άρθρον 38.

Ἡ συνέλευσις, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομικῆς καὶ ἡ ἐνωσις ἢ ὁ σύνδεσμος, εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ συνεταρισμὸς, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναθέσωσι τὸν ἔλεγχον τοῦ ταμείου, τῶν βιβλίων, τῆς περιουσίας καὶ ἐν γένει τῆς διαχειρίσεως εἰς εἰδικὸν λογιστὴν, οὗ ἡ ἀμοιβὴ μετὰ γνώμην τῆς διοικήσεως τοῦ συνεταρισμοῦ, ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀναθίσαντος τὸν ἔλεγχον καὶ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ συνεταρισμοῦ.

*Άρθρον 39.

Τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ ἢ τοῦ ἑποπτικοῦ συμβουλίου δὲν δύνανται νὰ εἶναι συγγενῶς καὶ ἑμμεθοὶ ὑπάλληλοι τοῦ συνεταρισμοῦ.

Τὰ ἐπερχόμενα τῆς διοικήσεως μέλη δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσι μέλη τοῦ ἑποπτικοῦ συμβουλίου πρὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν.

Άρθρον 40.

Τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ συνεταιρισμοῦ δὲν ἔχουσι φῆρον ἐπὶ τῶν ἀπορῶντων αὐτοῦς ζητημάτων.

Άρθρον 41.

Ἡ συνέλευσις τῶν συνταξίων συγκαλεῖται ὑπὸ τῆς διοικήσεως εἰς τὰς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν περιπτώσεις, ἢ ὅταν εἰς τὸ ἀπαιτῆται τὸ συμφέρον τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται ἀμελλητί ὑπὸ τῆς διοικήσεως, ἰὰν τὸ ζητήσῃ ἐγγράφως τὸ ἐν εἰκοστὸν τοῦλάχιστον τῶν συνταξίων, ἢ τρεῖς, ἰὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι κατώτερος τῶν τριάντων.

Ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς συνταξίων δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς διοικήσεως τὴν ἀναγκασθῆν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀρρέμενων θεμάτων πρὸς συζήτησιν ἢ ἀπόφασιν ἐν τῇ συνέλευσει.

Τὸ καταστατικὸν ὀρίζει τὴν προθεσίμιαν πρὸς ὑποβολὴν τῶν τοιοῦτων αἰτήσεων.

Ἐὰν ἡ διοίκησις δὲν ἐκτελέσῃ τὴν αἴτησιν τῶν συνταξίων περὶ συγκλήσεως ἢ ἀναγκασθῆ, ἢ ἀναγγελίας τῶν θεμάτων, δύναται τὸ Εἰρηνοδικεῖον τῆς ἑδρας τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ αὐτοὺς νὰ συγκαλέσῃ τὴν συνέλευσιν καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ τὰ θέματα.

Άρθρον 42.

Ἡ σύγκλησις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συνελεύσεως γνωστοποιεῖται καθ' ἕνα τρόπον ὀρίζει τὸ καταστατικὸν ἐξ τοῦλάχιστον πλήρεις ἡμέρας πρότερον.

Ἐπὶ ἀντικειμένων μὴ νομίμως γνωστοποιηθέντων δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ἀπόφασις, πλὴν περὶ τῆς προεδρίας τῆς συνελεύσεως καὶ περὶ προτάσεως συγκλήσεως ἑτέρας συνελεύσεως.

Άρθρον 43.

Ἐπὶ συνεταιρισμῶν μὴ ἀπεριόριστον εὐθύνῃ ἕκαστος συνταξίος ἔχει μίαν μόνον φῆρον ἐν τῇ συνέλευσει, ὅσασι ἄλλοτε μετοχὰς καὶ ἐν κατ' ἕξει. Ἐπὶ συνεταιρισμῶν μὴ ἀπεριόριστον εὐθύνῃ τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὀρίξῃ περὶ συνταξίων ἔχων πλείονας τῶν πέντε μερίδων ἔχει καὶ ἐπιπλέον φῆρον, ἀλλ' ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται ὁ συνταξίος νὰ ἔχη πλείονας τῶν δύο φήρων, ὅσατιδήποτε μερίδας καὶ ἐν ἕξει. Ὁ συνταξίος εἰς ζητήματα ἀπαλλαγῆ ἀπὸ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν ἢ συλλέξῃ συμβάσεως πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν στερεῖται φῆρον.

Ἐπιτρέπεται ν' ἀντιπροσωπεύωνται οἱ συνταξίους ἐν τῇ συνέλευσει δι' ἄλλων συνταξίων, νομιμοποιουμένων δι' ἀπλῆς ἐπιτολῆς κατατιθεμένης εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀλλ' οὐδεὶς συνταξίος δύναται ν' ἀντιπροσωπεύῃ πλείονας τοῦ ἑνὸς.

Άρθρον 44.

Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηρίαν τῶν παρόντων. Διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρος ἡ συνέλευσις ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεος τοῦλάχιστον τοῦ ὅλου ἑσθῆ τῶν φήρων, μὴ γενομένης ἀπικρίας εἰς πρώτων συνέλευσιν, συγκαλεῖται νέα συνέλευσις ἐντὸς αὐτῶν ἡμερῶν, καὶ ἂν ἀρκεῖ ἀπόλυτος πλειοψηφία τῶν ἑμφανθέντων, ὅσοι καὶ ἂν εἶναι, ἐφ' ὅσον δὲν ὀρίξει ἄλλο τι τὸ καταστατικόν.

Άρθρον 45.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως καταχωροῦνται εἰς ἰδιωτικὸν βιβλίον, τὸ ὅποσον εἶναι ἐλευθέριος προσὶ τὸν διὰ τοῦ συνταξίους.

Άρθρον 46

Ἡ συνέλευσις ἐγκρίνει τὸν ἰσολογισμόν καὶ καθορίζει τὴν ἀναλογουσαν εἰς τοὺς συνταξίους μετοχὴν ἐπὶ τῶν κερδῶν καὶ τῶν ζημιῶν.

Δὲν ἐπιτρέπεται πληρωμὴ κερδῶν εἰς τοὺς συνταξίους, ἐν ἑνεκα προηγουμένων ζημιῶν ἠλαττώθησαν αἱ μερίδες, μὴ χρεὶς ἀναπληρώσεως αὐτῶν.

Τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὀρίξῃ, ὅτι τὸ μετὰ τὴν ἀραίρωσιν τοῦ ἀποθεματικοῦ ποσῶν τῶν κερδῶν διανέμονται εἰς τοὺς συνταξίους, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφήν μερίσματος, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφήν ἀμοιβῆς πρὸς τοὺς συνταξίους, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν συναλλαγῶν τῶν συναφθεισῶν παρ' αὐτῶν μετὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας χρήσεως.

Άρθρον 47.

Ὁ ἰσολογισμὸς καὶ ὁ λογαριασμὸς τῶν κερδῶν καὶ ζημιῶν συντάσσονται, κατ' ἕτος τοῦλάχιστον, ὑπὸ τῆς διοικήσεως καὶ κατατίθενται πέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς συνελεύσεως, εἰς τὸ κατάστημα τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἕκαστος δὲ συνταξίος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ γνώσιν αὐτῶν.

Άρθρον 48.

- Ἡ συνέλευσις καθορίζει:
 - 1) Τὸ ὅλικόν ποσόν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇσιν τὰ δάνεια τὰ λαμβανόμενα ὑπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ αἱ παρ' αὐτῇ γινόμεναι καταθέσεις.
 - 2) Τὸ ὅλικόν ποσόν τῶν πρὸς τοὺς συνταξίους πιστώσεων.

Τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως ἕκαστου συνταξίου ὀρίζεται, καθ' ἕνα τρόπον κανονίζει τὸ καταστατικόν.

Ἀπαγορεύεται εἰς γεωργικῶς πιστωτικῶς συνεταιρισμοῦ νὰ χορηγῶσι δάνεια εἰς πρόσωπα, αὐτὰ δὲν εἶναι συνταξίους.

Άρθρον 49.

Ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν ὑποχρεοῖ τοὺς συνταξίους εἰς πληρωμὴν ὁσῶν ἐπὶ τῆς ἑταιρικής μερίδος, χωρὶς νὰ ὀρίξῃ τὸν χρόνον καὶ τὸ ποσόν τῶν δόσεων, ὁ καθορισμὸς αὐτῶν γίνεσθαι ὑπὸ τῆς συνελεύσεως.

Άρθρον 50.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως δύναται νὰ προσβληθῶν εἰς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικεῖου τῆς ἑδρας τοῦ συνεταιρισμοῦ ἑνεκα παραβάσεως τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ. Ἐνάγοντες δύναται νὰ εἶναι συνταξίους, ἀποτελοῦντες τοῦλάχιστον τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 41 ἐξ. 2 ἀριθμὸν, ὡς καὶ ἡ διοίκησις πρὸς τοὺς καὶ πᾶν μέλος τῆς διοικήσεως ἢ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἰὰν διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως τὰ μέλη τῆς διοικήσεως ἢ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἤθελον ἐκτεθῆ εἰς πονηκὴν δίωξιν ἢ εἰς εὐθύναν πρὸς τοὺς ἑταιρικούς δικαιοσας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικεῖου εἶναι ἐκκλητὴ πάντοτε.

Άρθρον 51.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀγωγή κοινοποιεῖται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως, ἢ συζήτησεως δὲ τῆς ἀγωγῆς δὲν δύναται νὰ γίνῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης, πλείονες τυχόν ἀγωγῆς συνεκδικάζονται.

Άρθρον 52.

Ἡ τελευταίος ἀκυρωτικὴ δικαστικὴ ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τῶν μὴ δικδίκων συνταξίων.

Άρθρον 53.

Διὰ πᾶσαν ζημίαν τοῦ συνεταιρισμοῦ, προκύψασαν ἐκ τῆς ἀδυσίμου προσβολῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως

υθύνονται απέναντι του συνεταιρισμού αλληλεγγύως οι εκπεμπόμενοι εκπαιδευτικοί.

Άρθρον 54.

Η συνέλευσις δύναται να ανακαλέη οποτεδήποτε τα μέλη της διοικήσεως ή του εποπτικού συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Διάλυσις και έκκαθάρισις.

Άρθρον 55.

Ο συνεταιρισμός διαλύεται :

1) Δι' απόφασιν ειδικώς συγκληομένης συνέλευσεως, λαμβανομένης δια πλειοψηφίας των τριών τετάρτων των συγκαταστάσεων την άκαρτίαν κατά το άρθρον 44 συνεταιρισμών, ή όσον το καταστατικόν δέν όρίζει πλέον τούτου και άλλους άκόμη όρους.

2) Δια της παρελεύσεως του όρισθέντος τυχόν εν τώ καταστατικώ χρόνου (άρθρ. 7).

3) Δια της πτωχεύσεως του συνεταιρισμού. Το καταστατικόν δύναται να όρisset και άλλους λόγους διακλύσεως.

Άρθρον 56.

Ο συνεταιρισμός δύναται προς τούτοις επί τη αίτησει του κατά το άρθρον 41 ή 2 άρθρου συνεταιριστή ή του Υπουργείου της Έθν. Οικονομίας, να διαλυθή δι' απόφασιν του Πρωτοδικείου της έδρας αυτού, άρ' ής αυτή καταστή τελεσίδικος :

1) Έάν ο σκεπές του συνεταιρισμού ή τα μέσα προς επίδοξιν αυτού αντίκεινται εις τους νόμους ή τα χρηστά ήθη.

2) Έάν ή κανονική συγκρότησις της διοικήσεως ή του εποπτικού συμβουλίου καθίσταται αδύνατος, ένεκα του άνεγκρκούς αριθμού των συνεταιριστών ή δι' άλλην τινά αίτίαν.

Άρθρον 57.

Οι άρμόδιαι δικαστικοί γραμματείς ύποχρεούνται ν' άποστείλουν άμελλητί αντίγραφον της χρητούτης την πτωχεύσειν άποφάσεως, της κατά προηγούμενον άρθρον άποφάσεως, και της έκδοθείσης όριστικώς συνεπίσης ένδικων μέσων άποφάσεως εις τό Ειρηνοδικείον της έδρας του συνεταιρισμού και εις τό Υπουργείον της Έθν. Οικονομίας.

Άρθρον 58.

Έάν ο συνεταιρισμός διαλυθή άλλως ή δια πτωχεύσεως ή δια δικαστικής κατά το άρθρ. 56 άποφάσεως, γίνεται άνακοίνωσις της διαλύσεως εις τό Ειρηνοδικείον και Υπουργείον της Έθν. Οικονομίας υπό της διοικήσεως, έάν δι' αυτή δέν όρισταται πλέον, υπό του άρμόδιου ειρηνοδίκου.

Άρθρον 59.

Η έκκαθάρισις ενεργείται υπό της διοικήσεως, έάν δέν έχη άνατεθή υπό του καταστατικού ή δι' άποφάσεως της συνέλευσεως εις άλλα πρόσωπα.

Έκκαθαριστάι διορίζονται εις ή τρεις.

Τή αίτήσαι του εποπτικού συμβουλίου ή του κατά το άρθρον 41 ή 2 άρθρου συνεταιριστών δύναται να διορισθώσιν έκκαθαριστάι υπό του Ειρηνοδικείου.

Άρθρον 60.

Οι υπό του Ειρηνοδικείου διορισθέντες έκκαθαριστάι δύναται ν' ανακληθώσιν καθ' όν τρόπον διορίσθησαν.

Οι μη υπό του Ειρηνοδικείου διορισθέντες έκκαθαριστάι δύναται ν' ανακληθώσιν υπό της συνέλευσεως οποτεδήποτε.

Άρθρον 61.

Οι έκκαθαριστάι ενεργούσιν όλας έμας, ήρ' όσον δέν όριζει άλλο τι ή περί του διαρισμού των πράξεις.

Άρθρον 62.

Η περί του διαρισμού των έκκαθαριστών πράξις ή και πάσα μεταβολή εις τό πρόσωπα αυτών, γνωστοποιείται υπό της διοικήσεως εις τό Ειρηνοδικείον και εις τό Υπουργείον της Έθν. Οικονομίας.

Οι έκκαθαριστάι όφείλουσι δια του τύπου ή και άλλο μέσον να καταστήσουν γνωστήν την διάλυσιν και να προσκλήσουσι τους δανειστάς ν' αναγγελλώσιν.

Τους εκ των έταιρικών βιβλίων γνωστούς δανειστάς κληούσι και δι' ιδιαιτέρων γνωστοποιήσεων.

Άρθρον 63.

Μέχρι της άποπερωτώσεως της έκκαθαρίσεως έκκαθαρίζονται, και μετά την διάλυσιν του συνεταιρισμού, αι περί των σχέσεων αυτού και των συνεταιριστών διατάξεις του παρτατος νόμου.

Άρθρον 64.

Οι έκκαθαριστάι άποπερατώνουσι τάς έκκαθαρίσεως υποθέσεις, εκπληρούσι τάς ύποχρεώσεσις του διαλυθέντος συνεταιρισμού, είσπράττουσι τάς άπαιτήσεσις και μετατρέπουσι εις μετρητά την περιουσίαν του συνεταιρισμού.

Έκπροσωπούσι δικαστικώς και έξωδίκως τον συνεταιρισμόν.

Προς παράτασιν έκκαθαρίσεως ύποθέσεων δύναται να συνέκτωσι μέλας δικαιοπραξίαις.

Άρθρον 65.

Οι έκκαθαριστάι έχουσι πάντα τό δικαιώματα και καθήκοντα των μελών της διοικήσεως και ύπόκεινται εις την έποπτείαν του εποπτικού συμβουλίου.

Άμα τή ενάρξει της έκκαθαρίσεως και κατόπιν κατόπιν συντάσσουσιν έσολογισμόν. Τόν έσολογισμόν γνωστοποιούσι εις τό Ειρηνοδικείον και τό Υπουργείον της Έθν. Οικονομίας.

Άρθρον 66.

Η διανομή της περιουσίας εις τους συνεταιριστάς δέν δύναται να γίνη πρό της άποσβέσεως ή καλύψεως των χρεών, ουδέ πρό της παρελεύσεως έτους από της κατά το άρθρον 62 γενομένης προσκλήσεως των δανειστών.

Έάν δι' ή άπαιτήσις είναι επίδικος ή μη ληξιπρόθεσμος, ή διανομή δέν δύναται να γίνη πριν ή δοθῆ άσφάλεια εις τον δανειστήν.

Άρθρον 67.

Η διανομή της περιουσίας, μετά της άποπληρωμένη των έταιρικών μεριδίων, γίνεται κατά κεφαλάς μεταξύ των υπαρχόντων κατά την διάλυσιν συνεταιριστών και των έξελθόντων κατά τό τελευταίον έτος, ήρ' όσον εν τώ καταστατικώ δέν άποκαλείται ή διανομή ή δέν όρίζεται άλλος τρόπος αυτών.

Άρθρον 68.

Έάν ή καθαρή περιουσία συμφορώνς προς τό καταστατικόν παραμείνη άδικνήμητος, ουδέ περιέρχεται εις φυσική ή νομικών τι πρόσωπων προς άριστέρον σκοπόν, περιέρχεται εις τό ύπάρχον τυχόν των συνεταιρισμών Έκκαθαριστήν ή Κεντρικόν Ταμείον ή Τράπεζαν των συνεταιρισμών, όπως έχη συμφουρηθή υπό των συνεταιριστών και ίδις προς σύστημα παρεμφορέως προς τον διαλυθέντα εις τον αυτόν τόπον συνεταιρισμού. έλλείψει τοιούτου Ταμείου ή Τράπεζας περιέρχεται εις τον έθμον ή την κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού, και διατίθεται εις κοινωφελείς σκοπούς.

Άρθρον 69.

Τά βιβλία και έγγραφα του συνεταιρισμού παραδίδονται μετά τό πέρας της έκκαθαρίσεως εις τό Ειρηνοδικείον της έδρας του συνεταιρισμού, ένθα κρατούνται επί δεκαετίαν προσητά εις τους ένδιαφερούμενους.

Άρθρον 70.

Τὰ εισπραττόμενα υπό των εκκαθαριστών ποσά κατατίθενται εις Τράπεζαν ή ταμείον συνεταιρισμών ή, τοιούτων μη υπάρχόντων, εις την Έθνικήν Τράπεζαν ή εις δημόσιον ταμείον.

Άρθρον 71

Εάν δανεσται γνωστοί εις τους εκκαθαριστάς δέν προσεγγύνουν τὰς άπαιτήσεις των πρό της διανομής, τó αναλογίον αύτοις μέρος εκ του ενεργητικού κρατείται κατά τó άρθρ. 70 μόνον επί τριετίαν μετά την πάροδον της όποιας παραγράφου ή άξίωσής των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Πτώχευσις και πρόληψις αύτης.

Άρθρον 72.

Αί περί πτωχεύσεως διατάξεις του Έμπορικού Νόμου έχουν εφαρμογήν και επί των συνεταιρισμών, εφ' όσον δέν ρηθισκούνται υπό του παρόντος νόμου.

Άρθρον 73.

Ο συνεταιρισμός κηρύσσεται εις πτώχευσιν κατ' άλλην οιοδήποτε ενδιαφερομένου, ή και εξ έπαγγελματός υπό του Ειρηνοδικείου της έδρας αυτού, εάν παύση τὰς πληρωμάς των χρεών αυτού, ή εάν τó παθητικόν υπερβίη, κατά τó εν τρίτον, τó ενεργητικόν.

Η πτώχευσις πάντως δέν κηρύσσεται πριν ή άποδύ μετά ή κατά των συνεταιρών έκτελέσεισ συμρώνως πρός τó άρθρον 77.

Ο διαλυθείς συνεταιρισμός κηρύσσεται εις πτώχευσιν μόνον εφ' όσον δέν συνετελέσθη ή διανομή.

Άρθρον 74.

Η διοίκισις ή οι εκκαθαριστάί όφείλουν, εϋθός ως ειρήνη ή κατά τó προηγούμενον άρθρον υπερχρέωσις, να σηματούησούν τὰς πληρωμάς άμειλιητί και να υποβάλλωσιν εις τó Ειρηνοδικείον αίτησιν περί κηρύξεως πτωχεύσεως. Επίσης όφείλουν οι αύτοί ή, έλλείψει αύτων, τó εποπτικόν συμβούλιον, ή ο ειρηνοδικής να συγκαλέσθ τήν συνέλευσιν των συνεταιρών.

Άρθρον 75.

Η διοίκισις ή τó εποπτικόν συμβούλιον ή οι εκκαθαριστάί, ή, έλλείψει αύτων, ο ειρηνοδικής, υποβάλλουν εις τήν συνέλευσιν των ίσολογισμών και έκθεσιν περί της περιουσιακής καταστάσεως του συνεταιρισμού, προσκαλοϋσιν δέ πάντας τους συνεταιρίους, όπως, πρός πρόληψιν της πτωχεύσεως, καταβάλλωσιν εντός 15 ήμερών από της προσκλήσεως :

α) Τό εκ της μερίδος αύτων καθυστερούμενον τυχόν ποσό.

β) Συμπληρωτικόν εισφοράν, αναλόγως της εν τώ καταστατικώ όρισθείσης εϋθύνης αύτων (άρθρον 5, κριθ. 7, άρθρον 22), επί τής βάσει καταρτιζομένου υπό της διοικήσεως πίνακος.

Η δεκαπενθήμερος προθεσμία δύναται να παραταθ ή' ουσιώδεις λόγους μέχρις ενός επί πλέον μηνός.

Άρθρον 76.

Εάν τó καταστατικόν δέν όρίξη άλλον τρόπον καταλογισμού της συμπληρωτικής εισφοράς, ο καταλογισμός γίνεται κατά κεφαλάς, και όλη άπεριόριστος μόν μέχρι κάλυψης των χρεών, προκειμένου περί συνεταιρισμού με άπεριόριστον εϋθύνην, μέχρι δέ του κατά τó καταστατικόν συνολογηθέντος όρίου της εϋθύνης των συνεταιρών, προκειμένου περί συνεταιρισμού με περιορισμένην εϋθύνην.

Τό ποσόν της συμπληρωματικής εισφοράς καθορίζεται

κατά τρόπον, όστε εάν τινες εκ των συνεταιρών δέν δύνανται να πληρώσουν τó μέρος τó βαρύνον αύτούς να αναπληρωθ ή εκ του ποσού των συμπληρωματικών εισφορών των λοιπών.

Άρθρον 77.

Πάρελθούσης της κατά τó άρθρον 75 προθεσμίας ο πίναξ των συμπληρωτικών εισφορών υποβάλλεται εις τó Ειρηνοδικείον, όπως κηρυχθ έκτελεστός.

Τό Ειρηνοδικείον καλεί τους καταλογιζομένους συνεταιρίους, όπως εντός προθεσμίας 15 ήμερών υποβάλλωσιν τὰς αντίρρήσεις των, εφ' όν γίνεται συζήτησις εκ των ένόντων μεταξύ των αντίλογόντων συνεταιρών και της διοικήσεως ή και των δανειστών, προσκαλουμένων διά δημοσιεύσεως εν τώ τύπω ή δι' ιδιαιτέρων προσκλήσεων, ή και διά τοιχοκολήσεως εις κεντρικά μέρη, κατά της περιστάσεως.

Παρελθούσης άπράκτου της ταχθείσης προθεσμίας, επικυρώνται ο πίναξ, κηρυσόμενος άνεκκλήτως έκτελεστός. Η επί των αντίρρήσεων άπόφασις επικυρωθ ή τραπεζοιστή των πίνακα, κηρύσσουσα αύτόν έκτελεστόν. Κατά της έκτελέσεως δέν παρέχεται άναστολή.

Άρθρον 78.

Τά κατά τó άρθρον 75 και 77 εισπραττόμενα ποσά κατατίθενται κατά τó άρθρον 70.

Άρθρον 79.

Τό Ειρηνοδικείον διά τήν διαδικασίαν της πτωχεύσεως διορίζει ένα σύνδικον και εκ του καταλόγου των πιστωτών τρεις, όν οι δύο είναι εκ των μεγαλύτερων πιστωτών. Εφ' όσον οι πιστωταί είναι λιγώτεροι των τριών, διορίζεται εις, ο μεγαλύτερος. Οι όυτω διορισθέντες πιστωταί άποπέλοϋσι τήν έπιτροπήν των πιστωτών.

Ο ειρηνοδικής εκπληρωθ χρέη εισηγητού.

Η έπιτροπή των πιστωτών παρακολουθεί τήν διαχείρισιν του συνδίκου, άνακερρομένη πρός τον ειρηνοδικην και γνωμοδοτούσα εφ' όν ζητημάτων έρωτάται ύπ' αυτού, άπορίνεται δέ κατά πλειοψηφίαν προκειμένου περί έκποιήσεως περιουσίας του συνεταιρισμού.

Άρθρον 80.

Αμα τή κηρύξει της πτωχεύσεως αίτήται του συνδίκου ή της έπιτροπής των πιστωτών ή της διοικήσεως του συνεταιρισμού ο ειρηνοδικής συγκαλεί τους πιστωτάς πρός συμβιβασμόν.

Της συνελεύσεως προεδρεύει ο ειρηνοδικής. Περί της επικυρώσεως του συμβιβασμού διαζεί το Πρωτοδικείον.

Άρθρον 81.

Τήν άμοιβήν του συνδίκου, προτάσει του εισηγητού, κανονίζει ο πρόεδρος των Πρωτοδικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Ποινικά, γενικά, μεταβατικά διατάξεις.

Ενισχύσεις.

Άρθρον 82.

Μίλη του διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου ή εκκαθαριστάί, εάν εκ προθέσεως ελάπτουν τὰ συμφέροντα του συνεταιρισμού, τιμωρούνται με φυλάκισιν μέχρις ενός έτους, ή με χρηματικόν ποινήν μέχρι χιλίων δραχμών, ή με άμφοτέρως τὰς ποινάς ταύτας, εφ' όσα δέν συντρέχη άλλη βαρύτερα κολάσιμος παράστις.

Οι αύτοί τιμωρούνται με τήν αύτην ποινήν, εάν εις τὰς άνακοινώσεσι και γνωστοποιήσεσι, της όποιος άπευθύνουν πρός τὰς δημοσίας άρχάς, κείνουν εν γνώ-

σει ψευδείς δηλώσεις, ή εις τας εκθέσεις και καταστάσεις περί της περιουσίας του συνεταιρισμού ή των συνταίρων, ή του ποσού της ετήσιας τούτων, ή κατά την έννοιαν της συνελθούσης προορισμένη έκθεσιν, ή κατά την έννοιαν πρακτικών περιπτώσεων εν γνώσει ψευδή πράγματα ως αληθή.

Οι αυτοί τιμωρούνται με πρόστιμον ή κράτησιν ή αμφοτέρως τας ποινάς ταύτας εάν δεν συμμορφώνται προς τας διδόμενας αυτούς συμφώνως προς τους νόμους και το καταστατικόν διαταγές του Υπουργείου της Έθν. Οικονομίας, και 2) εάν παραβιάζουν την διάταξιν του άρθρου 6.

Η διάταξις του άρθρου 202 του Ποινικού Νόμου εφαρμόζεται και επί συνεταιρισμού.

Άρθρον 83.

Με φυλάκισιν μέχρις έξι μηνών ή με χρηματικὴν ποινὴν μέχρι χιλίων δρα. ή με αμφοτέρως τὰς ποινὰς ταύτας τιμωροῦνται ἐργοδότηι, ἐμποροί, βιομηχανοί, κεφαλαιοῦχοι ή ἄλλα πρόσωπα, εάν ἐξ ἴθιου συμφέροντος ἐπιβλήσονται παρεκάλουον ή ὑποσθῆποτε ἀποτρέπουον τινὰ νὰ γίνῃ συνεταιρισμὸς συνεταιρισμοῦ, ή ἐπιχειροῦν νὰ ἐξαγαγῶσιν ή παραπέσωον συνταίρων ν' ἀποχωρήσῃ του συνεταιρισμοῦ, ή τέλος μετατρέγουται ἀθέμιτα μέσα, δυνάμει νὰ ἐπιφέρουον διάλυσιν, διάσπασιν ή ἄλλην τινὰ βλάβην εἰς συνεταιρισμὸν.

Με πρόστιμον ή με κράτησιν ή αμφοτέρως τὰς ποινὰς ταύτας τιμωροῦνται συνταίροι, οἵτινες ἀντὶ παρασχεθεῖσιν ή ὑποχρεθεῖσιν αὐτοῖς ἀμοιβῆς ή οἰωνθῆποτε ἀρέλους δικηθέντων τὴν ἐν τῇ συνελθούσῃ φήροντων.

Με φυλάκισιν ἐνδὸς μέχρι τριῶν μηνῶν ή με χρηματικὴν ποινὴν ἐκτὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν ή με αμφοτέρως τὰς ποινὰς ταύτας τιμωροῦνται μέλη του Διοικητικοῦ ή του Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἐκκαθαρισταί ή ἄλλα πρόσωπα, ἐντεταλμένα τὸν ἐλεγχον της διαχειρίσεως, εάν ἀξιοῦν ή δέχονται ἄδρα ὑπὸ οἰωνθῆποτε μορφήν πρὸς ἐκπλήρωσιν ή παράλειψιν τῶν καθηκόντων τῶν.

Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν διατάξεων του νόμου 148 της 26 Δεκεμβρίου 1913 «περὶ ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ», στρεφόμενῃν κατὰ συνεταιρισμὸν, ἐκαστεῖ τὴν ἐγγύησιν ή μήνησιν ὁ συνεταιρισμὸς ή ή ένωσις ή ὁ σύνδεσμος, δύναται δὲ οὔτοι ν' ἀσκήσουον αὐτὴν και ὅσκις στρέφεται ή παράβασις κατὰ συνταίρου του συνεταιρισμοῦ.

Άρθρον 84.

Τὰ μέλη του διοικητικοῦ ή του ἐποπτικοῦ συμβουλίου ή οἱ ἐκκαθαρισταί εἶναι ὑπεύθυνοι πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν, πρὸς τοὺς συνταίρους και πρὸς τοὺς δανειστάς διὰ πᾶσαν ζημίαν προκύπουσαν ἐκ της παραβίασεως τῶν διαγραφόμενων ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ή του καταστατικοῦ ή τῶν ἀπορᾶσεων τῶν συνελθούσων καθηκόντων αὐτῶν.

Αἱ ἐντεθεθὲν πηγάζουσαι ἀξιώσεις παραγράφονται μετὰ πενταετίαν.

Άρθρον 85.

Δύο ή πλείονες συνεταιρισμοί δύνανται νὰ ἐνώωνται εἰς ένωσιν ή σύνδεσμον ή κεντρικοὺς συνεταιρισμοὺς διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῶν κοινῶν αὐτῶν συμφερόντων ή διὰ τὴν προαγωγήν τῶν οικονομικῶν αὐτῶν συμφερόντων. Οἱ ένωόμενοι συνεταιρισμοί διατηροῦσι τὴν αὐτοτέλειάν των.

Αἱ ένώσεις αὐταί ὑπάγουσι εἰς τὰς διατάξεις του παρόντος νόμου, ἐφ' ὅσον ἀποτελοῦσι συνεταιρισμὸν, ὡς μέλη δὲ του Διοικητικοῦ και του Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου αὐτῶν ἐκλεγόνται μέλη ἀνήκοντα εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς αὐτὰς συνεταιρισμοὺς.

Αἱ ένώσεις ἐκασθεσον ἐποπτεῖαν και ἐλεγχον ἐπὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς συνεταιρισμῶν (άρθρ. 88).

Δύνανται πρὸς τούτοις νὰ ἐνώωνται περαιτέρω δύο πλείονες ένώσεις εἰς κεντρικὸν σύνδεσμον.

Άρθρον 86.

Τὰ καταστατικὰ ή ἄλλα πράξεις ή ἐγγράφα, αἰτήσεις και τὰ ἐγγράφα τῶν συνεταιρισμῶν ή ένώσεων αὐτῶν πρὸς τὰς διοικητικὰς και δικαστικὰς ἀρχάς, πάντα τὰ βιβλία αὐτῶν, αἱ ὑπ' αὐτῶν λαμβανόμενα ή διδόμενα ἀποδείξεις πληρωμῆς, τὰ ἐγγράφα, γραμμᾶτα και συναλλαγματικὰ, τὰ ἐκδιδόμενα διὰ συναλλαγὰς μεταξὺ τῶν συνεταιρισμῶν και τῶν ἑταίρων, ἐπίσης τὰ πληρεξούσια ἀντίγραφα ἐξ οἰωνθῆποτε ἐγγράφων, δικόγραφα δικῶν ή ἐκτελέσεων, ἀπορᾶσεις ή ἄλλα ἐγγράφα τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων διαδικασιῶν, συντήσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

Διὰ Β. Δικτάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἐπὶ της Ἐθνικῆς Οικονομίας και της Δικαιοσύνης Υπουργῶν, ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν γραμμῶν και ἀντιγραφοικῶν δικαιωμάτων.

Η πρὸς τὰς δημοσίας ή δημοτικὰς ή κοινοτικὰς ἀρχὰς ταχυδρομικὴ ή τηλεγραφικὴ ἀλληλογραφία τῶν συνεταιρισμῶν ή ένώσεων διαβιβάζεται ἀτελῶς.

Τὰ ἐμπορικὰ ή βιομηχανικὰ αὐτῶν σήματα κατατίθενται ἀτελῶς.

Οἱ εἰς κοινότητα ἐδραζόμενοι συνεταιρισμοί, αἱ Ένώσεις αὐτῶν και τὰ Κεντρικὰ Πιστωτικὰ Ταμεία τῶν συνεταιρισμῶν ἀπαλλάσσονται παντὸς δημοσίου ή δημοτικού φόρου εἰσδημίας, ἐπιτηδεύματος ή ἄλλου ἐπὶ τῶν ἑταίρειῶν, φόρου οἰκοδομῶν, φορολογίας κληρονομιῶν, δωρεῶν ή κληροδοσιῶν.

Δύνανται ἐπίσης ν' ἀπαλλάσσωνται ἐν ὅλῳ ή ἐν μέρει διὰ Β. Δικτάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει του Υπουργοῦ της Ἐθνικῆς Οικονομίας και τῶν ἀρμοδίων Υπουργῶν τῶν Οικονομικῶν ή τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπὸ ἄλλων δημοσίων, δημοτικῶν ή κοινοτικῶν φόρων ή δασμῶν ἐπὶ τῶν ἐκχωρημένων ή εἰσχωρημένων ὑπ' αὐτῶν προϊόντων ή ἄλλων ἀντικειμένων. Τὸ Β. Διάταγμα δύναται ν' ἀνακαλήται ή τροποποιήται προτάσει τῶν αὐτῶν Υπουργῶν.

Άρθρον 87.

Δύνανται νὰ διορίζεται ὑπὸ συνταίρων διὰ συμβολαιογραφικοῦ πληρεξουσίου εἰς ή πλείονες συνταίροι, ὅπως ἐνεργήσωσι αὐτοὶ ἴδιον ὀνόματι αὐτοπροσώπως ή δι' ἀντιπροσώπου διὰ λογαριασμῶν τῶν διορισάντων, ὑπὲρ και κατὰ τῶν ὁποίων ἰσχύει τὸ ἀποτέλεσμα της ἐνεργείας.

Όλοι αἱ δικαί τῶν συνεταιρισμῶν εἰσάγονται πρὸς αὐτῶν ὡς κατατελούουσαι και δικάζονται μετὰ προθεσμίων τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ της ἐπιδόσεως, παρεκτενομένην λόγῳ ἀποστάσεως, χωρὶς νὰ εἶναι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη πράξεως προτιμήσεως.

Άρθρον 88.

Διὰ τοὺς ἀγγραμμάτους ἑταίρους δύνανται νὰ ὑπογράφουον πᾶσαν δήλωσιν της βελήσεως αὐτῶν πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν, ή ἐν σχέσει πρὸς αὐτόν, δύο ἐγγράμματοι ἑταίροι, ὧν τὴν ὑπογραφήν βεβαιῶ ένώσιον του ἀγγραμμάτου ἐν μίσει του διοικητικοῦ συμβουλίου ή ὁ πρόεδρος της κοινότητος ή ὁ δήμαρχος.

Άρθρον 89.

Τὸ Δημοσίον, οἱ Δῆμοι και αἱ Κοινότητες δύνανται νὰ προμηθεύωνται τὰ ἀναγκαζόμενα εἰς αὐτὰ προϊόντα και εἶδη ἀπὸ συνεταιρισμοὺς παράγοντας ή πωλοῦντας αὐτὰ.

και άνω δημοσίου συνταξιοδοτού. Κατά πάσαν περίπτωσιν προτιμούνται εν ίσότητι προσφορές οι συνταξιοδοτού, μη υποχρεούμενοι εις προκαταβολήν δι' εγγύησιν, αντικαταστήσαντες διά τής κράτησεως 10 % εκ του ποσού των ενταλαμάτων των προς πληρωλήν αυτών εκδοθημένων υπό τής αρμοδίας αρχής, ήτις κράτησις επιστρέφεται μετά τήν πλήρη εκπληρωσιν τών υποχρεώσεων του συνταξιοδοτού προς τήν Δημόσιον ή τών δήμων ή τήν κοινότητα.

Άρθρον 90.

Τό Υπουργείον τής Εθνικής Οικονομίας διαργανώνει κατ' έτος σειράν μαθημάτων περι συνταξιοδοτού διδουμένων υπό δημοσίων υπαλλήλων ή και ιδιωτών. Εις τή μαθήματα ταύτα δύνανται να συμμετάσχουν διδάσκαλοι δημοτικών ή άλλωνικών σχολείων άγροτικών περιφερειών, μετά γνώμη του άρμοδιου Επιθεωρητού τής Εκπαιδεύσεως ή και άλλου πρίσωπα. Εις τούς διδασκάλους δύνανται μετά σύμφωνον γνωμοδότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπουργείου, να παρασχεθή άποζημίωσις διά τόν χρόνον τής σειράς των μαθημάτων τούτων μέχρι 15 δραχμών καθ' ήμέραν και τό πολύ επί τριάκοντα ήμέρας· ο άποζημίωσις δέν δύνανται να είναι άνωταρος των τριάκοντα κατ' έτος.

Ο Υπουργός τής Εθν. Οικονομίας δύνανται να προσλάβουν μετά διαγωνισμών πάντα τό πολύ κατ' έτος και όχι πλείονας των δέκα εν συνόλω πτυχιούχους τής Νομικής ή Εμπορικής Σχολής, έφ' όσον ύφίσταται ανάγκη, όπως χρηματοδοτή τούτους ως περιοδούσους προς διάδοσιν, καθόδησιν και εποπτεία των συνταξιοδοτού. Ο αριθμός των προσλαμβανομένων όρίζεται υπό του Υπουργού, μετά συμφώνου περι τής ανάγκης τής προσλήψεως γνωμοδοτήσεως του άρμοδιου τμηματάρχου και επιθεωρητού και του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπουργείου. Η πρόσληψις γίνεται δι' ειδικής μετά τών επιτυχηάντων εν τή διαγωνισμώ συμβάσεως, επί μηνιαία μισθώ μέχρι δικοσίων γνωστών δραχμών επί τριετία, μετά τήν λήξιν τής οποίας επιστρέφεται, μετά σύμφωνον γνωμοδότησιν του διοικητικού συμβουλίου του Υπουργείου, άνατίωσις τής συμβάσεως.

Αι άπαιτούμεναι διατάξεις διά τήν εκτέλεσιν του παρόντος άρθρου όρίζονται διά Β. Διατάγματος.

Άρθρον 91.

Εις διδασκάλους, ή άλλα εκτός τής αρμοδίας ύπηρεσίας διατελούντα πρόσωπα, ιδρύοντα βιωσίμους συνταξιοδοτού ή καθοδηγούντα αυτούς και επιστατούντα εις τήν είδικον λειτουργίαν αυτών, δύνανται να παρέχονται υπό του Υπουργού τής Εθν. Οικονομίας, μετά ήτιολογημένην γνώμη του επιθεωρητού, πρότασιν του άρμοδιου τμηματάρχου και σύμφωνον γνωμοδότησιν του διοικητικού συμβουλίου του Υπουργείου, χρηματική άμοιβή τριάκοντα μέχρι τριακοσίων δραχμών εις έταστον.

Τό ποσόν τής άμοιβής όρίζεται αναλόγως τής σημασίας και τής οργανώσεως του συνταξιοδοτού και τής ύπερ αυτού δράσεως του λαμβάνοντος τήν άμοιβήν.

Εις τό αύτό πρόσωπον δύνανται να παρασχεθή άμοιβή κατ' επανάληψιν, αλλά μετά τριετίαν από τής τελευταίας χρηρήσεως.

Άρθρον 92.

Τό Υπουργείον τής Εθν. Οικονομίας δύνανται να προμηθεύονται και χρηρογή εις τούς συνταξιοδοτού λογιστική

βιβλία δωρεάν, ή επί τιμήματι ίση προς τήν δαπάνην τής αγοράς ή και μικροτέρω.

Η κατ' τόν νόμον Γ'ηΙΘ' τής 26 Αυγούστου 1911 περί προμηθείας υπό του Κράτους και παροχής εις τούς χωρικούς γεωργικών ειδών, ως έτροποποιήθη διά του νόμου υπ' αριθ. 98 τής 18 Δεκεμβρίου 1913, προμηθεία γεωργικών ειδών προς συνταξιοδοτού, δόναται να γίνεται και επί πιστώσει του τμημάτος, καθ' ός όρους όρίζει Β. Διατάγμα.

Άρθρον 93.

Διά Β. Διατάγματος, προκαλουμένου υπό των Υπουργών επί τής 199. Οικονομίας και τής Δικαιοσύνης, δύνανται να αντικατασταθούν τά άρθρα 2, 3, 4 έδ. 1 και άρθρον 9 διά των εξής:

α' Άρθρον 2. Προς σύστασιν συνταξιοδοτού άπαιτείται όπως τό καταστατικόν 1) συναρθή εγγράφως μεταξύ επτά τουλάχιστον προσώπων, μη άπαιτούμενον τύπου τινός, και 2) εγγραφή, υποβαλλόμενον εν πρωτότυπω, υπό του Ειρηνοδικείου, εις τήν περιφέρειαν του όποιου ιδρύεται ο συνταξιοδοτού.

Τό Ειρηνοδικείον κρίνει τήν κατ' τούς νόμους (ίδιαι άρθρον 1 και 5 παρόντος νόμου) σύνταξιν του καταστατικού και τροποποιεί αυτό, έφ' όσον αντίκειται εις τούς νόμους.

Κατά τής άποφάσεως του Ειρηνοδικείου επιστρέφεται προσηγή εις τό Πρωτοδικείον, λογίζεται δε ως άπόρριψις ή εντός 15 ήμερών από τής υποβολής του καταστατικού μη έγγραφως αυτού, έπιτροπομένης και εν τή περιπτώσει ταύτης προσηγής εις τό Πρωτοδικείον.

Εις τό Ειρηνοδικείον συνοποβάλλεται α') αντίγραφον άκριβές του καταστατικού, ύπερ, βεβαιούμενον υπό του ειρηνοδικείου, πέμπεται παρ' αυτού άμελητί εις τό Υπουργείον τής Εθν. Οικονομίας και δημοσιεύεται τή μερίμνη αυτού όλόκληρον άδαπάνως εις τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως, β') περίληψις του καταστατικού περιέχουσα τούς ουσιώδεις όρους αυτού, ήτις καταχωρείται εις είδικον βιβλίον του Ειρηνοδικείου και δημοσιεύεται διά του τύπου.

Διά Β. Διατάγματος όρίζονται οι άπαιτούμεναι διά τήν εφαρμογήν του παρόντος άρθρου διατάξεις.

α' Άρθρον 3. Από τής εγρήσεως του καταστατικού ο συνταξιοδοτού αποκτ' νομικήν προσωπικότητα.

α' Άρθρον 4. έδ. 1. Τό Ειρηνοδικείον συρράπτει κατ' έτος εις βιβλίον τά κατ' τά άρθρα 2, 9, 35 και 58 καταστατικά, εγγραφα και γνωστοποιήσεις και καταρτίζει εύρετήριον αυτών.

α' Άρθρον 9. Πάσιν μεταβολή του καταστατικού άπαιτείται προς τούτους να εγγραφή υπό του Ειρηνοδικείου, εφαρμοζόμενον και ενταύθα αναλόγως του άρθρου 2.

Διά του αυτού ως άνω Β. Διατάγματος θέλει όρισθ' ότι άπαλείφονται εκ των άρθρων 35 και 58 αι λέξεις και εις τό Υπουργείον τής Εθν. Οικονομίας.

Άρθρον 94.

Ανεξαρτήτως τής κατ' τό άρθρον 56 περιπτώσεως συνταξιοδοτού αποκλίτων του κατ' τό άρθρον 1 σκοπού στερείται τών κατ' τάς διατάξεις των άρθρων 86, 89 και 92 παρεχομένων πλεονεκτημάτων τας σχετικές άμισθητήσεως κρίνουσι αι άμοιβίδαι αρχαί, μετά γνώμη του Υπουργείου τής Εθνικής Οικονομίας.

Δέν διέπονται υπό του παρόντος νόμου οι συνταξιοδοτού ή έταρείται άσφαλείας ζωής ανθρώπων.

Ἡ ἔννοια ἀσφάλειας ζωῆς δὲν περιλαμβάνει τὴν ἀσφάλειαν διὰ τὰ ἐξ ἰργασίας ἀτυχήματα.

*Ἀρθρον 95.

Ἐντὸς προθεσμίας ὀριζομένης διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, δημοσιευομένης εἰς τε τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸν τύπον, ὀφείλει πᾶς ὀρισταίμενος συνεταιρισμὸς δι' ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεώς του, λαμβανομένης κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων συνταίρων, νὰ προσπαρῶσθῃ τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν παρόντα νόμον καὶ ὑποβάλλῃ αὐτὸ ἀρμεδίως πρὸς ἔγκρισιν.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡ-

μῶν σήμερον κωρωθεὶς δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1914.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Κ. Δ. ΡΑΚΤΙΒΑΝ

Ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν

καὶ τῆς Δημοσίας

Ἐκπαιδεύσεως

Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1915.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Κ. Δ. ΡΑΚΤΙΒΑΝ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Α. Ν. ΔΙΟΜΗΔΗΣ

Ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας

ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΟΜΟΣ 1667/1986 “Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις”

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1.

1. Αστικός συνεταιρισμός είναι εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία, χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

2. Οι συνεταιρισμοί είναι ιδίως παραγωγικοί, καταναλωτικοί, προμηθευτικοί, πιστωτικοί, μεταφορικοί και τουριστικοί.

Στις δραστηριότητες των συνεταιρισμών περιλαμβάνονται ιδίως:

α) Η κοινή οργάνωση παραγωγής.

β) Η προμήθεια αγαθών για την κάλυψη επαγγελματικών, βιοτικών και άλλων αναγκών των μελών τους.

γ) Η παροχή στα μέλη τεχνικής ή οργανωτικής βοήθειας για την αύξηση ή βελτίωση της παραγωγής τους.

δ) Η μεταποίηση ή διάθεση προϊόντων των μελών τους.

ε) Η παροχή δανείων, εγγυήσεων, ασφαλειών ή άλλων οικονομικών διευκολύνσεων στα μέλη τους.

στ) Η επαγγελματική, συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση.

ζ) Η ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών.

3. Για τη σύσταση συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού που υπογράφεται από δεκαπέντε τουλάχιστον πρόσωπα και καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός

σύμφωνα με την παράγραφο 6 αυτού του άρθρου. Αν πρόκειται για καταναλωτικό συνεταιρισμό το καταστατικό υπογράφεται από εκατό τουλάχιστον πρόσωπα.

4. Το καταστατικό πρέπει να περιέχει:

α) Την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό του συνεταιρισμού. Ως έδρα του συνεταιρισμού ορίζεται δήμος ή κοινότητα.

β) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση των ιδρυτικών μελών.

γ) Τους όρους εισόδου και εξόδου των μελών.

δ) Την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων.

ε) Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας.

στ) Τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής που θα μεριμνήσει για την έγκρισή του και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του συνεταιρισμού.

5. Η επωνυμία του συνεταιρισμού ορίζεται από το σκοπό του, το είδος του συνεταιρισμού και την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων. Ονόματα συνεταίρων ή τρίτων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία του συνεταιρισμού.

6. Ο ειρηνοδίκης με πράξη του διατάσσει ή αρνείται την καταχώρηση του καταστατικού μέσα σε δέκα ημέρες από την κατάθεσή του. Ο ειρηνοδίκης αρνείται την καταχώρηση όταν λείπουν τα απαραίτητα στοιχεία του καταστατικού ή τούτο περιέχει διατάξεις αντίθετες σε κανόνες αναγκαστικού δικαίου ή στα χρηστά ήθη. Στην περίπτωση αυτή καλεί με πράξη του την προσωρινή διοικητική επιτροπή και της υποδεικνύει τις απαραίτητες διορθώσεις. Κατά της πράξης του ειρηνοδίκη που αρνείται την καταχώρηση η προσωρινή διοικητική επιτροπή δικαιούται να ασκήσει προσφυγή, κατά το άρθρ. 791 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στο μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας που είναι η έδρα του συνεταιρισμού. Ύστερα από την καταχώρηση, ο γραμματέας του ειρηνοδικείου υποχρεούται μέσα σε 30 ημέρες να στείλει αντίγραφο του καταστατικού με την ημερομηνία καταχώρησης και τον αριθμό μητρώου στο δήμο ή την κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού, στη νομαρχία και στην Υπηρεσία Συνεταιρισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

7. Από την κατά την προηγούμενη παράγραφο καταχώρηση ο συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

8. Προβολή ακυρότητας σχετικά με τη σύσταση του συνεταιρισμού επιτρέπεται μόνο με αγωγή, που ασκείται μέσα σε δύο μήνες από τότε που ο ενάγων έλαβε γνώση της καταχώρησης και πάντως όχι αργότερα από έξι μήνες ύστερα από την καταχώρηση.

Άρθρο 2.

1. Μέλη του συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν ενήλικοι εφ' όσον δεν τελούν υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη και συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του καταστατικού.

2. Δήμοι, κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μπορούν να γίνουν μέλη του συνεταιρισμού αν το προβλέπει το καταστατικό.

3. Δεν μπορεί να γίνει μέλος του συνεταιρισμού όποιος μετέχει σε άλλο συνεταιρισμό, που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό.

4. Για να γίνει κάποιος μέλος του συνεταιρισμού μετά τη σύστασή του απαιτείται να υποβάλλει, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού, γραπτή αίτηση προς το διοικητικό συμβούλιο που αποφασίζει για την αποδοχή της στην πρώτη του συνεδρίαση.

Η εγγραφή των νέων μελών εγκρίνεται από την επόμενη γενική συνέλευση. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται από την απόφαση αποδοχής της αίτησης από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Η συμμετοχή των νέων μελών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και η δυνατότητα ανάδειξής τους σε όργανα που προβλέπει ο νόμος αυτός επιτρέπεται μετά την έγκριση εγγραφής από τη γενική συνέλευση. Η ίδια γενική συνέλευση αποφασίζει για τις αιτήσεις εγγραφής των μελών, που δεν έγιναν δεκτές από το διοικητικό συμβούλιο.

6. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης κοινοποιείται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη των εργασιών της στον ενδιαφερόμενο. Κατά της απόφασης επιτρέπεται προσφυγή στο ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός, μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίησή της. Το ειρηνοδικείο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του ειρηνοδικείου υπόκειται μόνο σε έφεση που ασκείται στο μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου εδρεύει ο συνεταιρισμός μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης και εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

7.Ο συνεταίρος μπορεί να αποχωρήσει από το συνεταιρισμό με γραπτή δήλωσή του που υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο τρεις μήνες τουλάχιστον πριν από το τέλος της οικονομικής χρήσης. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ελάχιστο χρόνο παραμονής του συνεταίρου στο συνεταιρισμό, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια.

8.Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 5 παράγραφοι 4 και 6, εδάφ. 2, ο συνεταίρος μπορεί να αποκλειστεί από το συνεταιρισμό στις περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό ή αν, από παράβαση των υποχρεώσεών του, βλάπτονται τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Ο αποκλεισμός γνωστοποιείται με κοινοποίηση αποσπάσματος της απόφασης της γενικής συνέλευσης που περιέχει και τους λόγους αποκλεισμού. Μέσα σε δύο (2) μήνες από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης ο συνεταίρος μπορεί να προσφύγει στο ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός. Στην περίπτωση αυτήν ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου αυτού. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται από την ημέρα που δημοσιεύεται η τελεσίδικη απόφαση που απορρίπτει την προσφυγή ή από την ημέρα που έληξε άπρακτη η προθεσμία.

9.Στο συνεταίρο που αποχωρεί ή αποκλείεται από το συνεταιρισμό αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα που εισέφερε το αργότερο τρεις μήνες από την έγκριση του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση ή ο αποκλεισμός.

Άρθρο 3.

1.Κάθε συνεταίρος εγγράφεται για μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα που καθορίζεται από το καταστατικό. Αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, η εισφορά της συνεταιριστικής μερίδας γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την καταχώρηση του συνεταιρισμού ή από την εγγραφή του συνεταίρου.

2.Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους.

3. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνέταιρο έως πέντε προαιρετικών μερίδων έκτος από την υποχρεωτική μερίδα. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνεταίρο μέχρι εκατό προαιρετικών μερίδων και μπορεί να ορίζει χωρίς περιορισμό τον αριθμό των προαιρετικών μερίδων που μπορούν να αποκτήσουν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής.

4. Η συνεταιριστική μερίδα μεταβιβάζεται μόνο σε συνεταίρο. Η μεταβίβαση της συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο γίνεται μόνο ύστερα από συναίνεση του διοικητικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο αρνείται τη μεταβίβαση, εφ' όσον στο πρόσωπο του τρίτου δεν συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την είσοδο του συνεταίρου κατά το άρθρο 2 παρ. 1. Η μεταβίβαση γίνεται με γραπτή συμφωνία και συντελείται με την καταχώρησή της στο μητρώο κατά το άρθρο 1 παρ. 3.

5. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση για χρέη των συνεταίρων προς τρίτους: α) η συνεταιριστική μερίδα και β) τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στο συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία.

Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του συνεταιρισμού ως τρίτου: α) χρημάτων, που έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του και β) απαιτήσεων για παροχές σε παροχές σε είδος του συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

Άρθρο 4.

1. Η συνεταιριστική μερίδα δεν κληρονομείται ούτε κληροδοτείται, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Ο συνεταίρος που πέθανε διαγράφεται στο τέλος της χρήσης. Έως τότε οι κληρονόμοι του υπεισέρχονται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού. Σε περίπτωση που οι κληρονόμοι δεν αποκτούν την ιδιότητα του συνεταίρου, τους αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα που είχε εισφέρει ο κληρονομούμενος υπολογιζομένης της αξίας της σε πραγματικούς όρους.

2. Ο συνεταίρος συμμετέχει στη γενική συνέλευση με μία μόνο ψήφο ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτει. Ο συνεταίρος έχει δικαίωμα να ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού και να παίρνει αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης, του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Ο συνεταίρος έχει δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 και στο προϊόν της εκκαθάρισης ανάλογα με τις συνεταιριστικές του μερίδες.

3. Κάθε νέος συνεταίρος υποχρεούται να καταβάλει, εκτός από το ποσό της μερίδας του και εισφορά ανάλογη προς την καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης. Η εισφορά αυτή φέρεται σε ειδικό αποθεματικό. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς το καταστατικό μπορεί να ορίζει καταβολή μικρότερης εισφοράς. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι συνεταίροι υποχρεούνται να καταβάλουν ορισμένο χρηματικό ποσό για την κάλυψη ζημιών του συνεταιρισμού. Το ποσό

αυτό καταβάλλεται όταν το αποθεματικό είναι ανεπαρκές για την κάλυψη ζημιών και ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης. Ο συνεταίρος έχει υποχρέωση να συμμετέχει και να συνεργάζεται στη λειτουργία του συνεταιρισμού και να μην προβαίνει σε ενέργειες που βλάπτουν τα συμφέροντα του συνεταιρισμού.

4.Ο συνεταίρος ευθύνεται εις ολόκληρον για τα χρέη του συνεταιρισμού έναντι των τρίτων, είτε απεριόριστα (συνεταιρισμός απεριόριστης ευθύνης) είτε ως ένα ορισμένο χρηματικό ποσό που ορίζεται από το καταστατικό (συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης) και είναι ίσο ή πολλαπλάσιο της αξίας κάθε συνεταιριστικής μερίδας. Η ευθύνη του συνεταίρου υφίσταται και για τα χρέη που είχαν δημιουργηθεί πριν γίνει μέλος και δεν περιλαμβάνει τα χρέη που δημιουργήθηκαν μετά την έξοδό του. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μετά παρέλευση ενός έτους από την έξοδο του συνεταίρου ή από την περάτωση της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης.

Άρθρο 5.

1. Η γενική συνέλευση του συνεταιρισμού απαρτίζεται από όλα τα μέλη του, που συνέχονται σε τακτική η έκτακτη συνεδρίαση, όπως ορίζει ο νόμος αυτός.

Τα μέλη μετέχουν και ψηφίζουν στη γενική συνέλευση αυτοπροσώπως, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Σε συνεταιρισμούς που έχουν περισσότερα από χίλια μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει γενική συνέλευση από αντιπροσώπους-μέλη του συνεταιρισμού, που εκλέγονται από περιφερειακές συνελεύσεις, ανάλογα με τον αριθμό των συνεταίρων της περιφέρειας. Η περιφέρεια, ο αριθμός των αντιπροσώπων και η διάρκεια της θητείας τους, ο τρόπος άσκησης των αντιπροσωπευτικών τους καθηκόντων και ο τρόπος ανάκλησής τους καθορίζονται από το καταστατικό.

2.Η γενική συνέλευση συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά το έτος ύστερα από πρόσκληση του διοικητικού συμβουλίου και μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει δυνατότητα σύγκλησης της γενικής συνέλευσης δύο φορές το έτος.

3.Η γενική συνέλευση συνέρχεται έκτακτα όποτε τη συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο ή όταν το ζητήσει, ορίζοντας συγχρόνως και το θέμα για συζήτηση, το εποπτικό συμβούλιο ή το 1/10 των μελών του συνεταιρισμού, αλλά όχι λιγότερα από τρία μέλη.

Η πρόσκληση αναγράφει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα συνέλθει η συνέλευση και τα θέματα που θα συζητηθούν.

Η πρόσκληση γνωστοποιείται στους συνεταίρους επτά τουλάχιστον ημέρες πριν από τη μέρα της γενικής συνέλευσης με προσωπικές επιστολές ή με άλλο πρόσφορο μέσο, που ορίζεται από το καταστατικό.

Αν το διοικητικό συμβούλιο δε συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή της αίτησης του εποπτικού συμβουλίου ή των συνεταίρων, τη σύγκληση διατάζει το ειρηνοδικείο ύστερα από αίτησή τους, εκτός αν κρίνει ότι δε συντρέχει λόγος.

Η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίστανται τα μισά τουλάχιστον μέλη του συνεταιρισμού. Αν δεν υπάρχει απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση, στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, εφ' όσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίσταται το ένα πέμπτο τουλάχιστον των μελών του συνεταιρισμού. Αν δεν υπάρξει και πάλι απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης όσα μέλη και αν παρίστανται, ο αριθμός των οποίων στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερος των επτά.

4.Για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη μεταβολή του σκοπού ή της έδρας του συνεταιρισμού, τη μεταβολή του ποσού της συνεταιριστικής μερίδας ή της ευθύνης των συνεταίρων, τον αποκλεισμό του συνεταίρου, την παράταση, τη διάλυση, την αναβίωση, τη συγχώνευση του συνεταιρισμού ή τη μεταβολή του τρόπου διανομής των κερδών και την ανάκληση και αντικατάσταση μελών του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου και των κατά το άρθρο 12 αντιπροσώπων του συνεταιρισμού, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σ' αυτήν τα δύο τρίτα των μελών.

Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς καθώς και σε περιπτώσεις επαναληπτικής ψηφοφορίας σε συνεταιρισμό οποιουδήποτε είδους για λήψη αποφάσεων αυτής της παραγράφου, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον μέλη. 5.Στην αρχή της συνεδρίασης εκλέγεται από τα μέλη ο πρόεδρος και ο γραμματέας της συνέλευσης. Έως την εκλογή του προέδρου τα καθήκοντά του ασκεί ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή, αν αυτός απουσιάζει, ο αντιπρόεδρος ή μέλος του διοικητικού

συμβουλίου ή, αν δεν παραβρίσκεται κανένα, ένα μέλος του συνεταιρισμού που υποδεικνύεται από τη συνέλευση. Ο πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες της συνέλευσης και ο γραμματέας τηρεί τα πρακτικά που υπογράφονται από τον πρόεδρο και από τον ίδιο. Στη συνέλευση μπορεί να παρίσταται αντιπρόσωπος της συνεταιριστικής οργάνωσης ανώτερου βαθμού. Η γενική συνέλευση συζητεί και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Αν παρίσταται το σύνολο των συνεταίρων η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει και για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση αυτή η συζήτηση για τα θέματα αυτά αναβάλλεται υποχρεωτικά αν το ζητήσει το ένα εικοστό των μελών, αλλά όχι λιγότερα από τρία. Η ψηφοφορία γίνεται όπως ορίζει το καταστατικό. Ειδικά για αρχαιρεσίες, παροχή εμπιστοσύνης, απαλλαγή από ευθύνη, έγκριση απολογισμού και ισολογισμού και για προσωπικά θέματα η ψηφοφορία είναι μυστική. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και εποπτικού συμβουλίου δεν έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν στα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους.

6. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψηφισάντων μελών.

Στα θέματα του άρθρου 5 παρ. 4 απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού.

7. Στους συνεταιρισμούς που έχουν πάνω από εκατό μέλη η εκλογή των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου γίνεται με βάση συνδυασμούς υποψηφίων και μεμονωμένες υποψηφιότητες και με το σύστημα της απλής αναλογικής. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τους υποψηφίους οι οποίοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαβητική σειρά.

Το καταστατικό μπορεί να ορίσει ότι οι εκλογές γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι χωριστά για κάθε όργανο.

Κάθε μέλος του συνεταιρισμού ψηφίζει όσους υποψήφιους του συνδυασμού της προτίμησής του επιθυμεί, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των μελών του εκλεγμένου οργάνου, με σταυρό που σημειώνεται δίπλα στο όνομα, κάθε υποψήφιου.

Ψηφοδέλτια, που δεν έχουν σταυρό προτίμησης ή έχουν σταυρούς περισσότερους από τον αριθμό των συμβούλων που θα εκλεγούν, είναι έγκυρα και υπολογίζονται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί προτίμησης.

Οι έδρες του διοικητικού συμβουλίου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου. Το πηλίκο της διαίρεσης και σε περίπτωση ύπαρξης κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο διοικητικό συμβούλιο όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Μεμονωμένος υποψήφιος εκλέγεται μόνο αν λάβει αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων ίσο τουλάχιστο με το εκλογικό μέτρο. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους, που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μία έδρα και συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1/3 του εκλογικού μέτρου κατά τη σειρά του αριθμού των υπολοίπων. Οι έδρες, που μένουν αδιάθετες και μετά την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση. Από κάθε συνδυασμό εκλέγονται όσοι συγκεντρώνουν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι του συνδυασμού είναι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του αριθμού σταυρών προτίμησης που πήραν. Σε κάθε περίπτωση ο συνδυασμός που λαμβάνει την απόλυτη πλειοψηφία πλειοψηφεί και στο διοικητικό συμβούλιο.

8. Απόφαση της γενικής συνέλευσης αντίθετη στο νόμο ή στο καταστατικό είναι άκυρη. Την ακυρότητα κηρύσσει το δικαστήριο, αν εγείρει σχετική αγωγή ένα μέλος που δε συμφώνησε ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η αγωγή αποκλείεται όταν περάσει ένας μήνας από τότε που πάρθηκε η απόφαση. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα ισχύει έναντι όλων.

Άρθρο 6.

1. Η γενική συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο και αποφασίζει για όλα τα θέματα του συνεταιρισμού.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης υπάγονται ιδίως:

α) Η τροποποίηση του καταστατικού.

β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση και η αναβίωση του συνεταιρισμού.

γ) Η έγκριση των ειδικών κανονισμών εργασίας και προσωπικού.

δ) Η συμμετοχή σε εταιρεία και η αποχώρηση από αυτή.

ε) Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας του συνεταιρισμού, ανάλογα με τους σκοπούς τους ιδίως της συγκέντρωσης και της από κοινού πώλησης των προϊόντων τους.

στ) Η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.

ζ) Η εκλογή και η απαλλαγή κάθε ευθύνης του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου καθώς και των αντιπροσώπων του συνεταιρισμού σε δευτεροβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις.

η) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση έκτακτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων.

3. Η γενική συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα του εδαφ. ε' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 7.

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε τουλάχιστο μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Αν στο συνεταιρισμό εργάζονται περισσότερα από είκοσι μη μέλη του συνεταιρισμού, ή αν το προβλέπει το καταστατικό, το ένα τουλάχιστον από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται από τους εργαζομένους αυτούς. Το μέλος αυτό χάνει τη θέση του στο διοικητικό συμβούλιο όταν πάψει να εργάζεται στο συνεταιρισμό. Με πρόσκληση του συμβούλου που πλειοψήφησε το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και τον ταμία. Το διοικητικό συμβούλιο μέσα σ' ένα μήνα πρέπει να δηλώσει την εκλογή του για καταχώρηση στο αρμόδιο μητρώο συνεταιρισμών.

Η διάρκεια της θητείας του διοικητικού συμβουλίου είναι 2ετής και μπορεί να παραταθεί μέχρι την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου το πολύ για έξι μήνες, εάν το προβλέπει το καταστατικό.

2. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστο μία φορά το μήνα και σε έκτακτη όταν το συγκαλέσει ο πρόεδρος ή το ζητήσει το ένα τρίτο των μελών αλλά όχι λιγότερα από 2 μέλη. Βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Εκπροσώπηση μέλους δεν επιτρέπεται. Οι αποφάσεις

λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερτερεί η ψήφος του προέδρου. Οι αποφάσεις καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.

3. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου δε συμμετέχει στις συνεδριάσεις ούτε έχει δικαίωμα ψήφου, όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν άμεσα αυτό, σύζυγο ή συγγενή πρώτου βαθμού.

4. Το διοικητικό συμβούλιο διοικεί και εκπροσωπεί το συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε ένα ή περισσότερα μέλη, στο διευθυντή ή σε άλλον υπάλληλο του συνεταιρισμού. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οφείλουν να καταβάλλουν την επιμέλεια που καταβάλλουν στις δικές τους υποθέσεις κατά τη διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού.

5. Το αξίωμα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο. Κατ' εξαίρεση στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης να παρέχεται αποζημίωση ανάλογη με το χρόνο απασχόλησής τους. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί δικαιώματα ή αξιώσεις από τις διατάξεις της εργατικής ή ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Άρθρο 8.

1. Το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από τρία τουλάχιστο μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να μετέχει και στο διοικητικό και στο εποπτικό συμβούλιο. Τα μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν επιτρέπεται να έχουν μεταξύ τους συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού. Αν τα μέλη του συνεταιρισμού είναι λιγότερα από είκοσι πέντε δεν απαιτείται η εκλογή εποπτικού συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, οπότε ο ελάχιστος αριθμός των μελών μπορεί να είναι και δύο.

Μείωση για οποιονδήποτε λόγο του αριθμού των μελών κάτω των εικοσιπέντε δε θίγει τη σύνθεση και λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου μέχρι τη λήξη της θητείας του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 7 και 7 παρ. 1 και 2.

2. Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα και καθήκον να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείων του συνεταιρισμού, να διενεργεί λογιστικό και διαχειριστικό έλεγχο και

να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Για τη διενέργεια λογιστικού και διαχειριστικού ελέγχου μπορεί να διορίσει έως τρεις ειδικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες. Το εποπτικό συμβούλιο αν διαπιστώσει παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης ή παρατυπίες ως προς τη διαχείριση υποδεικνύει στο διοικητικό συμβούλιο την επανόρθωσή τους και συγκαλεί τη γενική συνέλευση, όταν θεωρεί ότι πρόκειται για σοβαρές παραβάσεις ή παρατυπίες που μπορεί να βλάψουν τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

Άρθρο 9.

1.Ο συνεταιρισμός τηρεί τα βιβλία που προβλέπει η φορολογική νομοθεσία και επί πλέον:

α) Βιβλίο μητρώου των μελών στο οποίο καταχωρίζονται με χρονολογική σειρά η ημερομηνία εγγραφής, το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός των μερίδων και η αξία τους και η χρονολογία τυχόν διαγραφής των μελών.

β) Βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης.

γ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

δ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου.

2.Τα βιβλία υπό στοιχ. α΄ έως δ΄ θεωρούνται πριν από τη χρήση τους από τον ειρηνοδίκη στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός. Το καταστατικό μπορεί να προβλέψει την τήρηση και άλλων βιβλίων.

3.Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια και λήγει την 31η Δεκεμβρίου. Η πρώτη διαχειριστική χρήση λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και τους υποβάλλει στην τακτική γενική συνέλευση για έγκριση. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης στο εποπτικό συμβούλιο για έλεγχο τριάντα ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα σύγκλησης της τακτικής γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο συντάσσει έκθεση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή των παραπάνω στοιχείων. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου πρέπει να είναι στη διάθεση των συνεταίρων δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα σύγκλησης της συνέλευσης. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός

αποτελεσμάτων χρήσης δημοσιεύονται μέσα σε ένα μήνα από την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση σε εφημερίδα του νομού όπου ο συνεταιρισμός έχει την έδρα του.

4. Τα καθαρά κέρδη του συνεταιρισμού διατίθενται για το σχηματισμό τακτικού, έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών και για διανομή στους συνεταίρους. Για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παρακρατείται τουλάχιστον το ένα δέκατο των καθαρών κερδών της χρήσης. Η παρακράτηση δεν είναι υποχρεωτική όταν το ύψος του αποθεματικού έχει εξισωθεί με τη συνολική αξία των συνεταιριστικών μερίδων. Η γενική συνέλευση μπορεί ν' αποφασίζει για το σχηματισμό ειδικών και έκτακτων αποθεματικών. Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των αποθεματικών διανέμεται στους συνεταίρους.

Αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά τα μισά από τα κέρδη αυτά διανέμονται ανάλογα με τις συνεταιριστικές μερίδες και τα άλλα μισά ανάλογα με την ποσοστιαία συμμετοχή τους στις συναλλαγές του συνεταιρισμού. Το καταστατικό καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού της ποσοστιαίας συμμετοχής. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς η διανομή μερίσματος δεν είναι δυνατή σε ποσοστό που θα υπερβαίνει τα τρία τέταρτα των καθαρών κερδών. Στα καθαρά κέρδη συνυπολογίζονται σύμφωνα με το καταστατικό τα επιστρεφόμενα ποσά, εκπτώσεις ή άλλες μορφές παροχών. Το μέρος των κερδών που δε διανέμεται διατίθεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης για τους σκοπούς του συνεταιρισμού.

Άρθρο 10.

1. Ο συνεταιρισμός διαλύεται:

- α) Αν τα μέλη του μειωθούν κάτω των 10 ή κάτω των 65 προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς.
- β) Όταν λήξει ο χρόνος διάρκειάς του που ορίζει το καταστατικό και δεν αποφασίστηκε η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.
- γ) Αν αποφασίσει η γενική συνέλευση.
- δ) Αν κηρυχτεί σε πτώχευση.

Η διάλυση καταχωρίζεται στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός.

2. Τη διάλυση του συνεταιρισμού ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν ο συνεταιρισμός κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του εμπορικού νόμου. Την εκκαθάριση διενεργεί το

εποπτικό συμβούλιο, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει τον ορισμό ειδικών εκκαθαριστών. Ο συνεταιρισμός λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη διάλυσή του εφ' όσον διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη του συνεταιρισμού. Το υπόλοιπο διανέμεται στους συνεταίρους ανάλογα με τις μερίδες τους, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.

3. Αν ο συνεταιρισμός διαλύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του ή λόγω της πτώχευσής του η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναβίωσή του με απόφαση της γενικής συνέλευσης που καταχωρίζεται στο μητρώο της παρ. 3 του άρθρου 1.

Σε περίπτωση διάλυσης του συνεταιρισμού για το λόγο που αναφέρεται στην παρ. 1, περίπτ. α', η αναβίωση είναι δυνατή, αν μέσα σε τρεις μήνες συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών και ακολουθήσει μέσα σε ένα μήνα απόφαση της γενικής συνέλευσης που συγκαλείται εκτάκτως για να αποφασίσει για την αναβίωση του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση αναβίωσης λογίζεται ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει ποτέ διαλυθεί. Η αναβίωση αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή υπολοίπου στους συνεταίρους.

4. Δύο ή περισσότεροι συνεταιρισμοί μπορούν να συγχωνευτούν. Για τη συγχώνευση απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων και καταχώρηση του νέου καταστατικού κατά το άρθρ. 1 παρ. 6 στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου εκείνου, στην περιφέρεια του οποίου θα έχει την έδρα του ο μετά τη συγχώνευση συνεταιρισμός. Από την καταχώρηση αυτήν ο νέος συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταιρισμών που συγχωνεύτηκαν. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται απ' αυτόν χωρίς διακοπή.

Άρθρο 11.

1. Αν ο συνεταιρισμός αδυνατεί να πληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ή αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού διαπιστωθεί ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των συνεταίρων, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους συνεταίρους. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση του συνεταιρισμού και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά. Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα μέλη κατ' αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων, αν το αποφασίσει η γενική συνέλευση με την απαρτία του άρθρου 5 παρ. 4 και απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του

συνεταιρισμού. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως από το διοικητικό συμβούλιο στο ειρηνοδικείο και κηρύσσεται απ' αυτό εκτελεστός.

2. Συνεταιρισμός κηρύσσεται σε πτώχευση στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου:

α) Με αίτηση οποιουδήποτε δανειστή, αν το διοικητικό συμβούλιο δε συγκαλεί τη γενική συνέλευση για την επιβολή έκτακτης εισφοράς.

β) Με αίτηση του συνεταιρισμού ή οποιουδήποτε δανειστή, αν η επιβολή έκτακτης εισφοράς αποτύχει. Αρμόδιο για την πτώχευση δικαστήριο είναι το ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού. Καθήκοντα εισηγητή δικαστή εκτελεί ο ειρηνοδίκης. Σύνδικος διορίζεται αυτός που υποδεικνύει η πλειοψηφία των πιστωτών, εκτός αν σπουδαίος λόγος δεν το επιτρέπει.

Άρθρο 12.

1. Πέντε τουλάχιστο συνεταιρισμοί, που διέπονται από αυτόν το νόμο και έχουν την έδρα τους στον ίδιο νομό, μπορούν να συστήσουν ένωση συνεταιρισμών με σκοπό το συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων των συνεταιρισμών αυτών του νομού. Η γενική συνέλευση της ένωσης συνεταιρισμών απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών που μετέχουν στην ένωση. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών σε αναλογία ένας στα πενήντα μέλη του συνεταιρισμού. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό είκοσι πέντε, ο συνεταιρισμός εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμός με λιγότερα από πενήντα μέλη εκλέγει έναν αντιπρόσωπο.

Συνεταιρισμός με περισσότερα από πεντακόσια μέλη εκλέγει δέκα αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της ένωσης. Οι συνεταιρισμοί του ίδιου κλάδου κάθε ένωσης συναποτελούν το αντίστοιχο κλαδικό τμήμα της. Η λειτουργία του τμήματος ρυθμίζεται από το καταστατικό της ένωσης. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο, ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

2.Οι κλαδικοί συνεταιρισμοί όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν την αντίστοιχη ομοσπονδία συνεταιρισμών για το συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Η γενική συνέλευση της ομοσπονδίας απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτή. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται στις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών σε αναλογία ένας στα πενήντα μέλη τους. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών είναι μεγαλύτερο του αριθμού είκοσι πέντε, ο συνεταιρισμός εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμοί με λιγότερα από πενήντα μέλη εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμοί με περισσότερα από πεντακόσια μέλη εκλέγουν δέκα αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της ομοσπονδίας. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

3.Οι ομοσπονδίες των κλαδικών συνεταιρισμών και οι ενώσεις συνεταιρισμών όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν τη Συνομοσπονδία των Συνεταιρισμών της Ελλάδας για το συντονισμό και τη γενικότερη εκπροσώπηση του συνεταιριστικού κινήματος της Χώρας. Η γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των ομοσπονδιών και των ενώσεων. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των ομοσπονδιών σε αναλογία ένα στα πενήντα μέλη των συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτές. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό είκοσι πέντε, η ομοσπονδία εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Ομοσπονδία με λιγότερα από πενήντα μέλη πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτήν εκλέγει έναν αντιπρόσωπο. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας. Στη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας συμμετέχουν όλες οι ενώσεις συνεταιρισμών με δύο αντιπροσώπους η καθεμιά.

4.Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

5.Για τη σύσταση, την είσοδο νέων μελών, τη λειτουργία και τη διάλυση της ένωσης, της ομοσπονδίας και της συνομοσπονδίας των συνεταιρισμών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου αυτού.

Για την εκλογή αντιπροσώπων οι διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 7 και 8 ισχύουν αναλογικά. Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης συνεταιρισμών καλούνται να λάβουν

μέρος, χωρίς ψήφο, ένας εκπρόσωπος του εργατικού κέντρου και ένας εκπρόσωπος της ένωσης δήμων και κοινοτήτων του νομού. Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας καλούνται να λάβουν μέρος, χωρίς ψήφο, ένας εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ένας εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) και ένας εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.).

Άρθρο 13.

1. Η μέριμνα για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών καθώς και η εποπτεία τους ανήκει στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Για την άσκησή τους συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Υπηρεσία Συνεταιρισμών.

Στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας ανήκει:

α) Η υποβοήθηση της ανάπτυξης του συνεταιριστικού κινήματος.

β) Η υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων σε θέματα κυβερνητικής πολιτικής που σχετίζονται με τους συνεταιρισμούς.

γ) Η επεξεργασία σχεδίων νόμων, δ/των και κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη δράση των συνεταιρισμών.

δ) Η επεξεργασία πρότυπων καταστατικών και η διοργάνωση συνεταιριστικών σεμιναρίων, μαθημάτων και διαλέξεων.

ε) Η προώθηση της συνεταιριστικής εκπαίδευσης και έρευνας.

στ) Η υποβοήθηση των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών όλων των μορφών και βαθμών στην άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Η οργάνωση και η λειτουργία της υπηρεσίας συνεταιρισμών ρυθμίζεται με π.δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Οικονομίας μέσα σ' ένα έτος από τη δημοσίευση αυτού του νόμου. Με το ίδιο

π. δ/γμα προβλέπεται η σύσταση, οργάνωση και λειτουργία περιφερειακών υπηρεσιών καθώς και η κατάργηση, η υπαγωγή ή ο συντονισμός τυχόν άλλων υπηρεσιών που έχουν το ίδιο ή παραπλήσιο αντικείμενο.

3.Συνιστάται συμβούλιο συνεταιρισμών που εδρεύει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με γνωμοδοτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες στα θέματα των συνεταιρισμών. Το συμβούλιο Συνεταιρισμών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Το συμβούλιο συνεταιρισμών αποτελείται από τον πρόεδρο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, το διευθυντή της υπηρεσίας συνεταιρισμών, έναν ειδικό επιστήμονα με συνεταιριστική κατάρτιση και εμπειρία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας καθώς και έξι αντιπροσώπους των συνεταιρισμών, που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας και από τους οποίους ένας τουλάχιστον είναι αντιπρόσωπος των καταναλωτικών συνεταιρισμών.

Σε περίπτωση δημιουργίας περισσότερων Συνομοσπονδιών, οι έξι αντιπρόσωποι αναδεικνύονται ανάλογα με τη δύναμη των μελών που αντιπροσωπεύουν οι Συνομοσπονδίες. Έως τη σύσταση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών τους έξι αντιπροσώπους ορίζει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μεταξύ των προτεινόμενων από τις ενώσεις συνεταιρισμών.

4.Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ζητεί τη γνώμη του συμβουλίου συνεταιρισμών σε θέματα συνεταιριστικής πολιτικής.

Άρθρο 14.

1.Το ειρηνοδικείο τηρεί μητρώο των συνεταιρισμών που εδρεύουν στην περιφέρειά του. Το μητρώο περιέχει:

α)Την επωνυμία και το σκοπό του συνεταιρισμού.

β)Την κατηγορία του συνεταιρισμού σε σχέση με την ευθύνη των συνεταίρων.

γ)Τα ονοματεπώνυμα των νόμιμων εκπροσώπων του συνεταιρισμού.

Στο ειδικό βιβλίο καταχωρίζεται κάθε μεταβολή των παραπάνω στοιχείων. Αν μεταφερθεί η έδρα του συνεταιρισμού γίνεται η σχετική σημείωση και στο μητρώο της αρχικής εγγραφής.

2.Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, καθορίζεται ο τύπος του μητρώου και κάθε λεπτομέρεια σχετική με αυτό και την τήρησή του.

3.Ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να αντιτάξει σε τρίτο, πριν από την καταχώρηση στο μητρώο γεγονότα που έπρεπε να είχαν καταχωρισθεί κατά το προηγούμενο άρθρο, εκτός αν ο τρίτος τα εγνώριζε. Καθένας μπορεί να λαμβάνει γνώση των εγγραφών του μητρώου και να παίρνει επικυρωμένα αντίγραφα ή αποσπάσματα από αυτό και των δικαιολογητικών του. Το ειρηνοδικείο χορηγεί πιστοποιητικό για την ύπαρξη ή όχι ορισμένης εγγραφής.

Άρθρο 15.

1.Τιμωρούνται με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι υπάλληλοι συνεταιριστικών οργανώσεων, αν:

α) Εν γνώσει παρέχουν στη γενική συνέλευση ή σε εκείνον που διενεργεί το διαχειριστικό έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνούνται ή αποκρύπτουν αληθή στοιχεία-γεγονότα ή περιστατικά που αφορούν την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού.

β) Εν γνώσει τους προβαίνουν σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία του συνεταιρισμού ή συντάσσουν ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς του συνεταιρισμού.

γ) Αρνούνται να παραδώσουν ή αποκρύπτουν από εκείνον που διενεργεί διαχειριστικό έλεγχο τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο τη διενέργειά του.

2.Με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρούνται τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ή εκείνου που διενεργεί διαχειριστικό έλεγχο, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους παρέχουν εν γνώσει τους ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτουν ή αρνούνται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν τη διαχείριση ή την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού και περιήλθαν σε γνώση τους από την εποπτεία ή τον έλεγχο που έκαναν.

3.Τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των συνεταιριστικών οργανώσεων, χρησιμοποιώντας σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης.

4.Τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:

α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή εποπτείας ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.

β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή ψηφίζει πολλές φορές ή δίνει πολλαπλή ψήφο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος εκλογής ή νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, εποπτικών συμβουλίων και αντιπροσώπων των συνεταιριστικών οργανώσεων.

Άρθρο 16.

1.Επιτρέπεται η μετατροπή κάθε τύπου εταιρείας σε συνεταιρισμό του νόμου αυτού.

2.Για τη μετατροπή ανώνυμης εταιρείας και εταιρείας περιορισμένης ευθύνης απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 29 παρ. 3-5 και 31 παρ. 2 του κωδικοποιημένου νόμου [2190/1920](#) ή της συνέλευσης των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 1 του ν. [3190/1955](#).

3.Για τη μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας απαιτείται ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

4.Σε κάθε περίπτωση η απόφαση πρέπει να περιβληθεί τον απαιτούμενο για τη σύσταση του συνεταιρισμού τύπο και να περιέχει τα απαραίτητα κατά τον παρόντα νόμο στοιχεία του καταστατικού.

5.Από την καταχώρηση της απόφασης στο μητρώο συνεταιρισμών συντελείται η μετατροπή και ο συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταιρειών που μετατράπηκαν και συνεχίζει τις εκκρεμείς δίκες χωρίς διακοπή τους.

Άρθρο 17.

1.Για θέματα που δε ρυθμίζονται από το νόμο αυτόν εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του εμπορικού και του αστικού δικαίου.

2.Οι συνεταιρισμοί που υπάρχουν σήμερα πρέπει να εγγραφούν στο μητρώο συνεταιρισμών και να προσαρμόσουν το καταστατικό τους στις διατάξεις αυτού του νόμου μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη της ισχύος του.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, είναι δυνατή η παράταση της παραπάνω προθεσμίας.

3.Από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου παύει να ισχύει ο ν. [602/1915](#), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτόν ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

4.Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί και οι συνεταιρισμοί φαρμακοποιών διέπονται και από την ισχύουσα για αυτούς νομοθεσία.

5.Σε υφιστάμενους συνεταιρισμούς με περισσότερα από χίλια μέλη, η γενική συνέλευση, που συγκαλείται για να επιφέρει την αναγκαία προσαρμογή στο καταστατικό προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρ. 5, βρίσκεται σε απαρτία με το ένα τρίτο των μελών και η σχετική απόφαση λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψηφισάντων μελών.

6.Οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που αφορούν τους συνεταιρισμούς διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 18.

1.Η ίδρυση συνεταιρισμού και η τροποποίηση του καταστατικού του, η μετατροπή εταιρείας καθώς και η εισφορά μηχανικού εξοπλισμού σε αστικό συνεταιρισμό υπόκεινται μέχρι τις 31.12.89 στο ήμισυ των υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενων τελών ή φόρων.

2.Παρέχεται προσωρινή ατέλεια στις εισαγωγές πρώτων υλών, που πραγματοποιούνται από συνεταιρισμούς επαγγελματιοβιοτεχνών εφ' όσον πρόκειται να μεταποιηθούν σε έτοιμα προϊόντα στα εργαστήρια των μελών τους, με σκοπό την εξαγωγή, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις.

3.Οι παραπάνω απαλλαγές και ατέλειες εφαρμόζονται και στις ενώσεις συνεταιρισμών.

Άρθρο 19.

1.Η θητεία των μελών των διοικητικών συμβουλίων των επιμελητηρίων που λήγει στο τέλος του 1986 σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. [1080/1980](#) «περί Εμπορικών και Βιομηχανικών Επαγγελματικών και Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων» παρατείνεται μέχρι το τέλος του 1987.

Άρθρο 20.

Ο νόμος αυτός αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Δεκεμβρίου 1986

**ΝΟΜΟΣ 4019/2011 “Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική
Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις”**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ’ ΑΡΙΘΜ. 4019/2011

(ΦΕΚ 216/Α/30.9.2011)

Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού ισχύουν τα εξής:

1.«Κοινωνική Οικονομία» είναι το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

2.«Συλλογικός Σκοπός» είναι η προώθηση των δράσεων συλλογικότητας και η προστασία των συλλογικών αγαθών μέσω αναπτυξιακών, οικονομικών και κοινωνικών πρωτοβουλιών τοπικού, περιφερειακού ή ευρύτερου χαρακτήρα. Ως τέτοιες δράσεις νοούνται ιδίως οι πολιτιστικές, οι περιβαλλοντικές, οι οικολογικές δραστηριότητες, η αξιοποίηση και ανάδειξη τοπικών προϊόντων, η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

3.«Ένταξη» είναι η διαδικασία κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, κυρίως μέσω της προώθησής τους στην απασχόληση.

4.«Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού», γενικά, είναι οι κοινωνικές ομάδες πληθυσμού, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων, είτε εξαιτίας σωματικής ή ψυχικής ή νοητικής ή αισθητηριακής αναπηρίας, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας. Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου, οι Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

α) Στις «Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού» ανήκουν οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς. Σε αυτές ανήκουν άτομα με αναπηρίες (σωματικές ή ψυχικές ή νοητικές ή αισθητηριακές), εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα, οροθετικοί, φυλακισμένοι/αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες.

β) Στις «Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού» ανήκουν οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας, από

οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν ενδεικτικά οι άνεργοι νέοι, οι άνεργες γυναίκες, οι άνεργοι άνω των πενήντα ετών, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών και τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών, γυναίκες θύματα κακοποίησης, οι αναλφάβητοι, οι κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες. 5.«Κοινωνική Φροντίδα» είναι η παραγωγή και παροχή αγαθών, καθώς και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας για συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι, τα βρέφη, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

Άρθρο 2

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)

1. Θεσπίζεται η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.), ως φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας. Είναι αστικός συνεταιρισμός με κοινωνικό σκοπό και διαθέτει εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να είναι είτε φυσικά πρόσωπα είτε φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα. Τα μέλη της συμμετέχουν σε αυτήν με μια ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχουν. 2. Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό τους, οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- α) Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης, οι οποίες αφορούν στην ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού. Ποσοστό 40% κατ' ελάχιστον των εργαζομένων στις Επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού. Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης και υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι Κοι.Σ.Π.Ε. διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. [2716/1999](#) και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του ν. [1667/1986](#), καθώς και όσων ορίζει το άρθρο 12 του ν. [3842/2010](#).
- β) Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Κοινωνικής Φροντίδας, οι οποίες αφορούν στην παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικού προνοιακού χαρακτήρα σε συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι, τα βρέφη, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.
- γ) Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού, οι οποίες αφορούν την παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών

της συλλογικότητας (πολιτισμός, περιβάλλον, οικολογία, εκπαίδευση, παροχές κοινής ωφέλειας, αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, διατήρηση παραδοσιακών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων κ.ά.) που προάγουν το τοπικό και συλλογικό συμφέρον, την προώθηση της απασχόλησης, την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και την ενδυνάμωση της τοπικής ή περιφερειακής ανάπτυξης.

3.Οι Κοιν.Σ.Επ. εγγράφονται στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14. Οι Κοιν.Σ.Επ. υποχρεούνται πριν από την έναρξη της δραστηριότητάς τους να υποβάλουν, για την καταχώρισή τους στο Μητρώο αυτό, αίτηση καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή, στα οποία περιλαμβάνεται και το καταστατικό. Η υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικά[^] μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά. Η βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο χορηγείται και ηλεκτρονικά, αφού προηγουμένως οι αρμόδιες για την καταχώριση υπηρεσίες προβούν σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης και των δικαιολογητικών, ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των δικαιολογητικά[^] που αυτός υποβάλλει.

Η υποβολή της δήλωσης έναρξης εργασιών της Κοιν.Σ.Επ. στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία γίνεται μετά τη χορήγηση της βεβαίωσης εγγραφής στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

4.Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην παράγραφο 3, προκύψει ότι η αίτηση και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά δεν είναι επαρκή ή δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας και του παρόντος νόμου, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται από την αρμόδια Υπηρεσία, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε εύλογο χρόνο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Αν η προθεσμία που έχει ταχθεί παρέλθει άπρακτη ή αν τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η Κοιν.Σ.Επ. δεν καταχωρίζεται. Αν ο αρμόδιος υπάλληλος αρνηθεί αδικαιολόγητα να εγγράφει την Κοιν.Σ.Επ. στο Μητρώο, εφαρμόζεται το άρθρο 791 Κ.Πολ.Δ..

5.Η διαδικασία των παραγράφων 3 και 4 εφαρμόζεται αναλόγως και για την τροποποίηση καταστατικού της Κοιν.Σ.Επ..

6.Στη σφραγίδα, στα έντυπα, στα έγγραφα και στις συμβάσεις που συνάπτουν οι Κοιν.Σ.Επ. αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός εγγραφής τους στο Μητρώο.

7. Το ετήσιο πρόγραμμα των Κοιν.Σ.Επ., καθώς και ο απολογισμός εκτέλεσης αυτού αναρτώνται υποχρεωτικώς στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική σελίδα του Μητρώου.

8. Με την καταχώριση στο Μητρώο οι Κοιν.Σ.Επ. υπάγονται στις κατά περίπτωση ευεργετικές διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 3

Σύσταση της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης

1. Η σύσταση της Κοιν.Σ.Επ., η σχέση μεταξύ μελών της, η διοίκηση, η λειτουργία της, καθώς και η λύση της διέπονται από το ν. [1667/1986](#) (Α' 196), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν. Δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1,2 και 8 του άρθρου 1, οι παράγραφοι 2, 3, 7 και 8 του άρθρου 2, οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 3, οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 4, η παράγραφος 2 του άρθρου 5, το άρθρο 8, η παράγραφος 4 του άρθρου 9, το άρθρο 13 και η παράγραφος 2 του άρθρου 14 του ν. [1667/1986](#).

2.α) Για τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. τηρείται η διαδικασία ίδρυσης ενός αστικού συνεταιρισμού. Το καταστατικό πρέπει να υπογράφεται από επτά τουλάχιστον πρόσωπα, αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, και από πέντε τουλάχιστον πρόσωπα αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας ή Συλλογικού Σκοπού.

β) Για τη σύσταση μπορεί να γίνει χρήση πρότυπου καταστατικού, το οποίο συμπληρώνεται από τους ιδρυτές της Κοιν.Σ.Επ.. Το περιεχόμενο του προτυποποιημένου καταστατικού ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της παραγράφου 5 του άρθρου 17.

γ) Το πρότυπο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. περιέχει τις απολύτως αναγκαίες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο διατάξεις και κατά τα λοιπά παραπέμπει στις διατάξεις των οικείων νόμων. Ενδεικτικό πρότυπο καταστατικό διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή από το διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

3. Η συμμετοχή των νομικών προσώπων στην Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του 1/3 των μελών της, ενώ δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτήν των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που υπάγονται σε αυτούς. Σε Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης μπορούν να συμμετέχουν Ν.Π.Δ.Δ. με έγκριση του φορέα που τα εποπτεύει.

4.Μόνη η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου με την ιδιότητα του μέλους εταίρου, σε Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση, δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δεν δημιουργεί ασφαλιστικές ή φορολογικές υποχρεώσεις.

5.Το κεφάλαιο της επιχείρησης διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες. Ο αριθμός των μερίδων και η ονομαστική τους αξία, η οποία είναι ίδια για κάθε μερίδα, καθορίζονται στο καταστατικό της επιχείρησης.

6.Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. διαθέτουν τουλάχιστον από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, ως ελάχιστη χρηματική συμμετοχή στο κεφάλαιο της επιχείρησης, το ύψος της οποίας ορίζεται ελεύθερα από το καταστατικό και είναι ίσο για όλα τα μέλη. Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται η απόκτηση προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

7.Η απόκτηση συνεταιριστικών μερίδων πραγματοποιείται με καταβολή μετρητών.

8.Πέραν του ποσού που καταβάλλει για απόκτηση της συνεταιριστικής μερίδας, το μέλος της Κοιν.Σ.Επ. δεν έχει καμία άλλη ευθύνη έναντι των δανειστών της.

9.Εκτελεστικό διοικητικό όργανο της Κοιν.Σ.Επ. είναι η Διοικούσα Επιτροπή που διέπεται από το άρθρο 7 του ν. [1667/1986](#) (Α' 196), με την επιφύλαξη του παρόντος νόμου.

Άρθρο 4

Σχέσεις μεταξύ των μελών και της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης

1.Η είσοδος νέων μελών επιτρέπεται κατ' εφαρμογή των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 2 του ν. 1667/ 1986. Τα νέα μέλη αποκτούν υποχρεωτικά τουλάχιστον μία συνεταιριστική μερίδα, η ονομαστική αξία της οποίας ορίζεται είτε αντίστοιχη προς αυτή των υφιστάμενων συνεταιριστικών μερίδων είτε ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται στο καταστατικό.

2.Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την αποχώρηση, την αποβολή ή τη μεταβίβαση της συνεταιριστικής του μερίδας και προκαλεί την τροποποίηση του καταστατικού. Τα μέλη έχουν δικαίωμα να αποχωρήσουν από την Κοιν.Σ.Επ. με δήλωση που υποβάλλεται εγγράφως στην Κοιν.Σ.Επ. τρεις τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη του λογιστικού έτους και ισχύει από την αρχή του επόμενου λογιστικού έτους. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας του αποχωρούντος μέλους επιστρέφεται σε αυτό εντός τριών μηνών από την έγκριση του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία δηλώθηκε η αποχώρηση, ενώ με την επιστροφή εκκαθαρίζεται η σχέση της Κοιν.Σ.Επ. με το μέλος, χωρίς αυτό να έχει

αξίωση επί της περιουσίας που έχει σχηματιστεί. Η αποχώρηση του μέλους ολοκληρώνεται με την περιέλευση της δήλωσης αποχώρησης στην Κοιν.Σ.Επ..

3. Η μεταβίβαση της συνεταιριστικής μερίδας μέλους γίνεται μόνο σε νέο μέλος και εγκρίνεται από τη Διοικούσα Επιτροπή. Είναι υποχρεωτική η έγκριση της μεταβίβασης από τη Διοικούσα Επιτροπή, ενώ η παράνομη ή καταχρηστική άρνηση της Διοικούσας Επιτροπής προσβάλλεται εντός προθεσμίας ενός έτους ενώπιον του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου που αποφασίζει με τη διαδικασία των άρθρων 682επ. Κ.Πολ.Δ..

4. Η αποβολή μέλους γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μελών, εφόσον το μέλος προέβη σε σοβαρή παράβαση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το νόμο αυτόν και το καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. και καθίσταται μη ανεκτή η παραμονή του στην Κοιν.Σ.Επ.. Το καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να εξειδικεύει τους λόγους αποβολής ενός μέλους. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης προσβάλλεται με τη διαδικασία των άρθρων 682επ. Κ.Πολ.Δ. ενώπιον του αρμοδίου κατά τόπον Μονομελούς Πρωτοδικείου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους που αρχίζει από τη γνωστοποίηση στο μέλος της απόφασης αποβολής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παράγραφος 9 του άρθρου 2 του ν. 1667/ 1986.

5. Σε περίπτωση που μέλος φυσικό πρόσωπο αποβιώσει ή αν είναι νομικό πρόσωπο λυθεί και εκκαθαρισθεί, η αξία της συνεταιριστικής μερίδας του μέλους αυτού περιέρχεται αυτοδικαίως στον ειδικό ή καθολικό του διάδοχο.

6. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι και εργαζόμενοι της, οι οποίοι αμείβονται για την παρεχόμενη εργασία και έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εργατική νομοθεσία.

7. Η παροχή υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση του σκοπού της Κοιν.Σ.Επ. από μέλη της, τα οποία δεν βρίσκονται σε εργασιακή σχέση με αυτήν, γίνεται κατ' εφαρμογή των άρθρων 713 επ. Α.Κ. με την επιφύλαξη του άρθρου 12 του ν. [2716/1999](#) (Α' 96). Για τους Κοι.Σ.Π.Ε. εφαρμόζεται το άρθρο 12 του ν. [2716/1999](#).

Άρθρο 5

Γενική Συνέλευση

1. Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται με σχετική απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής της Κοιν.Σ.Επ. τακτικώς, μία τουλάχιστον φορά κάθε χρόνο, και μέσα σε διάστημα τριών μηνών από τη λήξη της οικονομικής χρήσης. Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται εκτάκτως εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με συγκεκριμένο θέμα προς τη Διοικούσα

Επιτροπή της Κοιν.Σ.Επ. από το 1/3 των μελών ή με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής της Κοιν.Σ.Επ.. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1,3,4,5,6 και 7 του άρθρου 5 και το άρθρο 6 του ν. [1667/1986](#).

Αν η Διοικούσα Επιτροπή αρνείται τη σύγκληση παρά το αίτημα του 1/3 των μελών, τα μέλη αυτά έχουν το δικαίωμα να συγκαλέσουν Γενική Συνέλευση.

2.Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης προσβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου, που αποφασίζει με τη διαδικασία των άρθρων 682επ. Κ.Πολ.Δ.. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης που αντίκεινται στον παρόντα νόμο, στο ν. [1667/1986](#) ή στο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. είναι άκυρες και εξ αρχής δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.

Άρθρο 6

Διοικούσα Επιτροπή

1.Η Διοικούσα Επιτροπή εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση, αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της, ενώ σε περίπτωση τριμελούς επιτροπής οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο μελών. Δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του άρθρου 26 του ν. [3867/2010](#) (Α128). Η διάρκεια της θητείας των μελών ορίζεται με το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των πέντε ετών και μικρότερη των δύο. Η θητεία παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας των τριών μηνών της παραγράφου 1 του άρθρου 5, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση των μελών. Εφαρμόζονται ανάλογα οι παράγραφοι 7,8 και 9 του άρθρου 18 του κ.ν. 2190/1920.

2.Η Διοικούσα Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά μία τουλάχιστον φορά τον μήνα, ή όποτε κριθεί αναγκαίο από το 1/3 των μελών της. Η σύγκλησή της γίνεται από τον Πρόεδρό της κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ.. Αν ο Πρόεδρος αδρανή παρά την αναγκαιότητα, η σύγκληση διενεργείται από οποιοδήποτε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής.

3.Οι αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής που αντίκεινται στον παρόντα νόμο, στο ν. [1667/1986](#), σε αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και στο καταστατικό είναι ακυρώσιμες και παράγουν έννομα αποτελέσματα μέχρι τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης. Οι αποφάσεις της προσβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου που αποφασίζει με τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. Κ.Πολ.Δ..

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 7 του ν. 1667/ 1986.

Άρθρο 7

Διανομή κερδών

1. Τα κέρδη της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης δεν διανέμονται στα μέλη της, εκτός αν τα μέλη αυτά είναι και εργαζόμενοι σε αυτή, οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 2.
2. Τα κέρδη διατίθενται ετησίως κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό αποθεματικού, κατά ποσοστό έως 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης ως κίνητρο παραγωγικότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό τους και το υπόλοιπο διατίθεται για τις δραστηριότητες της επιχείρησης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Άρθρο 8

Πόροι

Οι πόροι της Κοιν.Σ.Επ. αποτελούνται από το κεφάλαιο της επιχείρησης, δωρεές τρίτων, έσοδα από την αξιοποίηση της περιουσίας της, έσοδα από την επιχειρηματική δραστηριότητά της, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, έσοδα από άλλα προγράμματα, κεφάλαια από κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και κάθε άλλο έσοδο από την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με το καταστατικό της.

Άρθρο 9

Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Οι Κοιν.Σ.Επ. και οι Κοι.Σ.Π.Ε. του άρθρου 12 του ν. [2716/1999](#): α) έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το οποίο συστήνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Άρθρου Δεύτερου του ν. [3912/2011](#) (Α' 17), καθώς επίσης και από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης και β) δύνανται να εντάσσονται στο ν. [3908/2011](#) (Α' 8).

Άρθρο 10

Οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων

1.Οι εργαζόμενοι στις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, οι οποίοι ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή επιδόματα επανένταξης ή οποιοσδήποτε μορφής νοσήλιο ή παροχή, συνεχίζουν να εισπράττουν τις παροχές αυτές ταυτόχρονα με την αμοιβή τους από την Κοιν.Σ.Επ..

2.Το άρθρο 71 και οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 6 του άρθρου 73 του ν. [3842/2010](#) (Α' 58) εφαρμόζονται αναλόγως και για τις Κοιν.Σ.Επ..

3.Η Κοιν.Σ.Επ. δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος για το ποσοστό των κερδών της το οποίο διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού και τις δραστηριότητές της σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Το ποσοστό των κερδών της Κοιν.Σ.Επ. που διανέμεται στους εργαζόμενους υπόκειται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα φορολογικό συντελεστή του πρώτου, μετά από το αφορολόγητο ποσό, κλιμακίου εισοδήματος της κλίμακας της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 2238/1994 (Α' 151), όπως ισχύει. Με την παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, όσον αφορά στα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. και των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ., οι οποίοι ανήκουν σε Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού.

4.Οι Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας, σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για τη στήριξη της εργασίας και στις κάθε είδους ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Άρθρο 11

Έλεγχος και κυρώσεις επί των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων

1.Οι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για την τήρηση του Μητρώου του άρθρου 14, καθώς και οι υπάλληλοι των Διευθύνσεων Ανωνόμων Εταιριών των Περιφερειών έχουν την αρμοδιότητα: α) να καλούν τους εκπροσώπους των Κοιν.Σ.Επ. να παρέχουν έγγραφα και πληροφορίες, β) να έχουν πρόσβαση κατά τους ελέγχους σε έγγραφα και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε οποιοδήποτε μορφή (έγγραφο, ηλεκτρονική, μαγνητική ή άλλη), στην εγκατάσταση της Κοιν.Σ.Επ., εφόσον αυτά

δεν εμπíπτουν κατά προφανή τρόπο σε επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο και δεν συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και γ) να ενεργούν έρευνες στους χώρους των Κοιν.Σ.Επ. και να προβαίνουν σε κατασχέσεις εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τον έλεγχο των παραβιάσεων. Οι έρευνες και οι έλεγχοι από υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας διενεργούνται υπό τις εγγυήσεις του άρθρου 9 του Συντάγματος και των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή αποστέλλει στην αρμόδια Υπηρεσία τήρησης του Μητρώου, καθώς και στις κατά τόπον και κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, αναλυτικό δελτίο καταγεγραμμένων καταγγελιών με τυχόν παραβάσεις των διατάξεων του ν. 2251/ 1994 (Α' 191) από Κοιν.Σ.Επ.. Οι ανωτέρω αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα να εφαρμόσουν τις διαδικασίες ελέγχου και κυρώσεων του παρόντος άρθρου και να ενημερώσουν σχετικά την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

3. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων, με απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Περιφερειάρχη, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας, επιβάλλεται σε βάρος των Κοιν.Σ.Επ. που παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος, πρόστιμο από πεντακόσια (500,00) ευρώ έως δύο χιλιάδες (2.000,00) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής το ανώτατο όριο προστίμου διπλασιάζεται και ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να διατάξει και την προσωρινή διαγραφή της Κοιν.Σ.Επ. από το Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας για χρονικό διάστημα από ένα (1) έως έξι (6) μήνες και, σε περίπτωση περαιτέρω υποτροπής, την οριστική διαγραφή της.

4. Αν η αρμόδια Υπηρεσία τήρησης του Μητρώου του άρθρου 14 διαπιστώσει ότι νομικά ή φυσικά πρόσωπα χρησιμοποιούν τις ευνοϊκές ρυθμίσεις του άρθρου 10 με σκοπό να αποκομίσουν για λογαριασμό των ιδίων ή για λογαριασμό άλλων παράνομο περιουσιακό όφελος, διατάσσεται, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οριστική διαγραφή της Κοιν.Σ.Επ., στην οποία αυτά μετέχουν, από το Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, ενώ παράλληλα επιβάλλεται με απόφαση του κατά τόπο αρμόδιου Περιφερειάρχη πρόστιμο σε βάρος της Κοιν.Σ.Επ. ύψους τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000,00) ευρώ. Τα κριτήρια επιμέτρησης του προστίμου αυτού ορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 17.

5. Τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται αποτελούν δημόσιο έσοδο και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. [356/1974](#), Α' 90). Τα ποσά που εισπράττονται θα αποδίδονται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας.

6. Η επιβολή των ως άνω διοικητικών κυρώσεων είναι ανεξάρτητη από κάθε άλλη αστική, ποινική ή πειθαρχική κύρωση που τυχόν προβλέπεται σε βάρος των διοικούντων μελών της Κοιν.Σ.Επ. από την κείμενη νομοθεσία.

7. Αν Κοιν.Σ.Επ. που έχει εγγράφει στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ο αρμόδιος κατά τόπον Περιφερειάρχης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να επιβάλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό ή να εισηγηθεί στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τη διαγραφή της Κοιν.Σ.Επ. από το Μητρώο αυτό. Η απόφαση περί διαγραφής της Κοιν.Σ.Επ. από το Μητρώο κοινοποιείται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και στα ασφαλιστικά ταμεία.

Άρθρο 12

Δίκτυα Συνεργασίας, Δυνατότητα Συμπράξεων και Προγραμματικές Συμφωνίες

1. Οι Κοιν.Σ.Επ. δύνανται να συνεργάζονται μεταξύ τους με αντικείμενο, ενδεικτικά, την ανταλλαγή υπηρεσιών ή την υλοποίηση προγραμμάτων, χρηματοδοτούμενων από εθνικούς, ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με τους καταστατικούς τους σκοπούς.

2. Για τη συνεργασία απαιτείται απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής της Κοιν.Σ.Επ. και καταρτίζεται σύμβαση συνεργασίας με ιδιωτικό συμφωνητικό.

3. Σε περίπτωση δημιουργίας δικτύου οικονομικής συνεργασίας, αυτό δεν έχει διακριτή νομική προσωπικότητα.

4. Οι Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να συμπράττουν δημιουργώντας κοινοπραξίες και συνεταιρισμούς, ενώσεις και κεντρικές ενώσεις, καθώς και ευρωπαϊκούς συνεταιρισμούς ή ευρωπαϊκούς ομίλους.

5. Οι Κοιν.Σ.Επ. ως συμβαλλόμενοι μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την υλοποίηση δράσεων που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς των αντισυμβαλλομένων, τηρουμένων, κατά τα λοιπά, των αναφερομένων στο άρθρο 100 του ν. [3852/2010](#) (Α' 87).

Άρθρο 13

Λύση και εκκαθάριση

1. Η Κοιν.Σ.Επ. λύεται αν τα μέλη μειωθούν κάτω του ελάχιστου ορίου κατά τον παρόντα νόμο. Επίσης λύεται, είτε σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του ν. [1667/1986](#) είτε λόγω τελεσίδικης απόφασης του κατά τόπον αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, αν διαπιστωθεί η παράβαση διατάξεων του παρόντος οι οποίες αφορούν στη σύσταση και εγγραφή της Κοιν.Σ.Επ. στο οικείο Μητρώο. Η αίτηση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 682επ. Κ.Πολ.Δ. και, όταν η απόφαση καταστεί τελεσίδικη, η Κοιν.Σ.Επ διαγράφεται αυτοδικαίως από το Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας.

2. Η Διοικούσα Επιτροπή εκτελεί χρέη εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, μέχρι να διορισθούν εκκαθαριστές από τη Γενική Συνέλευση. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να εξοφλήσουν τα χρέη και να τακτοποιήσουν τις εκκρεμείς υποχρεώσεις της Κοιν.Σ.Επ.. Αν απομένει μόνο παθητικό, οι εκκαθαριστές προβαίνουν στην περάτωση της εκκαθάρισης. Αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει και ενεργητικό, η Κοιν.Σ.Επ. αναβιώνει αυτοδίκαια και ως υπό εκκαθάριση εγγράφεται στα οικεία Μητρώα βάσει του άρθρου 791 Κ.Πολ.Δ.. Με το πέρας της εκκαθάρισης το υπόλοιπο δεν διανέμεται, αλλά διατίθεται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας. Το άρθρο 6 του παρόντος εφαρμόζεται αναλογικώς για τη λειτουργία των εκκαθαριστών.

3. Αν η Κοιν.Σ.Επ. διαγραφεί από το Μητρώο του άρθρου 14 με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 7 του άρθρου 11, λύεται αυτοδίκαια και τίθεται σε εκκαθάριση.

4. Η ολοκλήρωση της εκκαθάρισης οδηγεί σε αυτοδίκαιη διαγραφή της Κοιν.Σ.Επ. από τα οικεία Μητρώα.

Άρθρο 14

Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας

1. Συνιστάται Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας, στο εξής Μητρώο, το οποίο είναι δημόσιο βιβλίο που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή. Το Μητρώο τηρείται στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η πρόσβαση σε αυτό γίνεται ατελώς από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο και αποτελείται από τα εξής επί μέρους μητρώα: α. Μητρώο Κοινωνικής

Επιχειρηματικότητας, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι Κοιν.Σ.Επ. οι οποίες συστήνονται με βάση τον παρόντα νόμο και οι Κοι.Σ.Π.Ε. του ν. [2716/1999](#). Με την εγγραφή τους οι Κοιν.Σ.Επ. και Κοι.Σ.Π.Ε. αποκτούν πρόσβαση στα χρηματοδοτικά εργαλεία του άρθρου 9 και απολαμβάνουν των οικονομικών κινήτρων και μέτρων στήριξης του άρθρου 10.

β. Ειδικό Μητρώο άλλων Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας, στο οποίο εγγράφονται προαιρετικά οι υφιστάμενες νομικές μορφές, οι οποίες πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια: αα) έχουν ως αποκλειστικό καταστατικό σκοπό την κοινωνική ωφέλεια μέσω της παραγωγής αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών συλλογικού και κοινωνικού χαρακτήρα, ββ) αποδίδουν προτεραιότητα στα άτομα και την εργασία έναντι του κεφαλαίου, γγ) εφαρμόζουν δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων,

δδ) έχουν αυτονομία στη διοίκηση και διαχείριση των δραστηριοτήτων τους, εε) προβλέπουν τη χρησιμοποίηση των κερδών τους για τους καταστατικούς σκοπούς τους και δευτερευόντως τη δυνατότητα περιορισμένης έκτασης διανομής των κερδών αυτών, στστ) λειτουργούν με βάση την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης,

ζζ) οι δραστηριότητές τους εντάσσονται αποκλειστικά σε μία από τις κατηγορίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 και

ηη) αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους τουλάχιστον επί μια τριετία πριν από την υποβολή της αίτησης εγγραφής στο Μητρώο.

Οι Φορείς Κοινωνικής Οικονομίας που εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο μπορούν να χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης και να εντάσσονται στο ν. [3908/2011](#) (Α' 8).

2.α) Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. [3144/2003](#) (Α' 111) προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής: «δ) Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας.» β) Στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. [3144/2003](#) τηρείται το Γενικό Μητρώο της παραγράφου 1 του παρόντος νόμου και τα επί μέρους μητρώα αυτού. 3. Στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. [3144/2003](#) και μετά το εδάφιο «Των Διευθύνσεων και Τμημάτων προΐστανται υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού» προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας κατανέμονται έξι (6) οργανικές θέσεις από τις υφιστάμενες στην Κεντρική

Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες διαρθρώνονται ως εξής: τέσσερις (4) υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ένας (1) υπάλληλος του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής και ένας (1) υπάλληλος του κλάδου ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού.»

Άρθρο 15

Συντονιστικός φορέας πολιτικών ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας

Η Ειδική Υπηρεσία για την Ενσωμάτωση των Αρχών της EQUAL και για τη διαχείριση δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» που έχει συσταθεί με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 4 και την περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 (Α' 267) και λειτουργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 180691/7.2.2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Β' 148), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία». Υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία συστάθηκε με το π.δ. 475/1993 (Α' 205) και μετονομάστηκε με την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. [2224/1994](#) (Α' 112), και είναι αρμόδια για το σχεδιάσμά, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση όλων των αναγκαίων πολιτικών και ενεργειών που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και την ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας.

Άρθρο 16

Δημόσιες Συμβάσεις Κοινωνικής Αναφοράς

1. Δημόσιες Συμβάσεις Κοινωνικής Αναφοράς είναι αυτές κατά τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές στο στάδιο ανάθεσης λαμβάνουν υπόψη σημαντικές κοινωνικές πτυχές ως κριτήρια ανάθεσης. Ενδεικτικά, ως τέτοια κριτήρια νοούνται: α) οι ευκαιρίες απασχόλησης, β) η κοινωνική ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, γ) η ισότητα ευκαιριών, δ) ο σχεδιασμός της προσβασιμότητας για όλους, ε) η συνεκτίμηση των κριτηρίων αειφορίας, στα οποία περιλαμβάνονται θέματα ηθικού εμπορίου και ζ) η ευρύτερη εκούσια συμμόρφωση με την εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ).

2. Για την εκπόνηση και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Σχεδίου Ενσωμάτωσης Πολιτικών Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς, αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

3.α) Συνιστάται εννεαμελής Διυπουργική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

αα) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με τον αναπληρωτή του.

ββ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με τον αναπληρωτή του.

γγ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, με τον αναπληρωτή του.

δδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, με τον αναπληρωτή του.

εε) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με τον αναπληρωτή του.

στστ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και

Θρησκευμάτων, με τον αναπληρωτή του.

ζζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με τον αναπληρωτή του.

ηη) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του.

θθ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τον αναπληρωτή του.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ορίζονται τα μέλη της Διυπουργικής Επιτροπής και δύο από τα μέλη της Επιτροπής αυτής ορίζονται ως Πρόεδρος και αναπληρωτής του.

4. Στη Διυπουργική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν, αναλόγως του θέματος και εφόσον κρίνεται από την Επιτροπή αναγκαίο, και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή εκπρόσωποι άλλων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ή εκπρόσωποι πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ή επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών, εκπρόσωποι φορέων ευπαθών ομάδων και ατόμων με αναπηρία, εκπρόσωποι συνδέσμων ή ενώσεων ή επιμελητηρίων που

ορίζονται με απόφαση του οικείου Συνδέσμου ή Επιμελητηρίου, καθώς και εκπρόσωποι οργανώσεων συλλόγων καταναλωτών, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

5. Η Διυπουργική Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Τη γνωμοδότηση στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ενσωμάτωσης Πολιτικών Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς, το οποίο εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη της λειτουργίας της.

β) Την πρόταση προϊόντων, υπηρεσιών και έργων στα οποία θα εφαρμοστούν κριτήρια Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς.

γ) Την έγκαιρη ενημέρωση των προμηθευτών του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλων ενδιαφερομένων.

δ) Την εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς κάθε αναγκαίας νομοθετικής ρύθμισης και τροποποίησης του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, όπου απαιτείται, καθώς και της λήψης των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς.

ε) Την εισήγηση για την εφαρμογή του άρθρου 18 του π.δ. 60/2007 (Α' 64) και τους ειδικότερους όρους ανάθεσης συμβάσεων κοινωνικής αναφοράς ιδίως σε περιπτώσεις ύπαρξης περισσότερων προσφορών από φορείς της Κοινωνικής Οικονομίας.

στ) Την εισήγηση για την εφαρμογή της κοινωνικής ρήτρας εκτέλεσης στις δημόσιες συμβάσεις.

ζ) Την αξιολόγηση, παρακολούθηση της εφαρμογής και επικαιροποίηση της Εθνικής Πολιτικής Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς.

η) Την εισήγηση προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και τους συναρμόδιους Υπουργούς, για την εκπόνηση μελετών και προγραμμάτων σχετικά με την προώθηση της εφαρμογής των Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς. Οι συνεδριάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής, καθώς και των επί μέρους Ομάδων Εργασίας που προβλέπεται ότι μπορεί να συσταθούν, γίνονται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας χωρίς αμοιβή.

6. Η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται σε έναν υπάλληλο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με τον αναπληρωτή του.

7. Η νομική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται σε δύο μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που υπηρετούν στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και

στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αντίστοιχα και εναλλάσσονται αναλόγως του θέματος.

Άρθρο 17

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών δύναται να καθορίζονται τα κριτήρια επιμέτρησης των προστίμων που προβλέπονται στο άρθρο 11.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών δύναται να κατηγοριοποιούνται οι παραβάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά των προστίμων που προβλέπονται στο άρθρο 11. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες του τρόπου είσπραξης και απόδοσης των ποσών των προστίμων της παραγράφου 5 του άρθρου 11.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζεται η διαδικασία απόδοσης του υπολοίπου της εκκαθάρισης της παραγράφου 2 του άρθρου 13.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας του άρθρου 15, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα τήρησης και λειτουργίας του Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας, κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του, τεχνική ή μη, οι αρμοδιότητες του Τμήματος Κοινωνικής Οικονομίας του άρθρου 14, οι προδιαγραφές και τα κριτήρια πιστοποίησης των νομικών προσώπων που εγγράφονται στα επί μέρους Μητρώα, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή τους σε αυτά, οι προϋποθέσεις για τη διαγραφή τους, η μορφή και το περιεχόμενο του προτυποποιημένου καταστατικού της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Τα ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια εγγραφής

και πιστοποίησης των Κοιν.Σ.Επ. προσδιορίζονται με βάση τις παραγράφους 2,3,4 και 5 του άρθρου 1 και τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 2.

6.Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται θέματα λειτουργίας της Διυπουργικής Επιτροπής του άρθρου 16, ο τρόπος λήψης αποφάσεων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο σχετικό θέμα για την πραγματοποίηση του έργου της.

7.Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ορίζονται τα πρόσωπα της παραγράφου 6 του άρθρου 16.

Άρθρο 18

Οργάνωση και λειτουργία αναπτυξιακών συμπράξεων για δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»

1.Δικαιούχοι πράξεων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 1 και του άρθρου 22 του ν. 3614/2007 (Α' 267), όπως τροποποιήθηκε με το ν. [3840/2010](#) (Α' 53) και ισχύει, για: α) τη δράση 3 «Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες» της κατηγορίας παρέμβασης 1 «Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού» του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών», β) τη δράση 1 «Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης», της κατηγορίας παρέμβασης 2 «Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων» του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» και γ) τη δράση 7 «Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας» της κατηγορίας παρέμβασης 1 «Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», ορίζονται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που λειτουργούν με τη μορφή αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και καλούνται Αναπτυξιακές Συμπράξεις.

2.Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και λειτουργούν αποκλειστικά για την εκτέλεση της πράξης που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο των συγκεκριμένων κατηγοριών παρέμβασης. Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις έχουν διάρκεια τουλάχιστον έως πέντε (5) χρόνια μετά την ολοκλήρωση της πράξης που έχουν αναλάβει και σε κάθε περίπτωση μέχρι την αποπληρωμή του υπολοίπου της εγκριθείσας χρηματοδότησης και την ολοκλήρωση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν. Οι εταίροι

της Αναπτυξιακής Σύμπραξης δεν υποχρεούνται σε κοινές εισφορές, εκτός αν άλλως ορίζεται στο καταστατικό τους.

3.Εταίροι των Αναπτυξιακών Συμπράξεων μπορεί να είναι: α) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και οι κοινωφελείς επιχειρήσεις τους, γ) οι δημόσιοι οργανισμοί και επιχειρήσεις, δ) οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 194 του ν. [3852/2010](#) (Α' 87) και της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 252 του ν. [3463/2006](#) (Α' 114), ε) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στ) οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων. Οι υπό στοιχεία α', β' και γ' φορείς δεν δύναται να ορισθούν συντονιστές εταίροι των Συμπράξεων.

Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις δεν μπορούν να αποτελούνται από λιγότερους των τριών εταίρων, επί ποινή απαραδέκτου, άλλως δεν μπορούν να καταστούν δικαιούχοι κατά την έννοια της παραγράφου 1.

4.Στην περίπτωση συμμετοχής τμημάτων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), ως εταίρων σε Αναπτυξιακή Σύμπραξη, η οικονομική διαχείριση των έργων τους ανατίθεται σε Ειδικούς Λογαριασμούς που λειτουργούν στα αντίστοιχα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι..

5.Κατά την υποβολή της πρότασης χρηματοδότησης της πράξης, οι φορείς της παραγράφου 3 θα πρέπει να έχουν συνάψει έγγραφη συμφωνία με τη μορφή καταστατικού σύστασης της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας, χωρίς όμως να τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του καταστατικού, που θα συνοδεύεται από σχετικές αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των συμμετεχόντων εταίρων. Σε κάθε περίπτωση οι διατυπώσεις δημοσιότητας για τη σύσταση της Αναπτυξιακής Σύμπραξης θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πριν την έκδοση της Απόφασης ένταξης της πράξης. Η Αναπτυξιακή Σύμπραξη αποκτά νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το άρθρο 784

Α. Κ. και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, των σε εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων και συμπληρωματικά από τις διατάξεις των άρθρων 741 και επόμενα Α.Κ.. Στο καταστατικό της Αναπτυξιακής Σύμπραξης πρέπει να ορίζεται ο εταίρος που θα αναλάβει καθήκοντα Συντονιστή.

6.Όργανα διοίκησης των Αναπτυξιακών Συμπράξεων είναι το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Συντονιστής Εταίρος και ο Διαχειριστής.

7. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) αποτελείται από ισάριθμα με τους εταίρους μέλη. Κάθε εταίρος ορίζει από ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος για το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο κατά τη διάρκεια λειτουργίας των Αναπτυξιακών Συμπράξεων μπορεί να αντικατασταθεί από τον φορέα, τον οποίο εκπροσωπεί.

Το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) εκλέγει τον Διαχειριστή της Αναπτυξιακής Σύμπραξης,

β) θεσπίζει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, γ) αποφασίζει για το μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης των πράξεων της Αναπτυξιακής Σύμπραξης, καθώς και για τις εσωτερικές διαδικασίες επαλήθευσης των δαπανών αυτής και δ) είναι αρμόδιο για κάθε ζήτημα που δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Συντονιστή Εταίρου και του Διαχειριστή.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, εκτός αν άλλως ορίζεται στο καταστατικό. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ., που εκλέγεται εκ των μελών του, εκπροσωπεί την Αναπτυξιακή Σύμπραξη ενώπιον κάθε δικαστικής ή διοικητικής αρχής και ενώπιον κάθε τρίτου.

8. Ο Συντονιστής Εταίρος:

α) έχει το γενικό συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την άρτια εκτέλεση της πράξης έναντι της Ειδικής Υπηρεσίας που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης, β) φέρει την ευθύνη για την απρόσκοπτη υλοποίηση της πράξης και εισηγείται προς το Δ.Σ. τις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες εφόσον απαιτούνται, γ) είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία και τη συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης,

δ) μεριμνά ώστε οι δαπάνες που υποβάλλονται από τους εταίρους να έχουν πραγματοποιηθεί για το σκοπό της υλοποίησης της πράξης και να αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που συμφωνήθηκαν μεταξύ τους, ε) ενημερώνει τους εταίρους ως προς τα αναγκαία έγγραφα και τις οδηγίες της Ειδικής Υπηρεσίας που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης, των αρμόδιων εθνικών οργάνων και των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στ) προετοιμάζει και υποβάλλει την πρόταση χρηματοδότησης της πράξης, καθώς και όλα τα απαιτούμενα για την εξέλιξη της υλοποίησης και παρακολούθησης της πράξης έγγραφα, ζ) καταρτίζει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο το μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης της Αναπτυξιακής Σύμπραξης με σκοπό την εξασφάλιση της ποιότητας υλοποίησης αυτής και του

αποτελέσματος, καθώς και τις εσωτερικές διαδικασίες επαλήθευσης των δαπανών, που διασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους,

η) παρακολουθεί τη λειτουργία των παραπάνω διαδικασιών,

θ) τηρεί όλα τα διοικητικά και χρηματοοικονομικά στοιχεία της πράξης, της Αναπτυξιακής Σύμπραξης, τα στοιχεία υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και τα προϊόντα αυτής, καθώς και τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα τριών ετών μετά το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος και τουλάχιστον μέχρι το έτος 2020, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

9.Ο Διαχειριστής της Αναπτυξιακής Σύμπραξης, φυσικό πρόσωπο, εκλέγεται από το Δ.Σ. με ομόφωνη απόφαση όλων των μελών, κατόπιν εισηγήσεως του εκπροσώπου του Συντονιστή Εταίρου. Ο Διαχειριστής:

α) κατανέμει τη χρηματοδότηση της πράξης στον κάθε εταίρο ανάλογα με την εξέλιξη της υλοποίησής της, β) παρέχει στοιχεία κίνησης του λογαριασμού στον φορέα που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης και στην Αρχή Πιστοποίησης του ν. 3614/2007, όπως ισχύει, γ) καταρτίζει τα Δελτία Δήλωσης Δαπανών, τα οποία επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης, δ) πιστοποιεί τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών της πράξης και έχει την ευθύνη του Δημοσίου Υπολόγου κατά τα άρθρα 54 επ. του ν. [2362/1995](#) (Α' 247), όπως κάθε φορά ισχύει.

10.Η αποχώρηση εταίρου επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση ανάληψης του έργου του αποχωρούντος από υφιστάμενους εταίρους ή ταυτόχρονης αντικατάστασής του από νέο. Η αποχώρηση και αντικατάσταση εταίρου γίνεται με απόφαση που λαμβάνεται με την αυξημένη πλειοψηφία των τριών τετάρτων των μελών του Δ.Σ. και μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης. Μετά την αποχώρηση και αντικατάσταση εταίρου, η Αναπτυξιακή Σύμπραξη ενημερώνει το φάκελο της Διαχειριστικής Επάρκειας. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της Ειδικής Υπηρεσίας που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης, όπως αυτές απορρέουν από τις κανονιστικές διατάξεις, ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και επέρχονται όλες οι εκ του νόμου προβλεπόμενες συνέπειες. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των εταίρων δεν μπορεί να υπολείπεται των τριών.

Η αντικατάσταση του Συντονιστή Εταίρου απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται με την αυξημένη πλειοψηφία των τριών τετάρτων των μελών του Δ.Σ. και σύμφωνη γνώμη της

Ειδικής Υπηρεσίας που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης και μόνο στην περίπτωση που αποδεδειγμένα τίθεται σε κίνδυνο η ομαλή υλοποίηση του έργου.

11. Για την ένταξη, την εκτέλεση, τη χρηματοδότηση και τη διαχείριση των ανωτέρω δράσεων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 3614/2007, όπως κάθε φορά ισχύει, καθώς και των σε εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, όπως κάθε φορά ισχύει, καθώς και οι διατάξεις κάθε συναφούς κοινοτικής ή εθνικής ρύθμισης.

12. Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις οφείλουν να τηρούν όλες τις νόμιμες διατυπώσεις και τα οικονομικά στοιχεία που προβλέπονται από τις σχετικές με τη διαχείριση εθνικών και κοινοτικών πόρων διατάξεις και υπέχουν όλες τις ευθύνες που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές. Σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία διαπιστώνονται παρατυπίες ή παραβάσεις που συνεπάγονται τη διακοπή της χρηματοδότησης ή τη μείωση του ύψους της και απαιτούν την επιστροφή των παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 3614/2007, όπως κάθε φορά ισχύει, και των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Οι υποχρεώσεις και η ευθύνη που απορρέει από την εκτέλεση της πράξης υφίστανται για χρονικό διάστημα τριών ετών μετά το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος και τουλάχιστον μέχρι το έτος 2020, δηλαδή και μετά τη λύση της Αναπτυξιακής Σύμπραξης, με ειδική μνεία στο Καταστατικό της έγγραφο. Σε περίπτωση που κάποιο από τα νομικά πρόσωπα που συγκροτούν την Αναπτυξιακή Σύμπραξη λυθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, ως εκ τούτου αποχωρήσει από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη και αντικατασταθεί από νέο μέλος ή το έργο του αναληφθεί από υφιστάμενους εταίρους, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 10, τότε ο εταίρος που αντικαθιστά τον αποχωρήσαντα υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δεύτερου, στο μέτρο που αυτό είναι δυνατόν κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε περίπτωση μη αντικατάστασης του αποχωρούντος μέλους, κατά τα ανωτέρω, που έχει ως συνέπεια την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, την ευθύνη φέρουν τα φυσικά πρόσωπα που αποτελούσαν τα όργανα διοίκησης του νομικού προσώπου που λύθηκε, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τα λοιπά μέλη της αναπτυξιακής σύμπραξης.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του τυχόν συναρμόδιου κάθε φορά Υπουργού,

ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

14. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του.

Άρθρο 19

1. Δικαιούχος του ΟΕΚ, στον οποίο κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είτε έχει χορηγηθεί δάνειο αποκλειστικά από το στεγαστικό κεφάλαιο του ΟΕΚ για αποπεράτωση, επέκταση, αναμόρφωση, επισκευή, αγορά ή ανέγερση κατοικίας είτε έχει παραχωρηθεί κατοικία ή αγορασμένο διαμέρισμα, μπορεί με αίτησή του να ζητήσει:

α) Εφόσον μέρος του ποσού ή ολόκληρο το ποσό της οφειλής του έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο κατά τη δημοσίευση του παρόντος, την εξόφληση του ποσού αυτού, καθώς και των παντός είδους επιβαρύνσεων, είτε εφάπαξ με ποσοστό έκπτωσης 80% επί των επιβαρύνσεων, είτε σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις με ποσοστό έκπτωσης 50% επί των επιβαρύνσεων. Ο αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από έξι (6) και μεγαλύτερος από είκοσι τέσσερις (24) και το ποσό κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των εκατό (100) ευρώ. Η έκπτωση για τμηματική καταβολή χορηγείται μετά την τακτική και εμπρόθεσμη καταβολή όλων των δόσεων της ληξιπρόθεσμης οφειλής, και το ποσό εκπίπτει από την υποχρέωση καταβολής, εφόσον δεν υπάρχει λόγος έκπτωσης από το δικαίωμα. Μη καταβολή δόσης επιτρέπεται μόνο δύο μη συνεχόμενες φορές και συνεπάγεται την υποχρέωση καταβολής διπλάσιας δόσης τον επόμενο μήνα από τη μη πληρωμή. Η επανάληψη μη καταβολής δόσης για τρίτη φορά ή για δεύτερη συνεχόμενη ή η μη καταβολή της διπλάσιας δόσης, κατά τα ως άνω, συνεπάγεται την έκπτωση από τη ρύθμιση και την αναβίωση της οφειλής στην προ της ρύθμισης κατάσταση, αφού αφαιρεθούν αυτά που έχουν ήδη καταβληθεί. Προϋπόθεση για τη συνέχιση της υπαγωγής στη ρύθμιση της τμηματικής καταβολής της ληξιπρόθεσμης οφειλής αποτελεί επιπλέον η συνεχής και αδιάλειπτη καταβολή των τρεχουσών δόσεων της οφειλής. Το άληκτο ποσό της οφειλής αποπληρώνεται κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση που έχει υπογράψει.

β) Εφόσον η οφειλή του είναι ενήμερη ή έχει γίνει ρύθμιση εφάπαξ καταβολής στη ληξιπρόθεσμη οφειλή και υπολείπεται άληκτο κεφάλαιο, την εφάπαξ εξόφληση αυτού με ποσοστό έκπτωσης 3% επί της ετήσιας δόσης για το πρώτο έτος προεξόφλησης, αυξανόμενο κατά 3% για κάθε επόμενο έτος προεξόφλησης. Ως ετήσια δόση θεωρείται το ποσό που προκύπτει στο τέλος του έτους, μετά την άθροιση των επί μέρους δόσεων.

γ) Εφόσον είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του ΟΑΕΔ ως άνεργος ή μακροχρόνια άνεργος, επιδοτείται από αυτόν και έχει ετήσιο οικογενειακό εισόδημα μικρότερο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και για όσο χρόνο πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, την αναστολή της πληρωμής των μηνιαίων δόσεων του άληκτου κεφαλαίου και την ισόχρονη άτοκη επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής των δόσεων αυτών, με ανώτατο χρονικό όριο αναστολής την 31η Δεκεμβρίου 2012. Αν επιπλέον έχει ληξιπρόθεσμη οφειλή, μπορεί για το ποσό αυτό να ζητήσει την υπαγωγή του στη ρύθμιση της περίπτωσης α'.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Δ.Σ. του ΟΕΚ, καθορίζονται όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία, τρόπος και χρόνος υπαγωγής δικαιούχων του ΟΕΚ σε ρύθμιση οφειλών, οι οποίες εξυπηρετούνται από τράπεζες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά στη ρύθμιση αυτή.

3. Η αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση της παραγράφου 1 υποβάλλεται μέχρι 30.12.2011 και αφορά στεγαστική παροχή αποκλειστικά από κεφάλαια του ΟΕΚ, η εξυπηρέτηση και η παρακολούθηση της οποίας γίνεται αποκλειστικά από τις υπηρεσίες του Οργανισμού. Χρόνος υπολογισμού των ληξιπρόθεσμων οφειλών και των παντός είδους επιβαρύνσεων για υπαγωγή στις προαναφερόμενες ρυθμίσεις ορίζεται ο χρόνος υποβολής της αίτησης. Οι παντός είδους επιβαρύνσεις περιλαμβάνουν τους τόκους υπερημερίας, τα πρόσθετα τέλη, τις προσαυξήσεις, τις λοιπές επιβαρύνσεις, τα πρόστιμα και τα λοιπά έξοδα. Η παράγραφος 1 αφορά τους δικαιούχους του ΟΕΚ οι οποίοι έτυχαν στεγαστικής παροχής αποκλειστικά από κεφάλαια του Οργανισμού, η εξυπηρέτηση και η παρακολούθηση της οποίας γίνεται αποκλειστικά από τις υπηρεσίες αυτού.

4. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά από γνώμη του Δ.Σ. του ΟΕΚ, εκδίδεται και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με την οποία καθορίζεται ο τρόπος καθορισμού του αριθμού των δόσεων, υποβολής της αίτησης και καταβολής της οφειλής, η διαδικασία για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 3 και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση τροποποιείται ή συμπληρώνεται κάθε διάταξη η οποία αφορά τον

Κανονισμό «περί προϋποθέσεων παροχής κατοικίας και δανείων υπό του ΟΕΚ» (υ.α. 30727/4815/4.8.1971, Β' 661).

Άρθρο 20

Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. [1902/1990](#) (Α' 138), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α'6) και όπως η ανωτέρω περίπτωση προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 59 του ν. 3518/2006 (Α'272), προστίθενται υποπεριπτώσεις ι' έως ιη' ως εξής:

«ι) Γλυκογονίαση τύπου ιβ

ια) Έλλειψη ΟρνιθοΚαρβαμυλοΤρανσφεράσης

ιβ) Πνευμονική Υπέρταση

ιγ) Ιδιοπαθή Αιμολυτική Αναιμία Θρομβοπενική Πορφύρα

ιδ) Νυχτερινή Παροξυσμική Αιμοσφαιρινουρία ιε) Χρόνια Νεφρική Νόσο ΧΝΝ (στάδιο 3 και 4) ιστ) Ομόζυγη Μεσογειακή Αναιμία και Ενδιάμεση Μεσογειακή Αναιμία και Ομόζυγη Δρεπανοκυτταρική Αναιμία

ιζ) Νόσος Niemann Pick τύπου C ιη) Υπερφαινυλαλανιναιμία».

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί, μετά από αίτησή τους, να αποσπώνται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, τέσσερις συνολικά υπάλληλοι των εν λόγω Υπουργείων ή των εποπτευόμενων από αυτά νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, για κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Γραμματείας του Προέδρου του ΕΟΠΥΥ. Η κατά τα ανωτέρω απόσπαση λήγει με τη λήξη της θητείας του Προέδρου.

Ο χρόνος της απόσπασης θεωρείται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση από την οποία προέρχονται οι αποσπώμενοι, οι οποίοι δικαιούνται, κατά το χρόνο της απόσπασής τους, να λαμβάνουν, από τον φορέα υποδοχής τους, πλήρεις τις τακτικές αποδοχές και πάσης φύσεως επιδόματα και πρόσθετες απολαβές της οργανικής τους θέσης, πλην εκείνων που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους.

3.α. Η προθεσμία που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. [3965/2011](#) (Α' 113) παρατείνεται μέχρι 31.12.2011.

Η ισχύς της διάταξης αυτής ανατρέχει στην έναρξη ισχύος του ν. [3918/2011](#) (Α' 31).

β. Η παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. [3918/2011](#) (Α' 31) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για τη λειτουργία της Κεντρικής Υπηρεσίας του Οργανισμού μεταφέρονται σε αυτήν άτομα από το διοικητικό, ιατρικό και υγειονομικό προσωπικό των εντασσόμενων φορέων του άρθρου 17, των οποίων η έδρα βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί αναφέρονται στην περίπτωση θ' του άρθρου 3 του ν. [3852/2010](#) (Α' 87), καθώς και δικηγόροι με έμμισθη εντολή, με την ίδια εργασιακή σχέση, την οργανική θέση, βαθμό, κλάδο και ειδικότητα που κατέχουν, με συνεκτίμηση της αίτησής τους και των αναγκών της υπηρεσίας.»

γ. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του ν. [3918/2011](#) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για το διάστημα μέχρι 31.12.2011 τη μισθοδοσία, τα επιδόματα, τα έξοδα κίνησης, τις υπερωρίες και τις αποζημιώσεις καταβάλλουν οι φορείς από τους οποίους προέρχεται το προσωπικό, η δε δαπάνη συμψηφίζεται με τα οφειλόμενα από τους φορείς ποσά σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 27 του άρθρου 72 του ν. [3984/2011](#). Για δε το προσωπικό που υπηρετεί στην ΥΠΕΔΥΦΚΑ, η μισθοδοσία, τα επιδόματα, τα έξοδα κίνησης, οι υπερωρίες και οι αποζημιώσεις, εξακολουθούν να καταβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το ανωτέρω αναφερόμενο χρονικό διάστημα, η δε δαπάνη αποδίδεται στη Γ.Γ.Κ.Α. από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μέσα σε δυο μήνες από την έγκριση του πρώτου προϋπολογισμού.

Τα προσωπικά μητρώα του μεταφερόμενου προσωπικού, εξακολουθούν να τηρούνται και να ενημερώνονται, από τους φορείς από τους οποίους προέρχονται, μέχρι την οριστική παραλαβή τους από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..»

δ. Στο άρθρο 26 του ν. [3918/2011](#) προστίθεται παράγραφος 10 ως ακολούθως:

«10. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συστήνεται μία (1) θέση Νομικού Συμβούλου, ο οποίος

προσλαμβάνεται με σχέση έμμισθης εντολής κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις παραγράφους 1 και 3 και ο οποίος προΐσταται της Διεύθυνσης Νομικών Υποθέσεων. Στην ανωτέρω θέση του Νομικού Συμβούλου διορίζεται δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω.»

ε. Η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν. [3918/2011](#) (Α' 31) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Έως την επιλογή των προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., διαδικασία που δύναται να ξεκινήσει εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη λειτουργίας του, τα καθήκοντα αυτά ασκούν οι προϊστάμενοι των εντασσόμενων υπηρεσιών με απόφαση του Διοικητή. Η τοποθέτηση γίνεται σε θέσεις προϊσταμένων αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων του

Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με κριτήριο τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθκόντων προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου, σε συνάρτηση με τα ουσιαστικά τους προσόντα. Εφόσον δεν επαρκούν οι θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων, για την τοποθέτηση όλων των προϊσταμένων, οι προϊστάμενοι που δεν τοποθετούνται εξακολουθούν να θεωρούνται προϊστάμενοι έως την τοποθέτηση των νέων προϊσταμένων, τα καθήκοντά τους καθορίζονται από τον Διοικητή του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες και διατηρούν το αντίστοιχο μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης.»

στ. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 19Α του ν. [3918/2011](#) (Α' 31), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 72 του ν. [3984/2011](#) (Α' 150), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Στον ΟΓΑ, λογαριασμός με την ονομασία «Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα», με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια. Σκοπός του λογαριασμού είναι η χορήγηση παροχών σε χρήμα στους ασφαλισμένους του Οργανισμού και στους εφεξής εισερχόμενους στην ασφάλιση αυτού. Η χορήγηση των παροχών σε χρήμα εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού Νοσοκομειακής Περίθαλψης Ασφαλισμένων του ΟΓΑ, του Κανονισμού Περίθαλψης Προσωπικού του ΟΓΑ και των άρθρων 7 και 16 παράγραφος 8 του ν. 4169/1961 (Α' 81), όπως ισχύουν, οι οποίες παραμένουν σε ισχύ ως προς τις παροχές σε χρήμα και μετά την ένταξη στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. του Κλάδου Υγείας του Οργανισμού ως προς τις παροχές σε είδος, και τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του ΟΓΑ, οι δε ασφαλισμένοι του λογαριασμού εξυπηρετούνται από τις υγειονομικές επιτροπές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Πόροι του λογαριασμού είναι:

αα) Τα έσοδα του Κλάδου Υγείας ΟΓΑ από εισφορές: ααα) ποσοστό 0,20% επί της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία κατατάσσονται οι ασφαλισμένοι και αα

β) ποσοστό 0,20% επί της προβλεπόμενης κράτησης για περίθαλψη των υπαλλήλων και συνταξιούχων υπαλλήλων του ΟΓΑ.

ββ) Έσοδα από επιχορηγήσεις, προσόδους περιουσίας, αποδόσεις, καθώς και κάθε άλλο έσοδο που προκύπτει από τη δραστηριότητα του λογαριασμού ή προβλέπεται υπέρ αυτού από τις επί μέρους διατάξεις.»

ζ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να μεταφέρεται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διοικητικό προσωπικό, που έχει υπηρετήσει σε υπηρεσίες όπως αυτές αναφέρονται στην παράγραφο 1, περίπτωση Βα του άρθρου 23 του ν. [3918/2011](#) (Α' 31) του ΙΚΑΕΤΑΜ, του ΟΑΕΕ, του ΟΠΑΔ και του ΟΓΑ, με την ίδια εργασιακή σχέση ή οργανική θέση, κλάδο και βαθμό που κατέχει και με τις προϋποθέσεις του άρθρου 26 παράγραφος 5 του νόμου αυτού.

η. Στο άρθρο 21 του ν. [3918/2011](#) προστίθεται περίπτωση ια' ως εξής:

«ια. Ο Πρόεδρος μπορεί με αποφάσεις του να αναθέτει στους Αντιπροέδρους, καθώς και σε Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων, ειδικά καθήκοντα ή να τους μεταβιβάζει

αρμοδιότητες.»

θ. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του

ν. [3918/2011](#) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί και ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ έχουν τη δυνατότητα επιπλέον διαπραγμάτευσης με φαρμακευτικές εταιρίες για να πετύχουν μεγαλύτερη έκπτωση για κάθε φαρμακευτικό σκεύασμα που συνταγογραφείται από γιατρό και αποζημιώνεται από τον οργανισμό.»

4.α. Η παράγραφος που προστέθηκε στο άρθρο 8 του ν. [3892/2010](#) (Α' 189) με την παράγραφο 3 του άρθρου 63 του ν. [3996/2011](#) (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής: «Στους ιατρούς, οι οποίοι έχουν σχέση εργασίας με το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑΕΤΑΜ), α) κατά τα άρθρα 24 και 25 του ν. [3232/2004](#) (Α' 48) (ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης με σχέση δημοσίου δικαίου) και β) κατά τις διατάξεις του β.δ. 18/1956 (Α' 67) και της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. [1666/1986](#) (Α' 200) (ιατροί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) και μεταφέρονται και θα ενταχθούν στο συσταθέντα νέο φορέα, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή Οργανισμός) σύμφωνα με τα άρθρα 17 και επόμενα του Κεφαλαίου Β' του ν. [3918/2011](#) (Α' 31), παρέχεται η δυνατότητα να προμηθευτούν από προμηθευτή της επιλογής τους ένα φορητό υπολογιστή (laptop), με τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή του Ιδρύματος, προκειμένου να καταχωρούν ηλεκτρονικά και να εκτελούν τις ιατρικές συνταγές και παραπεμπτικά των ιατρικών εξετάσεων. Με όμοια απόφαση του Διοικητή του Ιδρύματος θα προσδιοριστεί ο χρόνος υλοποίησής της.

Με την παράδοση του τιμολογίου αγοράς από τους ως άνω ιατρούς στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑΕΤΑΜ), βεβαιώνουν την παραλαβή για χρήση του συγκεκριμένου φορητού υπολογιστή (laptop) και εξοφλείται σε αυτούς μετά από νόμιμο έλεγχο, το ποσό που κατέβαλαν για την αγορά του συγκεκριμένου φορητού υπολογιστή (laptop) και μέχρι του συνολικού ποσού των εξακοσίων (600) ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η δαπάνη θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του κλάδου ασθένειας του ΙΚΑΕΤΑΜ στον ΚΑΕ 0269 «λοιπές πρόσθετες παροχές».

Τα παραπάνω ποσά που θα καταβληθούν στους ιατρούς κατ' εφαρμογή της παρούσας διάταξης δεν υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές και φορολογία εισοδήματος.»
β. Η διάταξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν. [2556/1997](#) (Α' 270) έχει εφαρμογή και για το Ταμείο Προνοίας Ιδιωτικού Τομέα (ΤΑ.Π.Ι.Τ).
5.α. Η περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 44 του ν. [3986/2011](#) (Α' 152) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Για τα πρόσωπα της περίπτωσης α' που συμπληρώνουν μέχρι 30.6.2011 τουλάχιστον τρία (3) έτη ασφάλισης στους Τομείς του κλάδου κύριας ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), ως ημερομηνία μετάταξης στην επόμενη ασφαλιστική κατηγορία ορίζεται η 1.7.2011. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα στην περίπτωση α. .»

β. Η παράγραφος 17 του άρθρου 44 του ν. [3986/2011](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«17. Ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των παραγράφων 14 και 15 ορίζεται η 1.7.2011.»
6. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Προκειμένου για τα παιδιά, τα εγγόνια και τους προγόνους που συμπλήρωσαν το 18ο έτος της ηλικίας τους πριν από την εισαγωγή τους σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και εφόσον η εισαγωγή τους σε αυτές τις σχολές γίνει μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος με αυτό της ενηλικίωσης, το δικαίωμα σε σύνταξη παρατείνεται για το χρονικό διάστημα μεταξύ του επόμενου της ενηλικίωσης μήνα και μέχρι το μήνα έναρξης του ακαδημαϊκού έτους.»
7.α. Η παράγραφος 8 του άρθρου 2 του ν. 1759/1988 (Α' 50) αντικαθίσταται ως εξής:
«8. Η αληθινή έννοια του εδαφίου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν.δ 4104/1960 (Α' 147), είναι ότι οι προβλεπόμενες από αυτό προσαυξήσεις των συντάξεων για παιδιά χορηγούνται μέχρι το

χρόνο συμπλήρωσης των ορίων ηλικίας που προβλέπονται από την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει.»

β. Η παράγραφος 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 95/30/31.7.1973 (Α' 169) αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η καταβολή της απονεμηθείσης συντάξεως από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης ενεργείται κάθε μήνα, ή δίμηνο, ή τρίμηνο μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα. Μηνιαία σύνταξη που προκαταβλήθηκε σε αποβιώσαντα εντός μηνός ή διμήνου ή τριμήνου συνταξιούχο δεν αναζητείται.»

8.α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 51 του ν. [2084/1992](#) (Α' 165), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παράγραφο 6 του άρθρου 44 του ν. [3986/2011](#) (Α' 152) και όπως νοείται μετά την έναρξη ισχύος της παραγράφου 8 του άρθρου 63 του ν. [3996/2011](#) (Α' 170), καθώς και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν. [2084/1992](#), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παράγραφο 8 του άρθρου 44 του ν. [3986/2011](#) (Α' 152), εφαρμόζονται από 1.7.2011 για όσους είναι ήδη ή καθίστανται συνταξιούχοι σύμφωνα με τις παραγράφους αυτές, από την ημερομηνία αυτή και μετά.

β. Ο περιορισμός του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 51 του

ν. [2084/1992](#) (Α' 165), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση της παραγράφου αυτής με την παράγραφο 7 του άρθρου 44 του ν. [3986/2011](#), εφαρμόζεται από 1.7.2011 για όσους είναι ήδη ή καθίστανται συνταξιούχοι σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, από την ημερομηνία αυτή και μετά.

9.α. Το άρθρο 4 του Κανονισμού «Κατάσταση Προσωπικού ΟΓΑ» όπως εγκρίθηκε δυνάμει της υπουργικής απόφασης 177647/8720/1961 (Β' 320), και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής: «Οι εκάστοτε προβλεπόμενες από τις διατάξεις του «Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» Υγειονομικές Επιτροπές είναι αρμόδιες να αποφαινούνται για τα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού θέματα υγείας του οποιοσδήποτε νομικής κατάστασης, σχέσης και κατηγορίας προσωπικού του ΟΓΑ, για το υπό πρόσληψη προσωπικό, ως και για την απόλυση υπαλλήλου για σωματική ή πνευματική ανικανότητα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 42 του παρόντος Κανονισμού.»

β. Τα άρθρα 54, 55, 56, 164, 165, 166 και 167 του ν. [3528/2007](#) (Α' 26) έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ).

γ. Οι περιπτώσεις α' και β' της παρούσας παραγράφου ισχύουν από την ημερομηνία έναρξης

λειτουργίας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.).

δ. Στο άρθρο 2 του ν. 3050/2002 (Α' 214) προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του ν. [3586/2007](#) (Α' 151), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο Γ του άρθρου 46 του ν. [3863/2010](#) (Α' 115) εφαρμόζεται και για το Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ).»

10. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. [3965/2011](#) (Α' 113), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 9 του άρθρου 76 του ν. [3996/2011](#) (Α' 170), αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή από 2.3.2011 και στους λοιπούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Ο.Π.Α.Δ., και για όλους τους εκκρεμείς λογαριασμούς αυτών.»

11. Στο τέλος του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. οικ. 2/7029/0094/2005 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 213) «Περί κανονισμού παροχών του Οργανισμού Περίθαλψης Ασφαλισμένων του Δημοσίου (ΟΠΑΔ)», όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 50 ως εξής:

«50. Η υγειονομική περίθαλψη (νοσοκομειακή, εξωνοσοκομειακή, οδοντιατρική, φαρμακευτική) των τακτικών υπαλλήλων του Βαρβακείου Ιδρύματος που δεν υπάγονται σε ασφάλιση του κλάδου υγείας του ΙΚΑΕΤΑΜ ή άλλου ασφαλιστικού φορέα, καθώς και των μελών της οικογένειάς τους, παρέχεται από τον Οργανισμό Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους του Δημοσίου και για τα μέλη των οικογενειών αυτών.

Οι προβλεπόμενες υπέρ του ΟΠΑΔ εισφορές ασφαλισμένων επί των πάσης φύσεως αποδοχών των ανωτέρω δικαιούμενων περίθαλψης, μαζί με την εργοδοτική εισφορά, παρακρατούνται από τις αποδοχές και αποδίδονται στον ΟΠΑΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 11 του ν. 2768/1999 (Α' 273), όπως προστέθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 72 του ν. [3984/2011](#) (Α150).

Η ανωτέρω υγειονομική περίθαλψη παρέχεται και σε όσους υπαλλήλους του Ιδρύματος συνταξιοδοτηθούν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταβάλλοντας την προβλεπόμενη εισφορά των συνταξιούχων υπέρ του ΟΠΑΔ.

Ο χρόνος έναρξης ισχύος της παρούσας παραγράφου ορίζεται από την πρώτη του επόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου.»

12.α. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης η' της παραγράφου 3 του άρθρου 44 του ν. [3996/2011](#) (Α' 170) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«η. Το προσωπικό του τ. Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού ΕΥΔΑΠ που μεταφέρθηκε στο ΤΑΥΤΕΚΩ σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 81 του ν. [3655/2008](#) (Α' 58) και υπηρετούσε την 5η Αυγούστου 2011 στη Διεύθυνση της παραγράφου 6 του άρθρου 79 του ως άνω νόμου, μεταφέρεται στο ΕΤΕΑΜ με την ίδια εργασιακή σχέση και την οργανική θέση που κατέχει.»

β. Τα τέσσερα τελευταία εδάφια της περίπτωσης Α' του άρθρου 110 του ν. [3655/2008](#) (Α' 58) αντικαθίστανται ως εξής:

«Το Διοικητικό Συμβούλιο, οι ενιαίες υπηρεσίες και οι Διευθύνσεις Εφάπαξ Παροχών του Ταμείου στεγάζονται στο κτίριο συνιδιοκτησίας ΤΑΠΠΤ ΙΚΑΕΤΑΜ.»

γ. Η παράγραφος 3 του άρθρου 45 του από 10 Μαΐου 1958 βασιλικού διατάγματος (Περί Κανονισμού Διοικητικής Οργάνωσης του ΤΣΑΥ) (Α' 79) αντικαθίσταται ως εξής: «3.Για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας των Αντιπροσωπειών χορηγείται από το ΕΤΑΑ Τομείς Υγειονομικών, ποσό κατ' έτος στους οικείους Ιατρικούς Συλλόγους, βάσει προϋπολογισμού, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΑΑ μετά από πρόταση της Διοικούσας Επιτροπής Υγειονομικών.»

δ. Στο άρθρο 45 του π.δ. 266/1989 (Α' 127) προστίθεται παράγραφος 5Α ως εξής: «5Α. Στο Υποκατάστημα Ασφαλισμένων του Τομέα Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ (ΤΑΠΔΕΗ), που συστήθηκε με το άρθρο 3 του ν. [3655/2008](#), μπορούν να προΐστανται και υπάλληλοι από το αυτοδίκαια αποσπασμένο προσωπικό της ΔΕΗ.»

ε. Η περίπτωση α' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. [3586/2007](#) (Α' 151), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4α του άρθρου 21 του ν. [3846/2010](#) (Α' 66), αντικαθίσταται ως εξής:

«α) ασφαλισμένους και συνταξιούχους και».

13. Τα μέλη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (Ε.Α.Α.) αυξάνονται κατά δύο (2). Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται τα προσόντα διορισμού όλων των μελών της Αρχής. Κατά την πρώτη εφαρμογή και μέχρι την ολοκλήρωση της

διαδικασίας διορισμού των ως άνω μελών, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης διορίζονται χωρίς άλλη διαδικασία δύο (2) μέλη της Ε.Α.Α. με θητεία όχι πέραν των οκτώ (8) μηνών.

14. Η από 16.4.2010 σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ του Ο.Α.Ε.Ε. και της εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛ.ΤΑ.) Α.Ε.», η οποία αφορά στην αποστολή ταχυδρομικών αντικειμένων επιστολικού ταχυδρομείου και δεμάτων, καθώς και οι κατά τη διάρκεια της ισχύος αυτής διενεργηθείσες πράξεις και δαπάνες θεωρούνται νόμιμες.

15. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. [3869/2010](#) (Α' 130) αντικαθίσταται ως εξής: «2. Δεν επιτρέπεται η ρύθμιση οφειλών, οι οποίες: είτε α) έχουν αναληφθεί το τελευταίο έτος πριν την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της διαδικασίας της παραγράφου 1 του άρθρου 4 είτε β) προέκυψαν από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, από διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, τέλη προς νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης είτε γ) προέκυψαν από χορήγηση δανείων από Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του ν. [3586/2007](#), όπως ισχύουν (Α' 151).»

16. Στο τέλος του άρθρου 19 του ν. [3429/2005](#) (Α' 314) προστίθενται εδάφια ως εξής: «Από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' εξαιρούνται επίσης η ΕΔΕΚΤ Α.Ε.Π.Ε.Υ. και οι συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42Ε του κ.ν. 2190/1920. Για τα νομικά πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να καθορίζονται διαδικασίες επιλογής των μελών και συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου, να ρυθμίζονται θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.»

17. α. Για τους οφειλέτες του ΙΚΑ ΕΤΑΜ και του ΟΑΕΕ οι οποίοι είτε δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης κατά το άρθρο 48 του ν. [3943/2011](#) είτε έχουν εκπέσει του δικαιώματος συνέχισης αντίστοιχων προηγούμενων ρυθμίσεων, παρέχεται έκπτωση 20% επί των προσθέτων τελών της κεφαλαιοποιημένης, την 31.12.2010 οφειλής τους, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 48 του ν. [3943/2011](#) μέχρι την 31.10.2011. Η ανωτέρω έκπτωση ισχύει και για όσους οφειλέτες έχουν ήδη υπαχθεί στη ρύθμιση του άρθρου 48 του ν. [3943/2011](#) και είναι συνεπείς με τους όρους της ρύθμισης.

Δικαίωμα υπαγωγής με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις στις διατάξεις της παρούσας, παρέχεται για μία και μόνο φορά και στους οφειλέτες του ΙΚΑ ΕΤΑΜ και του ΟΑΕΕ οι οποίοι

έχουν απωλέσει το δικαίωμα συνέχισης της ρύθμισης, κατά το άρθρο 48 του ν. [3943/2011](#).
β. Δικαίωμα υπαγωγής στο άρθρο 48 του ν. [3943/2011](#) παρέχεται και στους οφειλέτες του ΙΚΑ ΕΤΑΜ κοινών και οικοδομικοτεχνικών έργων ανεξάρτητα αν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης απασχολούν ή όχι υπαλλήλους, με κεφαλαιοποίηση των μέχρι 31.12.2010 οφειλομένων ασφαλιστικών εισφορών μετά των αναλογούντων πρόσθετων τελών, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων, προστίμων και λοιπών εξόδων διοικητικής εκτέλεσης. Αν η σχετική αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 48 του ν. [3943/2011](#), υποβληθεί μέχρι την 31.10.2011 παρέχεται έκπτωση 20% επί των προσθέτων τελών της κεφαλαιοποιημένης οφειλής.

Το ποσό που θα καταβάλλεται σε μηνιαία βάση στην περίπτωση αυτή θα αντιστοιχεί σε ποσοστό 1,25% της κατά την 31.12.2010 κεφαλαιοποιημένης οφειλής όταν το συνολικό ποσό αυτής δεν υπερβαίνει τις 300.000,00 ευρώ και 0,80% για οφειλές άνω των 300.000,00 ευρώ.
γ. Ως προς την αναστολή λήψης αναγκαστικών μέτρων για το χρονικό διάστημα μέχρι 31.10.2011, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48 του ν. [3943/2011](#).

δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 48 του ν. [3943/2011](#).

18. Στο άρθρο 286 του ν. [3852/2010](#) (Α' 87) προστίθενται εδάφια ως εξής:
«Η ισχύς των διατάξεων των περιπτώσεων 40 έως και 44 της παραγράφου ΙΙ του άρθρου 280 του ν. [3852/2010](#) (Α' 87) αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2012. Οι πράξεις που έχουν εκδοθεί από 1.1.2011, εν όψει της άσκησης των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στις ως άνω διατάξεις είναι ισχυρές και αναπτύσσουν όλες τις έννομες συνέπειες αυτών. »

19.α. Στο τέλος της περίπτωσης στ' της παραγράφου ΙΙ του άρθρου 15 του ν. [2469/1997](#) (Α' 38) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ρευστοποίηση μέρους του ενεργητικού του Κ.Κ.Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. και ιδίως η πώληση κινητών αξιών του Ελληνικού Δημοσίου που ανήκουν στο ενεργητικό του Κ.Κ.Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. πριν από την ημερομηνία λήξης τους, προκειμένου να αποδοθούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. χρηματικά ποσά σε εκτέλεση των οριζόμενων στα προηγούμενα εδάφια, δεν συνιστά κακή διαχείριση από την Τράπεζα της Ελλάδος.»

β. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν. [3863/2010](#) (Α' 115) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι ΦΚΑ δύνανται με αποφάσεις των Δ.Σ. τους να δίνουν εντολές στην Τράπεζα της Ελλάδος για την ανταλλαγή ή αντικατάσταση των τίτλων αυτών με άλλους τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς αυτό να συνιστά κακή διαχείριση.»

20.Οι ασφαλισμένοι του Τομέα ΥΔΚΥ του ΟΠΑΔ που καταθέτουν αίτηση για

συνταξιοδότηση, συνεχίζουν να ασφαρίζονται στον Τομέα για τις παροχές ασθενοείας, για όσο διάστημα εκκρεμεί η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης.

21.Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 88 του ν. [3996/2011](#) προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.»

22.Η παράγραφος 15 του άρθρου 88 του ν.[3996/2011](#) αντικαθίσταται ως εξής:
«15. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται επίσης και άλλα σχετικά θέματα και λεπτομέρειες.»

23.Στην αρχή της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. [1876/1990](#), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 του ν. 3899/2010 και αφότου άρχισε να ισχύει αυτό, προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Όργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας", με έδρα την Αθήνα.»

24.Καταργούνται η «Υπηρεσία Εργατικού Συμβούλου Βόννης» και οι «Υπηρεσίες Εργατικού Ακολούθου Μονάχου, Φρανκφούρτης, Στουτγάρδης, Αμβούργου και Ντύσσελντορφ» του άρθρου 18 του π.δ. 368/1989 (Α' 163), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 11 του π.δ. 436/1991 (Α' 159) και το άρθρο 1 του π.δ. 263/1997 (Α' 190) και ισχύει σήμερα.

25.α.Η περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 5 του π.δ. 152/1991 (Α' 61), που προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 2956/2001 (Α' 258) αντικαθίσταται ως εξής:
« δ) Τμήμα Διαχείρισης της Πληροφόρησης.

Η συγκέντρωση, επεξεργασία και διακίνηση του πληροφοριακού υλικού για τα θέματα της εργασίας στην Ελλάδα. Η ανάπτυξη και εξασφάλιση των απαραίτητων τεχνικών μέσων για την παρουσίαση και προβολή των θεμάτων αυτών στον παγκόσμιο ιστό του διαδικτύου, στα πλαίσια, τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της εγκαθίδρυσης της ηλεκτρονικής διοίκησης. Του Τμήματος προΐσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής ή ΤΕ Πληροφορικής και

σε περίπτωση που ελλείπουν υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Πληροφορικής ή ΤΕ Πληροφορικής, των κλάδων ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Θετικών Επιστημών.»
β. Το άρθρο 6 του π.δ. 152/1991 (Α' 61), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του π.δ. 293/1992 (Α' 149) αντικαθίσταται ως εξής:

«Προϊστάμενοι Οργανικών θέσεων

1.Της Διεύθυνσης Πληροφορικής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προΐσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής και σε περίπτωση που ελλείπουν υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, των κλάδων ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Θετικών Επιστημών.

2.Των Τμημάτων: α) Ανάπτυξης Μηχανογραφικών Εφαρμογών, β) Λειτουργίας και Εκμετάλλευσης Εξοπλισμού και γ) Υποστήριξης Συστημάτων της Διεύθυνσης Πληροφορικής προΐστανται υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής και σε περίπτωση που ελλείπουν υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, των κλάδων ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Θετικών Επιστημών.»

26.Η παράγραφος 1 Β, που προστέθηκε στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν. [3996/2011](#) (Α' 170), αντικαθίσταται ως εξής:

«1Β. Οι εργαζόμενοι της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος, της επιχείρησης με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», καθώς των Ναυπηγείων Σκαρμαγκά και Ελευσίνας και τα μέλη της οικογενείας τους, που αναφέρονται στο άρθρο 33 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) για την περίοδο από 1.3.2009 μέχρι 28.2.2013, καλύπτονται από το ΙΚΑΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος, χωρίς την προϋπόθεση συμπλήρωσης ημερών ασφάλισης.»

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.
Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2011

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ BIOS COOP

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 1

Ίδρυση-Διάρκεια

Όσοι υπογράφουμε παρακάτω ιδρύουμε Κοινωνικό Καταναλωτικό Συνεταιρισμό που διέπεται από τις διατάξεις της συνεταιριστικής νομοθεσίας (Ν. 1667/1986 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και τους ορισμούς του καταστατικού αυτού.

Ο συνιστώμενος με το παρόν Κοινωνικός Καταναλωτικός Συνεταιρισμός είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με περιορισμένη ευθύνη των μελών του.

Η διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι απεριόριστη.

Άρθρο 2

Επωνυμία – Διακριτικός Τίτλος – Σφραγίδα

Η επωνυμία του Συνεταιρισμού είναι «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ».

Στις συναλλαγές του ο Συνεταιρισμός θα μπορεί να χρησιμοποιεί τον διακριτικό τίτλο «βιος coop» και “bios coop”.

Ο Συνεταιρισμός θα φέρει σφραγίδα στην οποία θα αναγράφεται: Κο.Κα.Συν. Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2012.

Άρθρο 3

Έδρα

Έδρα του Συνεταιρισμού είναι ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού ορίζεται η ακριβής διεύθυνση κατά οδό και αριθμό των γραφείων του Συνεταιρισμού.

Με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου ο Συνεταιρισμός μπορεί για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του να ιδρύει και να διατηρεί υποκαταστήματα ή καταστήματα πώλησης οπουδήποτε.

Άρθρο 4

Σκοπός

Σκοπός του Συνεταιρισμού είναι η άσκηση δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα καταναλωτικού, μεταφορικού, αναπτυξιακού, κοινωνικού, εκπαιδευτικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, με βάση τις αρχές της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και της άμεσης

δημοκρατίας. Ειδικότερα είναι προσανατολισμένος στην προμήθεια τοπικών και εγχώριων, κατά προτίμηση, προϊόντων και υπηρεσιών εξαιρετικής ποιότητας και χαμηλής τιμής, προκειμένου να συμβάλλει στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της αντίστοιχης παραγωγής, ταυτόχρονα με την κάλυψη των αναγκών των μελών του σε αγαθά και υπηρεσίες με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού μετά από εξέταση των οικονομικών παραμέτρων και δυνατοτήτων του Συνεταιρισμού, αποφασίζει και συγκεκριμενοποιεί στο πλαίσιο των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης για το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο, το είδος και την έκταση της κάθε φορά ασκούμενης δραστηριότητας, αντικείμενο της οποίας, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, μπορεί να είναι η προμήθεια αγαθών για την κάλυψη βιοτικών και άλλων αναγκών των μελών του, η παροχή στα μέλη καταναλωτικών πληροφοριών, η διάθεση προϊόντων των μελών του, η συνεταιριστική, επαγγελματική, πολιτιστική και περιβαλλοντική εκπαίδευση, καθώς και η παροχή υπηρεσιών προς ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών των μελών του.

Ο Συνεταιρισμός έναντι του Δημοσίου, δημοσίων οργανισμών, οργανισμών της Δημοτικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων τυγχάνει της ειδικής μεταχείρισης που ορίζει η κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 5

Μέσα επίτευξης του σκοπού

Για την επίτευξη του σκοπού του ο Συνεταιρισμός μπορεί:

- α) Να προμηθεύεται και διαθέτει προς πώληση κάθε είδους προϊόντα και αγαθά.
- β) Να παρέχει υπηρεσίες στα μέλη του και προς τρίτους.
- γ) Να εκτελεί για λογαριασμό τρίτων, ιδιαίτερα αντίστοιχων κοινωνικών οργανώσεων, κάθε είδους έργο (προμηθευτικό, μεταφορικό κλπ.).
- δ) Να συμμετέχει σε κάθε είδους κοινωνική επιχείρηση, εφόσον η συμμετοχή αυτή επιτρέπεται από τις ειδικές κατά περίπτωση διατάξεις, όπως ενδεικτικά σε: Εθνικές και Ευρωπαϊκές Οργανώσεις του ιδίου Σκοπού, Κοινοπραξίες, Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, Ανώνυμες Εταιρείες και Δημοτικές Επιχειρήσεις.

ε) Να συμμετέχει σε αναπτυξιακά προγράμματα, σε επιδοτούμενα προγράμματα ή να συμμετέχει με άλλες επιχειρήσεις ή εταιρείες στην πραγματοποίησή ταυτόσημων ή ομοειδών σκοπών και να συνεργάζεται μέσω κοινοπραξιών ή προγραμματικών συμβάσεων με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εταιρείες ή άλλες ενώσεις κάθε τύπου, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων συναφών με αυτές του παρόντος συνεταιρισμού.

στ) Να αναπτύσσει στα πλαίσια της κάθε φορά ισχύουσας νομοθεσίας κάθε δραστηριότητα στην οποία μπορεί να ανταποκριθεί και συντελεί στην ωφέλεια των μελών του από τη συλλογική προμήθεια καταναλωτικών αγαθών, προερχομένων ιδιαίτερα από την τοπική και εγχώρια παραγωγή, καθώς και υπηρεσιών που ιδίως παρέχονται από συνεργατικές μορφές της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

ζ) Με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου ο Συνεταιρισμός μπορεί για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του να ιδρύει και να διατηρεί υποκαταστήματα ή καταστήματα πώλησης οπουδήποτε.

Άρθρο 6

Μέλη του Συνεταιρισμού

Η συμμετοχή στο Συνεταιρισμό είναι ανοιχτή χωρίς διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων κλπ. Η είσοδος νέου μέλους γίνεται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, καταβολή της καθορισμένης μερίδας και εγκριτική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Το μέλος χάνει την ιδιότητά του μετά από οικειοθελή αποχώρηση, αποβολή του από το Συνεταιρισμό ή θάνατο.

Μέλη του Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν φυσικά πρόσωπα τα οποία υποστηρίζουν τους σκοπούς του Συνεταιρισμού καθώς και οι εργαζόμενοι σ' αυτόν.

Μέλη του συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν φυσικά πρόσωπα που δεν τελούν υπό δικαστική απαγόρευση ή αντίληψη και είναι διαχειριστές της περιουσίας τους.

Άρθρο 7

Εγγραφή μέλους

Για την εγγραφή μέλους στο Συνεταιρισμό, μετά τη σύστασή του, απαιτείται υποβολή από τον ενδιαφερόμενο γραπτής αίτησης προς το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), το οποίο αποφασίζει για την αποδοχή της στην πρώτη του συνεδρίαση.

Η εγγραφή των νέων μελών εγκρίνεται από την επόμενη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ). Η ιδιότητα του μέλους του Συνεταιρισμού αποκτάται από τον χρόνο λήψης της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου για την αποδοχή της αίτησης. Ειδικά για τη συμμετοχή των νέων μελών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ανάδειξη τους σε όργανα διοίκησης ή ελέγχου του Συνεταιρισμού, απαιτείται να έχει προηγηθεί η έγκριση της εγγραφής των νέων μελών από τη Γενική Συνέλευση.

Στην περίπτωση μη αποδοχής από το Διοικητικό Συμβούλιο αίτησης εγγραφής μέλους, αποφασίζει επί του θέματος της εγγραφής ή μη η Γενική Συνέλευση. Η σχετική απόφασή της κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη των εργασιών της. Κατά της απόφασης αυτής, επιτρέπεται προσφυγή στο Ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο Συνεταιρισμός, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της.

Άρθρο 8

Αποχώρηση και Διαγραφή μέλους

1. Τα μέλη μπορούν να αποχωρήσουν από τον Συνεταιρισμό τουλάχιστο τρία χρόνια μετά την εγγραφή τους, εφόσον υποβάλουν γραπτή δήλωση προς το Διοικητικό Συμβούλιο τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της οικονομικής χρήσης, ήτοι έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέψει την αποχώρηση μελών πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος.
3. Μέλος του Συνεταιρισμού διαγράφεται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης στην περίπτωση που συστηματικά παραβαίνει τις υποχρεώσεις του και με τη συμπεριφορά του βλάπτονται τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού.

4. Η συνεταιριστική μερίδα μπορεί να μεταβιβαστεί με απλή απόφαση του Δ.Σ. προς άλλο μέλος μιας οικογένειας.

5. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του συνεταιρισμού, η συνεταιριστική μερίδα κληρονομείται στους νόμιμους κληρονόμους του θανόντος.

Μεταβίβαση της μερίδας προς τρίτο γίνεται πάντα με τη διαδικασία της εισδοχής νέων μελών.

Στα αποχωρούντα κατά τα ανωτέρω μέλη αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα που εισέφεραν το αργότερο τρεις (3) μήνες από την έγκριση του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση.

Άρθρο 9

Δικαιώματα μελών

1. Το κάθε μέλος του Συνεταιρισμού έχει δικαίωμα συμμετοχής στις Γενικές Συνελεύσεις με δικαίωμα μίας (1) ψήφου ανεξάρτητα από τις συνεταιριστικές μερίδες που κατέχει και να εκλέγει και εκλέγεται υπό τους όρους του παρόντος Καταστατικού και του Νόμου.

2. Κάθε μέλος έχει δικαίωμα να ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του Συνεταιρισμού και να λαμβάνει με δικές του δαπάνες αντίγραφα πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης και των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και του Ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης.

3. Κάθε μέλος έχει αναλογικό δικαίωμα επί των καθαρών πλεονασμάτων κάθε οικονομικής χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος Καταστατικού και στο προϊόν της εκκαθάρισης.

Η συμμετοχή των μελών στα όργανα του Συνεταιρισμού και στις Επιτροπές που συστήνουν η Γ.Σ. των μελών ή το Δ.Σ. είναι εθελοντική και δεν προβλέπεται για το έργο της αποζημίωση.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις και Ευθύνες μελών

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α. Να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και να συνεργάζονται στη λειτουργία του Συνεταιρισμού και να απέχουν από ενέργειες που βλάπτουν τα συμφέροντά του.

β. Να τηρούν τις διατάξεις του Καταστατικού, να ακολουθούν τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και των άλλων οργάνων του Συνεταιρισμού και να προστατεύουν τα συμφέροντά του.

2. Τα μέλη ευθύνονται για τα χρέη του Συνεταιρισμού προς τρίτους μέχρι το ποσό της συνεταιριστικής τους μερίδας.

3. Ύστερα από απόφαση της Γ.Σ. των μελών με πλειοψηφία των 4/5 των παρόντων, εφόσον συγκροτείται απαρτία, είναι δυνατό να προβλέπεται ειδική εισφορά των μελών για την αγορά περιουσιακών στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 11

Κεφάλαιο του Συνεταιρισμού

Το κεφάλαιο του Συνεταιρισμού σύμφωνα με αυτά που αναφέρονται σε επόμενα άρθρα αποτελείται από :

α. Τις συνεταιριστικές μερίδες

β. Το τακτικό αποθεματικό

γ. Το έκτακτο αποθεματικό

δ. Τους ατομικούς λογαριασμούς των εργαζομένων και των μελών.

Άρθρο 12

Πόροι του Συνεταιρισμού

Οι πόροι του Συνεταιρισμού προέρχονται από :

- α. Επιχορηγήσεις από Κρατικούς Φορείς και Οργανισμούς ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή Διεθνείς Οργανισμούς, εφ' όσον δεν περιορίζουν την αυτόνομη λειτουργία του και την επίτευξη των σκοπών του.
- β. Κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων, εφόσον δεν περιορίζουν την αυτόνομη λειτουργία του και την επίτευξη των σκοπών του.
- γ. Έσοδα από την άσκηση των δραστηριοτήτων του και την αξιοποίηση περιουσιακών του στοιχείων.

Άρθρο 13

Συνεταιριστική Μερίδα

1. Κάθε μέλος εγγράφεται με μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα το ύψος της οποίας ορίζεται σε εκατόν πενήντα ευρώ (150€). Ο ανώτατος αριθμός μερίδων που μπορεί να έχει ένα μέλος είναι 100.
2. Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη του συνεταιρισμού.
3. Η μεταβίβαση συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο γίνεται με τους όρους του άρθρου 8 παρ.
4. Όλες οι μερίδες του Συνεταιρισμού καταχωρούνται στο οικείο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας του Συνεταιρισμού.
4. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση για χρέη των μελών προς τρίτους, η συνεταιριστική μερίδα και τυχόν προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στο Συνεταιρισμό για πώληση, διάθεση, μεταποίηση και επεξεργασία. Επίσης δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του Συνεταιρισμού ως τρίτου, χρημάτων που έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για Λογαριασμό μέλους του και απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

Άρθρο 14

Τακτικό Αποθεματικό

1. Για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παρακρατείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών πλεονασμάτων κάθε χρήσης μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του Συνεταιρισμού.
2. Η παρακράτηση για τακτικό αποθεματικό δεν είναι υποχρεωτική όταν το ύψος αυτού έχει εξισωθεί με την συνολική αξία των συνεταιριστικών μερίδων.
3. Επιπλέον της παραπάνω παρακράτησης στο τακτικό αποθεματικό περιέρχεται και κάθε άλλο έσοδο για το οποίο δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη.

Άρθρο 15

Έκτακτο Αποθεματικό

Το έκτακτο αποθεματικό είναι το κεφάλαιο που δημιουργείται με σκοπό να καταστήσει τον Συνεταιρισμό οικονομικά ανεξάρτητο και για το σχηματισμό του παρακρατείται το ένα δέκατο (1/10) των καθαρών πλεονασμάτων της χρήσης, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και χρησιμοποιείται κατά βάση για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και εργασιών του Συνεταιρισμού, ή προστίθενται τυχόν επιδοτήσεις και χρηματοδοτήσεις που εισφέρονται για το σκοπό αυτό κατά το άρθρο 12 του καταστατικού αυτού.

Άρθρο 16

Χρήση-Ισολογισμός

1. Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια και αρχίζει την 1-1 και λήγει την 31-12 κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη χρήση αρχίζει από τη νόμιμη σύσταση του Συνεταιρισμού και λήγει την 31-12-2013.
2. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει τον Ισολογισμό, το Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης και τον Προϋπολογισμό και τους υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο για έλεγχο τριάντα (30) ημέρες τουλάχιστον πριν την ημέρα σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να δημοσιεύσει περίληψη του Ισολογισμού σε μια τουλάχιστον εκδιδόμενη στην έδρα του καθημερινή εφημερίδα.

3. Το Εποπτικό Συμβούλιο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή των παραπάνω στοιχείων συντάσσει αναλυτική έκθεση ελέγχου.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει τον ελεγχθέντα από το Εποπτικό Συμβούλιο, Ισολογισμό, Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης και Προϋπολογισμό για έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση, υποχρεούμενο να έχει στη διάθεση των μελών αντίγραφά τους, τουλάχιστον επτά (7) ημέρες πριν την ημερομηνία σύγκλησής της.

Άρθρο 17

Περιορισμένη διανομή πλεονασμάτων στα μέλη

1. Μετά την αφαίρεση των αποθεματικών, πραγματοποιείται περιορισμένη διανομή του καθαρού πλεονάσματος στους εργαζόμενους και τα μέλη, σύμφωνα με τις προβλέψεις του καταστατικού αυτού.

2. Αν στο τέλος κάποιας χρήσης προκύψει ζημία, αυτή καλύπτεται είτε με επιβάρυνση των μελών κατ' αναλογία από τις συνεταιριστικές τους μερίδες είτε από το έκτακτο Αποθεματικό και αν αυτό δεν επαρκεί από το Τακτικό Αποθεματικό. Αν ούτε αυτό επαρκεί η ζημία καλύπτεται από τους ατομικούς λογαριασμούς των εργαζομένων και των μελών.

Άρθρο 18

Βιβλία του Συνεταιρισμού

Ο Συνεταιρισμός τηρεί τα ακόλουθα βιβλία :

- α) Βιβλίο εσόδων – εξόδων, νόμιμα θεωρημένο από την αρμόδια φορολογική αρχή.
- β) Ημερολόγιο, βιβλίο απογραφής κινητής και ακίνητης περιουσίας και βιβλίο αλληλογραφίας (πρωτόκολλο),
- γ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Δ.Σ.

δ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου,

ε) Βιβλίο πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων.

στ) Βιβλίο Μητρώου Μελών του Συνεταιρισμού στο οποίο καταχωρούνται με χρονολογική σειρά, η ημερομηνία εγγραφής, τα στοιχεία ταυτότητας των μελών, και η ημερομηνία αποχώρησης ή διαγραφής των μελών.

ζ) Βάση δεδομένων ατομικών λογαριασμών των εργαζομένων και των μελών.

Η ισχύουσα λίστα μελών, όπως εγκρίνεται από την Γ.Σ. κάθε φορά, υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Η Δομή και η Λειτουργία του Συνεταιρισμού εφαρμόζουν την συνεργατική-συνεταιριστική δημοκρατική αρχή «ένα πρόσωπο-μια ψήφος». Η διοίκηση και ο έλεγχος του Συνεταιρισμού είναι υπόθεση των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και το Εποπτικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) εκλέγονται και ανακαλούνται από τη Γενική Συνέλευση. Την πορεία του τριετούς και του ετήσιου επιχειρησιακού σχεδίου, που υποβάλλει το Δ.Σ. και εγκρίνει η ετήσια τακτική Γ.Σ., παρακολουθεί αδιάλειπτα το Ε.Σ..

Άρθρο 19

Η Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο του Συνεταιρισμού και αποφασίζει για όλα τα θέματα που τον αφορούν.

Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μια φορά το χρόνο, ύστερα από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου και μέσα σε έξη (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται έκτακτα όποτε τη συγκαλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο ή όταν το ζητήσει, ορίζοντας συγχρόνως και το θέμα για συζήτηση, το Εποπτικό Συμβούλιο ή τα 2/10 των μελών.

Η πρόσκληση αναγράφει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα συνέλθει η Συνέλευση και τα θέματα που θα συζητηθούν. Η πρόσκληση γνωστοποιείται στα μέλη δεκατέσσερις τουλάχιστον ημέρες πριν από τη μέρα της γενικής συνέλευσης με κάθε πρόσφορο μέσο.

Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή της αίτησης του εποπτικού συμβουλίου ή των μελών, τη σύγκληση διατάζει το ειρηνοδικείο Θεσσαλονίκης, ύστερα από αίτησή τους, εκτός αν κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος.

Η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίστανται τα μισά τουλάχιστο μέλη του Συνεταιρισμού. Αν δεν υπάρχει απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, εφ' όσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίσταται το ένα δέκατο (1/10) τουλάχιστον των μελών. Αν δεν υπάρξει και πάλι απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης όσα μέλη και αν παρίστανται, ο αριθμός των οποίων στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερος των πενήντα.

Στην αρχή της συνεδρίασης εκλέγεται από τα μέλη ο πρόεδρος και ο γραμματέας της Γ. Συνέλευσης. Έως την εκλογή του προέδρου τα καθήκοντα του ασκεί ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή, αν αυτός απουσιάζει, ο αντιπρόεδρος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή, αν δεν παραβρίσκεται κανείς, ένας αντιπρόσωπος που υποδεικνύεται από τη συνέλευση. Ο πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες της συνέλευσης και ο γραμματέας τηρεί τα πρακτικά που υπογράφονται από τον πρόεδρο και από τον ίδιο. Στη συνέλευση μπορεί να παρίστανται αντιπρόσωποι ελληνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών δικτύων κοινωνικών-καταναλωτικών συνεταιρισμών. Η γενική συνέλευση συζητεί και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Αν παρίστανται τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών, η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει και για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση αυτή η συζήτηση για τα θέματα αυτά αναβάλλεται υποχρεωτικά αν το ζητήσει το ένα πέμπτο (1/5) των παρισταμένων μελών. Η ψηφοφορία γίνεται όπως ορίζει το παρόν καταστατικό.

Ειδικά για αρχαιρεσίες, παροχή εμπιστοσύνης, απαλλαγή από ευθύνη, έγκριση απολογισμού και ισολογισμού και για προσωπικά θέματα, η ψηφοφορία είναι μυστική. Τα μέλη

του διοικητικού συμβουλίου και εποπτικού συμβουλίου δεν έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν στα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους.

Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης υπάγονται ιδίως:

- α) Η τροποποίηση του καταστατικού.
- β) Η συγχώνευση, η διάλυση και η αναβίωση του Συνεταιρισμού.
- γ) Η έγκριση των ειδικών κανονισμών.
- δ) Η απόφαση για συμμετοχή σε Ένωση Συνεταιρισμών και η αποχώρηση από αυτήν.
- ε) Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας του Συνεταιρισμού, ανάλογα με τους σκοπούς του, ιδίως της από κοινού παροχής αγαθών και υπηρεσιών με άλλους κοινωνικούς συνεταιρισμούς.
- στ) Η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.
- ζ) Η εκλογή και η απαλλαγή κάθε ευθύνης του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου καθώς και των αντιπροσώπων του Συνεταιρισμού σε δευτεροβάθμιους Κ.Σ. του αυτού σκοπού.
- η) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση έκτακτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων.

Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των μελών που ψήφισαν.

Απόφαση της γενικής συνέλευσης αντίθετη στο νόμο ή στο καταστατικό είναι άκυρη. Την ακυρότητα κηρύσσει το δικαστήριο, αν εγείρει σχετική αγωγή ένα μέλος που δε συμφώνησε ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η αγωγή αποκλείεται όταν περάσει ένας μήνας από τότε που πάρθηκε η απόφαση. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα ισχύει έναντι όλων.

Η γενική συνέλευση μπορεί με απόφαση της να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα του εδαφ. ε' του άρθρου αυτού στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 20

Αποφάσεις Αυξημένης Πλειοψηφίας

Για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη μεταβολή του σκοπού ή της έδρας του Συνεταιρισμού, τη μεταβολή του ποσού της μερίδας ή της ευθύνης των μελών, τον αποκλεισμό του μέλους, την παράταση, τη διάλυση, την αναβίωση, τη συγχώνευση ή τη μεταβολή του τρόπου διανομής των πλεονασμάτων και την ανάκληση και αντικατάσταση μελών του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου και των αντιπροσώπων του Συνεταιρισμού στα όργανα συμμετοχής του. Η Γ. Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σ' αυτήν τα δύο τρίτα των μελών. Στα θέματα του άρθρου αυτού απαιτείται πλειοψηφία τουλάχιστον των τεσσάρων πέμπτων των μελών που συγκροτούν την απαρτία της γενικής συνέλευσης.

Άρθρο 21

Εφορευτική Επιτροπή

Τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών των οργάνων του Συνεταιρισμού διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή, που εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των μελών και αποτελείται από επτά (7) τουλάχιστον μέλη.

Άρθρο 22

Εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Η εκλογή των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, αποκλεισμένων των συνδυασμών, και υποψηφιότητες οι οποίες αναγράφονται με αλφαβητική σειρά. Τα μέλη μπορούν να ψηφίζουν υποψηφίους μέχρι το 20% του αριθμού των εκλεγόμενων, με σταυρό που σημειώνεται δίπλα στο όνομα κάθε υποψήφιου.

Ψηφοδέλτια, που δεν έχουν σταυρό προτίμησης είναι λευκά. Ψηφοδέλτια που έχουν σταυρούς περισσότερους από το 20% του αριθμού των συμβούλων που εκλέγονται, είναι άκυρα.

Η σειρά των εκλεγόμενων συμβούλων προκύπτει από τον αριθμό των σταυρών που έλαβαν, αρχίζοντας από τον πρώτο σε σταυρούς. Οι μη εκλεγέντες είναι επιλαχόντες.

Άρθρο 23

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από εννέα (9) μέλη.

Με πρόσκληση του/της συμβούλου που πλειοψήφησε το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον/την πρόεδρο, τον/την αντιπρόεδρο, τον/την γραμματέα, τον/την ταμία και τα άλλα μέλη του, που έχουν την ευθύνη για καθήκοντα που προβλέπει ο Κανονισμός Λειτουργίας του Συνεταιρισμού. Το διοικητικό συμβούλιο μέσα σ' ένα μήνα πρέπει να δηλώσει την εκλογή του για καταχώριση στο προβλεπόμενο από το σχετικό νόμο Μητρώο.

Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δύο χρόνια. Μέλος του ΔΣ μπορεί να είναι κάποιος/α μέχρι δύο συνεχόμενες θητείες. Εφόσον μεσολαβεί κενό μιας τουλάχιστον θητείας, μπορεί να διατελέσει και πάλι μέλος του ΔΣ μέχρι δύο συνεχόμενες θητείες κοκ.

Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστο μία φορά το μήνα και σε έκτακτη όταν το συγκαλέσει ο πρόεδρος ή το ζητήσουν τρία (3) τουλάχιστο μέλη. Βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Εκπροσώπηση μέλους δεν επιτρέπεται. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερτερεί η ψήφος του προέδρου. Οι αποφάσεις καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.

Μέλος του διοικητικού συμβουλίου δεν συμμετέχει στις συνεδριάσεις ούτε έχει δικαίωμα ψήφου, όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν άμεσα αυτό, ή συγγενή πρώτου βαθμού.

Το Δ.Σ. υποβάλλει στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση τριετές και ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο, που εγκρίνει η Γ.Σ. Κάθε τρίμηνο σε ανοιχτή συγκέντρωση των μελών ανακοινώνονται από το Δ.Σ. τα αποτελέσματα του συνεταιρισμού προς όλα τα μέλη, γίνεται σύγκριση στόχων-αποτελεσμάτων, αξιολόγηση, και λαμβάνονται αποφάσεις διορθωτικών ενεργειών, οι οποίες, σε περιπτώσεις σοβαρών αποκλίσεων, μπορεί να απαιτήσουν και τη σύγκλιση έκτακτης Γ.Σ., υπό την προϋπόθεση ότι είναι παρόντα άνω των 50 μελών ή σε κάθε περίπτωση το απαιτήσουν τουλάχιστο 50 παρόντα μέλη.

Το διοικητικό συμβούλιο υλοποιεί τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και εκπροσωπεί τον Συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.

Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του ή να αναθέτει ειδικά καθήκοντα σε ένα ή περισσότερα μέλη του ή σε εργαζόμενο του Συνεταιρισμού.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οφείλουν να καταβάλλουν την επιμέλεια που καταβάλλουν στις δικές τους υποθέσεις κατά τη διαχείριση των υποθέσεων του Συνεταιρισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα στο πρώτο εξάμηνο από την ημέρα εκλογής του, υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση προς συζήτηση και έγκριση Σχέδιο Κανονισμού Λειτουργίας του Συνεταιρισμού.

Μέλος του Δ.Σ. που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις του Δ.Σ. αντικαθίσταται από το πρώτο αναπληρωματικό μέλος. Σε περίπτωση που το μέλος που αντικαταστάθηκε είχε ειδικά καθήκοντα με βάση το καταστατικό και τον κανονισμό λειτουργίας (πρόεδρος, αντιπρόεδρος, γραμματέας, ταμίας κλπ.), το Δ.Σ. επανεκλέγει μέλος του, το οποίο θα ασκεί αυτά τα ειδικά καθήκοντα.

Άρθρο 24

Καθήκοντα Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1. Ο **Πρόεδρος** του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) Φροντίζει για την καλή λειτουργία των Υπηρεσιών του Συνεταιρισμού.

β) Προωθεί ή πραγματοποιεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και φροντίζει για την εκτέλεση των εργασιών του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με το Καταστατικό και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και ευθύνεται για την ακριβή τήρησή τους.

γ) Φροντίζει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Επιβλέπει την ταμειακή και λογιστική υπηρεσία.

ε) Επιβλέπει μαζί με τον Ταμία και ελέγχει με μονογραφή τη σύνταξη των μηνιαίων καταστάσεων του Ταμείου, οι οποίες υποβάλλονται και στο Εποπτικό Συμβούλιο, καθώς και του Ισολογισμού, του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων του έτους και την υποβολή τους στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.

στ) Συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις και φροντίζει για την αποστολή των προσκλήσεων για τις Γενικές Συνελεύσεις

ζ) Προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

η) Εκθέτει την κατάσταση του Συνεταιρισμού και τη δράση του Διοικητικού Συμβουλίου στις Γενικές Συνελεύσεις.

θ) Δίνει προς την Εποπτεύουσα Αρχή, το Εποπτικό Συμβούλιο και τους Ελεγκτές όλες τις πληροφορίες, που ζητούνται απ' αυτούς.

Τον Πρόεδρο που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο **Αντιπρόεδρος** του Συνεταιρισμού.

2. Ο Γραμματέας ενδεικτικά:

α) Συντάσσει τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία συνυπογράφει με τον Πρόεδρο.

β) Συντάσσει την αλληλογραφία και όλα τα έγγραφα του Συνεταιρισμού, καθώς και τα εντάλματα πληρωμών.

γ) Έχει την Διεύθυνση των Γραφείων του Συνεταιρισμού και του Αρχείου.

δ) Προϊσταται του βοηθητικού προσωπικού του Συνεταιρισμού και ρυθμίζει τις εργασίες του.

Σε περίπτωση απουσίας του Γραμματέα, αυτός αναπληρώνεται από Σύμβουλο που ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Ο Ταμίας εκτελεί την ταμειακή εργασία σύμφωνα με το Καταστατικό και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα έχει τα εξής καθήκοντα:

α) Φροντίζει για την είσπραξη των διαφόρων οφειλών των μελών του Συνεταιρισμού προς αυτόν και κάθε οφειλής γενικά προς τον Συνεταιρισμό, καθώς και των διαφόρων οφειλών προς το Συνεταιρισμό

β) Ενεργεί κάθε είσπραξη και πληρωμή, σύμφωνα με ένταλμα υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα.

γ) Εκτελεί κάθε σχετική προς την Υπηρεσία του απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Φυλάσσει το περιεχόμενο του Ταμείου, τα χρηματούγραφα και τα αποδεικτικά έγγραφα.

ε) Συντάσσει τις μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου και καταρτίζει με τον Λογιστή ή τον Γραμματέα τον ετήσιο Ισολογισμό.

στ) Δίνει όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο.

ζ) Καταθέτει σε λογαριασμό καταθέσεων του Συνεταιρισμού στο Υποκατάστημα Τράπεζας με την οποία συναλλάσσεται ο Συνεταιρισμός, κάθε ποσό που υπερβαίνει τις τρέχουσες ανάγκες του Συνεταιρισμού, σε μετρητά ποσό έως 1.000 χίλια ευρώ, το οποίο μπορεί να προσαυξάνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μέχρι το διπλάσιο,

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί τα καθήκοντα του Ταμιά να ανατεθούν σε εργαζόμενο του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 25

Το Εποπτικό Συμβούλιο

Το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και εκλέγεται με όμοιο τρόπο όπως και το Δ.Σ. Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να μετέχει και στο διοικητικό και στο εποπτικό συμβούλιο. Τα μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν επιτρέπεται να έχουν μεταξύ τους συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού.

Μέλος του ΕΣ μπορεί να είναι κάποιος/α μέχρι δύο συνεχόμενες θητείες. Εφόσον μεσολαβεί κενό μιας τουλάχιστον θητείας, μπορεί να διατελέσει και πάλι μέλος του ΕΣ μέχρι δύο συνεχόμενες θητείες κοκ.

Με πρόσκληση του/της συμβούλου που πλειοψήφησε το εποπτικό συμβούλιο συνέρχεται και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον/την πρόεδρο, τον/την αντιπρόεδρο, τον/την γραμματέα, και τα άλλα μέλη του, που έχουν την ευθύνη για καθήκοντα που προβλέπει ο Κανονισμός Λειτουργίας του Συνεταιρισμού.

Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης.

Το εποπτικό συμβούλιο παρακολουθεί αδιάλειπτα την πορεία του τριετούς και του ετήσιου επιχειρησιακού σχεδίου. Έχει δικαίωμα και καθήκον να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείων του συνεταιρισμού, να διενεργεί λογιστικό και διαχειριστικό

έλεγχο και να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του Συνεταιρισμού. Για τη διενέργεια λογιστικού και διαχειριστικού ελέγχου μπορεί να διορίσει έως τρεις ειδικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες.

Το εποπτικό συμβούλιο αν διαπιστώσει παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης ή παρατυπίες ως προς τη διαχείριση, υποδεικνύει στο διοικητικό συμβούλιο την επανόρθωση τους και συγκαλεί τη γενική συνέλευση, όταν θεωρεί ότι πρόκειται για σοβαρές παραβάσεις ή παρατυπίες που μπορεί να βλάψουν τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 26

Διαχείριση

Τα τυχόν πλεονάσματα ο Συνεταιρισμός τα διαχειρίζεται με βάση την αρχή «η εργασία υπερέχει του κεφαλαίου ως κύριος φορέας μετασχηματισμού της κοινωνίας, γι' αυτό στους εργαζόμενους και τα μέλη κατανέμεται ο παραγόμενος πλούτος. Το κεφάλαιο αναγνωρίζεται ως εργαλείο ανάπτυξης όμως πάντα είναι υποδεέστερο της εργασίας».

Με βάση την αρχή αυτή ο Συνεταιρισμός εφαρμόζει ένα σύστημα εσωτερικών ατομικών λογαριασμών των εργαζομένων και των μελών, στους οποίους κατανέμει μέχρι το 70% των καθαρών πλεονασμάτων. Από το ποσό αυτό μέχρι το 35% μπορεί να διανέμεται από τη μια στους εργαζόμενους, και από την άλλη στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον Συνεταιρισμό, και ανάλογα με τα αποτελέσματα. Το υπόλοιπο, τουλάχιστο το 65%, παραμένει στον Συνεταιρισμό για την εκπλήρωση των σκοπών του. Όλα τα παραπάνω ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας.

Όταν κάποιος εργαζόμενος ή μέλος φεύγει από τον Συνεταιρισμό, παίρνει τα χρήματά του, μαζί με το 75% των πλεονασμάτων που απέφεραν στον Συνεταιρισμό, ενώ ένα 25% παρακρατείται για ανάπτυξη και επενδύσεις.

Το σύστημα αυτό επιτρέπει στο Συνεταιρισμό να κεφαλαιοποιεί άνω του 60% των ετήσιων πλεονασμάτων του και να το αξιοποιεί κυρίως για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την συνεχή ενίσχυση της τοπικής κοινότητας, στην οποία αυτός λειτουργεί.

Ειδικό αποθεματικό προβλέπεται για την πραγματοποίηση κοινωνικών, περιβαλλοντικών, εκπαιδευτικών και άλλων δράσεων του Συνεταιρισμού με σκοπό την υποστήριξη των μελών του και των κατοίκων της περιοχής λειτουργίας του.

Τα προβλεπόμενα της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται λεπτομερέστερα από τον Κανονισμό Λειτουργίας.

Άρθρο 27

Συμμετοχή σε Δευτεροβάθμιες Ενώσεις

Ο Συνεταιρισμός αντιπροσωπεύει μια συνολική προσέγγιση στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Γι' αυτό προβλέπει και ένα επιπλέον επίπεδο τους “δευτεροβάθμιους συνεταιρισμούς” που ασχολούνται με την έρευνα, την καινοτομία, τη χρηματοδότηση, την τεχνική υποστήριξη, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, τις καταναλωτικές ανάγκες κλπ., οι οποίοι μπορούν να αναπαράγουν την κουλτούρα του συνεργατισμού-συνεταιρισμού στις βασικές δραστηριότητες της καθημερινότητας. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να συμμετέχει σε Ένωση Κοινωνικών – Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων του αυτού ή παρεμφερούς σκοπού.

Άρθρο 28

Εκπαίδευση εργαζομένων και μελών

Τα μέλη και οι εργαζόμενοι εκπαιδεύονται πάνω στις Συνεταιριστικές αρχές και τις αξίες της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Εκπαιδεύονται επίσης σε επαγγελματικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα.

Για το σκοπό της εκπαίδευσης διατίθεται σε ετήσια βάση συγκεκριμένο τμήμα του προϋπολογισμού του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 29

Διάλυση-Εκκαθάριση

1. Ο Συνεταιρισμός διαλύεται:
 - α) Αν αποφασίσει η γενική συνέλευση.

β) Αν κηρυχτεί σε πτώχευση.

Η διάλυση καταχωρίζεται στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης.

2. Τη διάλυση του Συνεταιρισμού ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν ο Συνεταιρισμός κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του εμπορικού νόμου. Την εκκαθάριση διενεργεί το εποπτικό συμβούλιο. Ο Συνεταιρισμός λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη διάλυσή του, εφ' όσον διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη του Συνεταιρισμού. Το υπόλοιπο διανέμεται στα μέλη ανάλογα με τις μερίδες τους.

3. Αν ο Συνεταιρισμός διαλυθεί λόγω λήξης της διάρκειάς του ή λόγω της πτώχευσής του, η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναβίωση του με απόφαση της γενικής συνέλευσης που καταχωρίζεται στο μητρώο του ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης.

4. Ο Συνεταιρισμός μπορεί να συγχωνευτεί με άλλο ή άλλους Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι ο νέος Συνεταιρισμός θα έχει το χαρακτήρα και τους σκοπούς του Συνεταιρισμού. Για τη συγχώνευση απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων και καταχώρηση του νέου καταστατικού, το οποίο δεν μπορεί να αναιρεί τις βασικές διατάξεις του παρόντος, στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου εκείνου, στην περιφέρεια του οποίου θα έχει την έδρα του ο μετά τη συγχώνευση κοινωνικός συνεταιρισμός. Από την καταχώριση αυτή ο νέος κοινωνικός συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταιρισμών που συγχωνεύτηκαν. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται απ' αυτόν χωρίς διακοπή.

Άρθρο 30

Έκτακτη Εισφορά

1. Αν ο Συνεταιρισμός αδυνατεί να πληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ή αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού διαπιστωθεί ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των μελών, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και

έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση του Συνεταιρισμού και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά.

2. Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα μέλη αν το αποφασίσει η γενική συνέλευση με αυξημένη απαρτία και απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως από το διοικητικό συμβούλιο στο ειρηνοδικείο και κηρύσσεται απ' αυτό εκτελεστός.

3. Ο Συνεταιρισμός κηρύσσεται σε πτώχευση στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου:

α) Με αίτηση οποιουδήποτε δανειστή, αν το διοικητικό συμβούλιο δε συγκαλεί τη γενική συνέλευση για την επιβολή έκτακτης εισφοράς.

β) Με αίτηση του Συνεταιρισμού ή οποιουδήποτε δανειστή, αν η επιβολή έκτακτης εισφοράς αποτύχει. Αρμόδιο για την πτώχευση δικαστήριο είναι το ειρηνοδικείο Θεσσαλονίκης. Καθήκοντα εισηγητή δικαστή εκτελεί ο ειρηνοδίκης. Σύνδικος διορίζεται αυτός που υποδεικνύει η πλειοψηφία των πιστωτών, εκτός αν σπουδαίος λόγος δεν το επιτρέπει.

Άρθρο 31

Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή

Με το καταστατικό αυτό ορίζεται προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή, με σκοπό αφενός να διεκπεραιώσει τις διαδικασίες ίδρυσης του συνεταιρισμού και αφετέρου να φροντίσει για τη διενέργεια των πρώτων εκλογών για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων του, αποτελούμενη από τους :

1. : Αγγέλου Λάζαρος
2. : Καραγεωργίου Άννα
3. : Μαυρίδου Γεωργία
4. : Μιχαηλίδης Δημήτρης

5. : Μπλιώνης Γιώργος
6. : Νικολάου Κώστας
7. : Παπαϊωάννου Σταύρος
8. : Τζάκρης Αθανάσιος
9. : Φραγγίδου Δέσποινα

Άρθρο 32

Το παρόν καταστατικό που αποτελείται από 32 άρθρα, αφού συντάχθηκε, αναγνώστηκε και έγινε ανεπιφύλακτα αποδεκτό από τους συμβαλλόμενους, υπεγράφη από αυτούς, προκειμένου να κατατεθεί στην αρμόδια ΔΟΥ και να δημοσιευθεί σύμφωνα με τις επιταγές του Νόμου, στα σχετικά βιβλία του Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης.

